TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

Problematika převodních cen vybrané nadnárodní společnosti

Diplomová práce

Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika – Podnik v mezinárodním prostředí

Autor práce: **Bc. Lucie Pospíchalová, M.Sc.**
Vedoucí práce: Ing. Jaroslav Demel, Ph.D.
Katedra marketingu a obchodu

Liberec 2019

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

Akademický rok 2018 / 2019

Zadání diplomové práce

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	**Bc. Lucie Pospíchalová**
Osobní číslo:	E17000342
Studijní program:	N6208 Ekonomika a management
Studijní obor:	N6208T085 – Podniková ekonomika – Podnik v mezinárodním prostředí
Zadávající katedra:	katedra marketingu a obchodu
Vedoucí práce:	Ing. Jaroslav Demel, Ph.D.
Konzultant práce:	Thomas Hackenbuchner, B.A. MicroNova AG

Název práce: **Problematika převodních cen vybrané nadnárodní společnosti**

Zásady pro vypracování:

1. Stanovení cílů práce.
2. Teoretické vymezení problematiky převodních cen, metody, dokumentace, legislativa.
3. Představení vybrané nadnárodní společnosti.
4. Analýza přístupu k převodním cenám ve vybrané společnosti.
5. Zhodnocení výsledků analýzy a doporučení pro budoucí nastavení převodních cen.

Seznam odborné literatury:

BUCKLEY, Peter J. a Pervez N., GHAURI. 2015. *International business strategy: theory and practice.* New York: Routledge. ISBN 978-0-415-62469-5.

FORSGREN, Mats. 2017. *Theories of the multinational firm: a multidimensional creature in the global economy. 3rd ed.* Northampton: Edward Elgar Publishing. ISBN 978-178-5367-151.

NOVOTNÝ, Petr. 2018. *Project Base erosion and profit shifting. Acta Universitatis Carolinae. Iuridica.* Praha: Karolinum, ***64***(1), 67-72. ISSN 0323-0619.

POKYN D - 332. 2011. Sdělení Ministerstva financí k uplatňování mezinárodních standardů při zdaňování transakcí mezi sdruženými podniky - převodní ceny. In: Ministerstvo financí, 2011, 39/86 829/2009-393.

POKYN D - 334. 2011. Sdělení Ministerstva financí k rozsahu dokumentace způsobu tvorby cen mezi spojenými osobami. In: Ministerstvo financí, 2011, 39/86 849/2009-393.

PROQUEST. 2018. Databáze článků ProQuest [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2018-09-30]. Dostupné z: http://knihovna.tul.cz/

Rozsah práce:	min. 65 normostran
Forma zpracování:	tištěná / elektronická
Datum zadání práce:	1. října 2018
Datum odevzdání práce:	31. srpna 2020

L.S.

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan Ekonomické fakulty

doc. Ing. Jozefina Simová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2018

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že texty tištěné verze práce a elektronické verze práce vložené do IS/STAG se shodují.

Pospíchalová

19. prosince 2019 Bc. Lucie Pospíchalová, M.Sc.

Anotace

Diplomová práce se zabývá problematikou převodních cen vybrané nadnárodní společnosti. Převodní ceny jsou v posledních letech často skloňovaným pojmem zejména proto, že se jedná o nástroj pomocí kterého jsou společnosti schopny optimalizovat svůj základ daně pomocí daňového plánování a kreativního účetnictví. Společnosti se snaží alokovat zisky do zemí s nižší daňovou zátěží, čímž se snižuje výše odvodů do státního rozpočtu. Daňové správy proto při kontrolách kladou důraz na nastavení převodních cen a dodržování principu tržního odstupu. Diplomová práce analyzuje přístup vybrané nadnárodní společnosti k problematice převodních cen a navrhuje řešení pro vhodnější uchopení problematiky a nastavení převodních cen. Práce je rozdělena do dvou základních částí. První část uvádí legislativní a metodickou základnu převodních cen, zatímco druhá část se zaměřuje na samotné praktické zkoumání. Závěrem práce uvádí doporučení pro zkvalitnění přístupu k převodním cenám.

Klíčová slova

Převodní ceny, princip tržního odstupu, spojené osoby, nadnárodní společnosti, řízené transakce

Annotation

„Transfer pricing matters of a selected multinational enterprise“

The diploma thesis is looking into the matter of transfer pricing issues of a selected multinational company. Transfer pricing has been a frequently discussed topic in recent years, mainly because it is a tool by which companies are able to optimize their tax base through tax planning and creative accounting performance. Companies are trying to allocate profits to countries with a lower tax burden, which causes reduction of the amount of payments flowing towards the state budget. Therefore, tax authorities when performing tax inspections focus on the transfer pricing approach and observe the recognition of the arm's length principle. The thesis analyzes the current transfer pricing approach of a selected multinational company and proposes a solution for a more appropriate approach of determining the transfer pricing policy for the future. The thesis is divided into two parts. The first part introduces the transfer pricing legislative and methodological basis, while the second part focuses on the practical research itself. In conclusion, the thesis provides recommendations for improving transfer pricing approach.

Key words

Transfer pricing, arm’s length principle, associated companies, multinational enterprises, controlled transactions

OBSAH

Seznam ilustrací 11

Seznam tabulek 12

Seznam použitých zkratek, značek a symbolů 14

Úvod 15

1 Základní pojmy, metodika stanovení převodních cen, využívané analýzy 17
1.1 Definice nadnárodní společnosti 17
1.2 Definice spojených osob 17
1.3 Transferové ceny 18
1.4 Princip tržního odstupu 19
1.5 Metodika určení převodních cen 20
1.5.1 Metoda srovnatelné nezávislé ceny (CUP) 21
1.5.2 Metoda ceny při opětovném prodeji (RPM) 22
1.5.3 Metoda nákladů a přirážky (C+) 23
1.5.4 Transakční metoda čistého rozpětí (TNMM) 24
1.5.5 Transakční metoda rozdělení zisku (PSM) 25
1.5.6 Použití metod pro určování převodních cen 26
1.6 Funkční a riziková analýza 29
1.6.1 Kategorizace entit 31
1.7 Srovnávací analýza 32

2 Legislativní rámec převodních cen 35
2.1 Nadnárodní úprava převodních cen dle OECD 35
2.1.1 Projekt BEPS OECD a Multilaterální konvence 37
2.2 Nadnárodní úprava převodních cen dle Evropské unie 39
2.2.1 Opatření ATAD Evropské unie 40
2.2.2 Směrnice DAC 6 Evropské unie 41
2.3 Lokální úprava převodních cen 42

3 Převodní ceny v prostředí vybrané nadnárodní společnosti 46
3.1 Představení obchodní společnosti ABC Group a jejích členů 46
3.2 Vlastnická struktura ABC Group a vnitřní struktura obchodních vztahů 47
3.3 Základní ekonomické ukazatele skupiny ABC Group 49
3.4 Organizační struktura skupiny ABC Group 50
3.5 Supply chain skupiny ABC Group 52
3.6 Oblast tržního působení 54

4 Funkční a riziková analýza ... 55
4.1 Funkční analýza skupiny ABC Group ... 55
4.2 Riziková analýza skupiny ABC Group ... 58
4.3 Analýza aktiv skupiny ABC Group ... 61
4.4 Analýza lidských zdrojů skupiny ABC Group ... 62
4.5 Shrnutí funkční a rizikové analýzy skupiny ABC Group ... 64

5 Přehled realizovaných koncernových transakcí z pohledu společnosti ABC CZ s.r.o. ... 65
5.1 Provádění zakázek sjednaných společnostmi ABC AG a ABC DE GmbH ... 65
5.2 Nákup materiálu od společností ABC AG a ABC DE GmbH ... 67
5.3 Poskytování činností vývoje společnostem ABC AG a ABC DE GmbH ... 69
5.4 Poskytování vnitropodnikových služeb společností ABC AG ... 72
5.5 Licenční poplatky společnosti ABC AG ... 75
5.6 Poskytování úvěrů společností ABC AG ... 76
5.7 Přehled obratů jednotlivých okruhů transakcí ... 76

6 Srovnávací a benchmark analýza skupiny ABC Group ... 78
6.1 Činnosti v oblasti informačních technologií ... 78
6.2 Materiálové transakce ... 83
6.3 Transakce spojené s oblastí vývoje ... 86

7 Interpretace výsledků a vlastní doporučení ... 90
7.1 Realizace zakázek sjednaných společnostmi ABC AG a ABC GmbH ... 90
7.2 Nákup materiálu od společností ABC AG a ABC DE GmbH ... 92
7.3 Poskytování činností vývoje společnostem ABC AG a ABC DE GmbH ... 92
7.4 Poskytování vnitropodnikových služeb společností ABC AG ... 93
7.5 Licenční poplatky společnosti ABC AG ... 94
7.6 Poskytování úvěrů společností ABC AG ... 94

8 Závěr ... 96

Seznam použité literatury ... 100

Seznam příloh ... 105

Seznam ilustrací

Obrázek 1: Doporučený proces srovnávací analýzy Směrnicí OECD (2017a)..... 34
Obrázek 2: Vlastnická struktura skupiny ABC Group 48
Obrázek 3: Obchodní vztahy členů skupiny ABC Group..... 49
Obrázek 4: Jednotná organizační struktura společností ABC AG a ABC DE GmbH 51
Obrázek 5: Organizační struktura společnosti ABC CZ s.r.o. 52
Obrázek 6: Supply chain skupiny ABC Group 53
Obrázek 7: Vývoj úrokových sazeb poskytnutých bankami nefinančním podnikům v ČR mezi roky 2004 a 2019 (do částky 30 mil. CZK)..... 95

Seznam tabulek

Tabulka 1: Situace kontrol převodních cen v ČR 155
Tabulka 2: Možnosti použití metod pro stanovení převodních cen 266
Tabulka 3: Vnitropodnikové služby - alokační klíče 288
Tabulka 4: Základní ekonomické ukazatele skupiny k 31.12.2018 499
Tabulka 5: Základní ekonomické ukazatele skupiny k 31.12.2017 50
Tabulka 6: Přehled funkcí a jejich rozdělení v rámci skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o. 566
Tabulka 7: Přehled rizik a jejich rozložení v rámci skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o. 599
Tabulka 8: Přehled aktiv a jejich rozložení v rámci skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o. 622
Tabulka 9: Přehled lidských zdrojů a jejich rozložení v rámci skupiny ABC Group 633
Tabulka 10: Hodnota marže distributora pro společnost sjednávající zakázku 666
Tabulka 11: Zisková přirážka - materiálové řízené transakce 688
Tabulka 12: Přirážka pro pokrytí nepřímých nákladů spojených s materiálovými řízenými transakcemi 688
Tabulka 13: Modelová situace výpočtu pevodních cen pro řízené materiálové transakce 699
Tabulka 14: Přehled vniktropodnikových hodinových sazeb 70
Tabulka 15: Přehled čistých ziskových přirážek pro oblast výzkumu a vývoje 711
Tabulka 16: Přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů spojených s činnostmi výzkumu a vývoje 711
Tabulka 17: Příklad výpočtu převodní ceny v oblasti výzkumu a vývoje 722
Tabulka 18: Procentuální přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů interních služeb 733
Tabulka 19: Procentuální přirážka určena alokačním klíčem pro vnitropodnikové služby 744
Tabulka 20: Čistá marže pro vnitropodnikové služby 744
Tabulka 21: Modelová situace výpočtu hodnoty transakce v oblasti vnitropodnikových služeb 755
Tabulka 22: Přehled obratů jednotlivých druhů transakcí s ohledem na ABC CZ s.r.o. .. 777
Tabulka 23: Srovnávací analýza – oblast informačních technologií 80

Tabulka 24: EBIT margin analýza I. 822
Tabulka 25: OPEX mark-up analýza I. 833
Tabulka 26: Srovnávací analýza – materiálové transakce 844
Tabulka 27: EBIT margin analýza II. 854
Tabulka 28: OPEX mark-up analýza II. 866
Tabulka 29: Srovnávací analýza – transakce spojené s oblastí výzkumu a vývoje 877
Tabulka 30: EBIT margin analýza III. 888
Tabulka 31: OPEX mark-up analýza III. 899

Seznam použitých zkratek, značek a symbolů

Arbitrážní konvence – Revidovaný kodex chování pro účinné provádění Úmluvy o zamezení dvojího zdanění v souvislosti s úpravou zisků sdružených podniků

BEPS – Base Erosion and Profit Shifting

CFC – pravidla pro ovládané zahraniční společnosti

ČR – Česká republika

DPPO – daň z příjmu právnických osob

EU – Evropská unie

EU JTPF – European Union Joint Transfer Pricing Forum

EU TPD – Koncept evropské dokumentace k převodním cenám

Fórum EU – Společné fórum EU pro vnitropodnikové oceňování

FS – Finanční správa

GFŘ – Generální finanční ředitelství

MFČR – Ministerstvo financí České republiky

MLK – Multilaterální konvence

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

PO – právnická osoba

Směrnice OECD – Směrnice o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy

Vzorová úmluva – Vzorová úmluva OECD o daních z příjmu a majetku

ZDP – Zákon o daních z příjmů

€ - měna Euro

§ - paragraf

CZK – měna Koruna česká

USD – měna Americký dolar

Pnj – neurčitá peněžní jednotka

Úvod

Problematika převodních cen je v posledních letech velmi diskutovaným tématem zejména proto, že objemy transakcí probíhajících mezi spojenými osobami se neustále zvyšují a také proto, že se týkají velkého počtu objektů. Dříve byly převodní ceny spojovány s nadnárodními podniky globálního rozsahu, nyní však převodní ceny zasahují do vnitroskupinových transakcí i mnohem menších obchodních skupin. Čím dál více společností využívá možností globalizovaného světa a rozděluje svou podnikatelskou činnost mezi další spojené osoby, mezi kterými následně probíhají vnitroskupinové transakce. Právě těmito vnitroskupinovými ekonomickými transakcemi lze však realizovat tzv. daňové plánování, které je ale pro státy velmi rizikové, neboť často vede k daňovým únikům. Proto je v posledních letech převodním cenám věnována náležitá pozornost ze strany finanční správy. To potvrzuje i Tabulka 1, která uvádí informace ke kontrolám finančního úřadu České repubiky. Je patrné, že počty kontrol převodních cen (mimo místní šetření) v posledních šesti letech (kromě r. 2016 a 2017) rostly a s nimi i doměřené částky plynoucí z nesprávně stanovených převodních cen. Např. v roce 2018 nastalo celkem 363 kontrol daňové správy, při kterých došlo ve zvýšení základu daně u kontrolovaných společností o 5 346 mil. Kč a daňová povinnost byla doměřena ve výši 1 216 mil. Kč.

Tabulka 1: Situace kontrol převodních cen v ČR

Rok	Počet kontrol	Zvýšení základu daně	Doměřeno
2013	282	336 mil. Kč	72 mil. Kč
2014	347	260 mil. Kč	59 mil. Kč
2015	377	2 432 mil. Kč	446 mil. Kč
2016	348	4 783 mil. Kč	886 mil. Kč
2017	314	1 048 mil. Kč	189 mil. Kč
2018	363	5 346 mil. Kč	1 216 mil. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací poskytnutých daňovým poradcem (Výroční zprávy Finanční správy; FS)

Spojené podniky, které realizují vnitroskupinové transakce, by tedy měly věnovat značnou pozornost svému pojetí problematiky převodních cen. Nejen, že výsledek nekorektního nastavení politiky převodních cen dané skupiny podniků může vést k doměření daňové

povinnosti, ale také k úroku z prodlení nebo získání špatné pověsti. Proto není radno problematiku převodních cen podceňovat.

Tato diplomová práce se zaměřuje na problematiku převodních cen v prostřední vybrané nadnárodní společnosti. První část diplomové práce se zabývá legislativním a metodologickým rámcem převodních cen. V této části jsou jmenovány a popsány veškeré důležité, ať už národní či nadnárodní, dokumenty upravující převodní ceny a jsou vysvětleny základní pojmy nezbytné pro porozumění zkoumané problematiky.

Druhá část diplomové práce je analytickou částí a zkoumá politiku převodních cen vybrané nadnárodní společnosti. V rámci analytické části je pomocí metody deskripce představena vybraná společnost včetně její organizační struktury, obchodního řetězce a trhu, na němž společnost realizuje svou podnikatelskou činnost. Následně je pomocí aplikace různých druhů analýz detailně zkoumán přístup vybrané společnosti k převodním cenám. Součástí je i přiblížení realizovaných vnitroskupinových transakcí pomocí metody explanace. Výsledky zkoumání jsou následně syntetizovány, interpretovány a v neposlední řadě jsou pomocí metody dedukce navržena opatření pro zkvalitnění přístupu k převodním cenám danou skupinou.

Práce přibližuje problematiku převodních cen v legislativní a metodické rovině a následně důkladně zkoumá politiku převodních cen v prostředí vybrané nadnárodní společnosti. Diplomová práce nahlíží do konkrétních způsobů cenotvorby pro různé typy vnitroskupinových transakcí a určuje, zda jsou v souladu s principem tržního odstupu či nikoli. Cílem práce je na základě teoretické rešerše a informací získaných pomocí aplikovaných analýz a zkoumání navrhnout řešení pro zkvalitnění přístupu vybrané nadnárodní společnosti k problematice převodních cen. Tato diplomová práce si dává za cíl upozornit na případné slabé stránky přístupu dané skupiny k převodním cenám a doporučit výběr vhodnějších metod pro stanovení převodních cen pro zajištění spolehlivého dodržování principu tržního odstupu.

1 Základní pojmy, metodika stanovení převodních cen, využívané analýzy

Problematika převodních cen má své základy ve dvou hlavních myšlenkách, a to: a) mezi spojenými osobami, b) se mají uskutečňovat transakce s obvyklými cenami. Obvyklými cenami se rozumí takové ceny, které by byly uplatňovány mezi nespojenými osobami. Takové ceny jsou v souladu s principem tržního odstupu. Mezi spojenými osobami však často probíhají transakce, jež by mezi nespojenými osobami nikdy nevznikly (Buckley, Ghauri, 2015).

Problematika transferových cen je tématem, kdy je pro orientaci stěžejní porozumět základním pojmům. Tato kapitola představuje význam nadnárodních společností a spojených osob, vysvětluje pojem převodních cen a také přibližuje princip tržního odstupu. Zároveň detailněji přibližuje metodiku stanovení převodních cen a udává nejpodstatnější analýzy spojené s problematikou převodních cen.

1.1 Definice nadnárodní společnosti

Nadnárodní společnosti jsou v angličtině označovány jako jako *multinational enterprises*, z čehož pramení jejich všeobecné označení *„MNEs“*. Základními znaky nadnárodní společnosti jsou v první řadě ralizace přímých zahraničních investic. Zároveň nadnárodní společnosti vlastní nebo kontrolují jiné společnosti, jejichž aktivity generují přidanou hodnotu ve více než jednom státě. Vlastněné nebo kontrolované podniky však musí splňovat podmínku existence subjektivity. Nadnárodní společnosti mohou být ekvivalentně nazývány nadnárodními podniky, firmami, entitami nebo korporacemi (Solilová, Nerudová, 2019).

1.2 Definice spojených osob

Směrnice Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen OECD, 2017a) se ve smyslu spojených osob odkazuje na modelovou smlouvu OECD. Ta udává, že pokud se

podnik jednoho smluvního státu podílí přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole, nebo jmění podniku druhého smluvního státu, pak hovoříme o spojených osobách. Detailněji nejsou spojené osoby vymezeny za účelem ponechání pravomoci detailnějšího vymezení lokálnímu právu. V českém právu jsou spojené osoby vymezeny v Zákoně č. 586/1992 Sb. (1992), o daních z příjmů (dále jen ZDP) §23 odst. 7 (Zákon č. 586/1992 Sb. 1992). Spojené osoby se dle tohoto předpisu dělí na kapitálově spojené osoby a jinak spojené osoby. Za kapitálově spojené osoby jsou v ČR považovány takové subjekty, pro které platí: jestliže se jeden subjekt přímo nebo nepřímo podílí na kapitálu či hlasovacích právech druhého subjektu nebo více subjektů a za předpokladu, že tento podíl představuje alespoň 25 % základního kapitálu nebo 25 % hlasovacích práv daných subjektů. Za jinak spojené osoby jsou považovány takové subjekty, kdy se jeden subjekt podílí na vedení nebo kontrole jiného subjektu, nebo pokud se shodné osoby nebo osoby blízké podílejí na vedení nebo kontrole jiných subjektů, nebo pokud se jedná o osoby blízké, nebo pokud se jedná o osoby ovládající a osoby ovládané stejnou ovládající osobou. Za spojené osoby se také pokládají ty osoby, které vytvořily právní vztah především za účelem snížení základu daně nebo zvýšení daňové ztráty, což je však předmětem případného dokazování.

Tato práce používá různého označení spojených osob – objevuje se označení spojené osoby, spojené subjekty, spřízněné subjekty, spřízněné osoby atp. Veškerá tato slovní spojení jsou v rámci problematiky převodních cen ustálená a lze je používat jako ekvivalenty.

1.3 Transferové ceny

Transferové, nebo-li převodní ceny jsou naprosto shodnými pojmy a budou v rámci této diplomové práce užívány jako ekvivalenty. Převodní ceny tedy představují ceny, za které mezi sebou obchodují různé divize jedné společnosti. Tyto divize vystupují jako samostatné subjekty a jsou nazývány spojenými subjekty, neboť spadají pod jednu nadřazenou entitu. Transferové ceny jsou tvořeny pro účetní účely, neboť každý individuální subjekt má na starosti své vlastní zisky a je za ně odpovědný. Pokud vzniká mezi spojenými subjekty obchodní vztah, měly by být mezi nimi stanoveny převodní ceny tak, aby se výrazně nelišily od cen tržně obvyklých. Pokud by byly stanoveny převodní ceny vyšší než jsou ceny tržní,

ocitl by se jeden ze subjektů v nevýhodě a začal by poptávat zboží na trhu za účelem získání lepší ceny. Zároveň pokud jsou převodní ceny stanoveny nesprávně, může docházet k daňovým únikům, proti čemuž daňové správy aktivně bojují. Je tedy nezbytné, aby společnosti stanovily ceny na základě podobných, srovnatelných transakcí mezi nespojenými subjekty – aby akceptovaly tzv. princip tržního odstupu. Tento pojem je vysvětlen v podkapitole 1.4.

Oceňování pomocí převodních cen je doporučneno pečlivě dokumentovat, neboť daňová správa si může příslušnou dokumentaci vyžádat a podrobně ji přezkoumat. Pokud se prokáže, že oceňování není řádně zdokumentováno, nebo že je stanoven nesprávný způsob oceňování, mohou společnosti vyvstat dodatečné výdaje ve formě poplatků za zdanění nebo přepracování. Přednostně se klade důraz na přesnost a správnost zaúčtování zisků v rámci metod stanovení převodních cen za obvyklých podmínek a z nich vyvstávající daňovou povinnost a její řádné proplacení.

Převodní oceňování tedy představuje účetní a daňovou praxi, která umožňuje oceňovat transakce vznikající mezi spojenými podniky, nejčastěji pak mezi dceřinými společnostmi fungujícími pod společnou kontrolou či vlastnictvím, ať už na území jednoho či více států. Nadnárodní společnosti mohou tedy přerozdělovat své zisky mezi jednotlivé dceřiné a přidružené společnosti, avšak tato možnost bývá často zneužívána, a to změnou zdanitelných příjmů a přesunem daňových závazků do států s nižšími daňovými povinnostmi (Solilová, Nerudová, 2019).

Pro stanovení převodních cen existuje několik základních metod, které jsou podrobněji popsány v následujícím textu této diplomové práce, a to konkrétně v kapitole 1.5.

1.4 Princip tržního odstupu

Princip tržního odstupu, nebo-li *Arm's Lenght Principle*, spočívá v uplatňování převodních cen nastavených tak, že v rámci transakcí mezi dvěma spojenými osobami jsou tyto ceny

stanoveny stejně jako v rámci transakcí mezi nespojenými osobami. Takto stanovené ceny jsou považovány za ceny akceptující princip tržního odstupu.

Dodržování principu tržního odstupu může být kontrolováno příslušnými finančními úřady. Pro řádné posouzení správnosti stanovení převodních cen, a tedy dodržování principu tržního odstupu, se doporučuje daným spojeným podnikům vytvářet dokumentaci převodních cen. Dokumentace převodních cen slouží jako podpůrný dokument při kontrole, udává totiž veškeré relevantní informace k implementovanému způsobu stanovení převodních cen. (Forsgren, 2017).

Stanovení převodních cen s ohledem na princip tržníh odstupu může být mezi spojenými osobami však velmi často složité, neboť tyto spojené osoby mohou realizovat transakce, které nejsou obvykle realizované či dokonce zcela nerealizovatelné mezi nespojenými osobami. V takovém případě musí dané subjekty vytvořit srovnávací analýzu. Srovnávací analýza porovnává řízené transakce (mezi spojenými osobami) s nezávislými srovnatelnými transakcemi (mezi nespojenými osobami). Aby mohly být závislé a nezávislé transakce považovány za srovnatelné, nesmí být zjištěné rozdíly mezi danými transakcemi považovány za významné, a nebo je možno vliv těchto rozdílů eliminovat provedením úprav v přiměřené míře (Generální finanční ředitelství, 2019).

1.5 Metodika určení převodních cen

Dle Směrnice o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy (dále jen Směrnice OECD, 2017a) rozeznáváme tři základní tradiční transakční metody určování transferových cen, a to **metodu srovnatelné nezávislé ceny**, **metodu při opětovném prodeji** a **metodu nákladů a přirážky**. Principem tradičních transakčních metod je srovnávání transakcí vycházejících z cen, marže nebo ziskové přirážky. Další dvě metody jsou řazeny do skupiny transakčních ziskových metod. Jak již název napovídá, tyto metody vycházejí ze zisků, které vznikají určitými transakcemi mezi sdruženými podniky. Mezi transakční ziskové metody řadíme **transakční metodu čistého rozpětí** a **transakční**

metodu rozdělení zisku. Veškeré metody určení převodních cen jsou detailněji popsány v následujících podkapitolách 1.5.1 – 1.5.5.

1.5.1 Metoda srovnatelné nezávislé ceny (CUP)

Metoda srovnatelné nezávislé ceny, zkrácně CUP z anglického Comparable Uncontrolled Price, srovnává cenu účtovanou za zboží nebo služby v transakci mezi spojenými osobami s cenou účtovanou za zboží nebo služby ve srovnatelné nezávislé transakci, tj. mezi nespojenými osobami, za srovnatelných podmínek či okolností. Pokud existují jakékoli rozdíly mezi těmito dvěma cenami, pak nelze obchodní ani finanční vztahy mezi spojenými podniky pokládat za jsoucí v souladu s principem tržního odstupu. V takovém případě je nutné cenu v závislé transakci nahradit cenou nezávislé transakce.

Existují dvě podmínky, kdy alespoň jedna musí být splněna, aby mohla být nezávislá transakce srovnatelná se závislou transakcí:

a) Rozdíly mezi srovnávanými transakcemi nebo mezi zúčastněnými podniky by neměly podstatně ovlivnit cenu na volném trhu.
b) Pokud existuje možnost výskytu podstatných vlivů na ceny volného trhu, pak mohou být provedeny přiměřeně přesné úpravy, které vyloučí tyto podstatné dopady způsobené rozdíly srovnávaných transakcí (Směrnice OECD, 2017a).

Metoda CUP je nejčastěji používána pro transakce mezi spojenými osobami, jež mají vysoký stupeň srovnatelnosti s transakcemi mezi nespojenými osobami. Předmětem transakcí, pro něž je vhodná metoda CUP, jsou běžné výkony, jež se opakují a nemění se, a nebo zboží, jež nemá speciální charakter. Pro použití této metody musí na trhu existovat dostatečné množství odběratelů zajišťující četnost obchodů. Prostor pro rozdíly v řízených transakcích tvoří proměnné v podobě kvality a kvantity. Příkladem transakcí vhodných pro použití metody CUP mohou být např. úroky z úvěrů půjček či homogenní produkty běžně dostupné na trhu od nespojených subjektů (Solilová, Nerudová, 2019).

Výhodou CUP metody je to, že se jedná o nejjednodušší metodu výpočtu převodní ceny a zároveň nejlépe vystihuje základní myšlenku principu tržního odstupu. Slabou stránkou této

metody je však to, že metoda předpokládá velmi vysokou míru srovnatelnosti transakcí, což může v mnoha případech být problematické – zejména u neobvyklých statků. Důležitou roli v takovém případě hraje stupeň přesnosti prováděných úprav pro dosažení srovnatelnosti. Avšak provedení objektivních a přiměřených úprav je v praxi značně komplikované (Směrnice OECD, 2017a).

1.5.2 Metoda ceny při opětovném prodeji (RPM)

Metoda ceny při opětovném prodeji, zkráceně RPM z anglického Resale Price Method, vychází z ceny, za kterou jsou služby nebo zboží nakoupeny od spojeného podniku a prodány nezávislému podniku (tzv. opětovný prodej). Cena při opětovném prodeji je ponížena o přiměřenou hrubou marži, resp. hrubé rozpětí. Tato marže při opětovném prodeji představuje částku, která by opětovnému prodejci sloužila k pokrytí prodejních nákladů, ostatních provozních nákladů a k dosažení přiměřeného zisku s ohledem na nesená rizika a použitá aktiva. Nutno brát také zřetel na náklady spojené s koupí produktu, např. cla. Po odečtení všech výše zmíněných proměnných lze považovat výslednou cenu v souladu s principem tržního odstupu. Tato metoda má pravděpodobně nejefektivnější využití v oblasti marketingových operací. Dále se metoda RPM se používá např. pro prodej finálního produktu výrobcem spřízněnému distributorovi, jež daný produkt dále nezpracovává, pouze jej distribuuje. Pro použitelnost metody RPM tedy není potřeba vysoký stupeň srovnatelnosti. Co se týče cenového rozpětí, to je dáno úrovní aktivit prováděných distributorem (Solilová, Nerudová, 2019).

U této metody platí stejné podmínky jako u metody srovnatelných nezávislých cen, viz body a) a b) v kapitole 1.5.1. Ve srovnání s metodou CUP, není u metody RPM zapotřebí provádět tolik úprav pro dosažení srovnatelnosti. To je dáno tím, že menší rozdíly v obchodovaných statcích nemají tak značný dopad na ziskové marže, jako mají ceny. Úskalí této metody je tvořeno její závislostí na srovnatelnosti vykonávaných funkcí (s ohledem na použitá aktiva a nesená rizika) a pokud existují rozdíly mezi závislou a nezávislou transakcí a účastnými stranami, pak se metoda RPM může stát méně spolehlivou. Zároveň je důležité uvědomit si důležitost působení dalších faktorů na výši marže při opětovném prodeji, jako např. čas a změny trhu, nákladů či měnových kurzů (Směrnice OECD, 2017a).

1.5.3 Metoda nákladů a přirážky (C+)

U metody nákladů a přirážky, také C+ z anglického Cost Plus Method, hrají důležitou roli náklady v závislé transakci mezi spojenými subjekty. Tato metoda vychází z nákladů, které má dodavatel majetku v řízené transakci na majetek převedený nebo služby poskytované spojené osobě. K nákladům za zboží nebo služby, které jsou předmětem transakce, je přičtena příslušná hrubá zisková přirážka sloužící k dosažení přiměřeného zisku s ohledem na stávající podmínky trhu, vykonávané funkce a míru postoupených rizik. Výsledná částka je považována za částku respektující princip tržního odstupu. Tato metoda je nejlépe využitelná při prodeji polotovarů mezi spojenými osobami, nebo v případě, kdy spojené osoby uzavřely smlouvu nebo dlouhodobou dohodu o společném užívání věcí, o nákupu a dodávkách, či se jedná o poskytování služeb v rámci závislé činnosti (např. manažerské činnosti, podpůrné služby atp.). Hrubá zisková přirážka by měla být stanovena odkazem na přirážku k nákladům, tzn. jako podíl zisku a celkových přiřaditelných nákladů, nikoli však jako podíl zisku a tržeb. Tato přirážka by samožejmě měla být stanovena tak, aby byla srovnatelná s přirážkou realizovanou v nezávislých transakcích. Opět platí stejné podmínky jako u předchozích metod, viz výše body a) a b).

Pro optimální stanovení hrubé ziskové přirážky je nutné přesně vymezit oblast nákladů – nákladovou základnu, ze které je přirážka vypočítávána. Náklady lze rozlišovat na přímé provozní náklady, nepřímé provozní náklady a správní náklady. Metoda nákladů a přirážky využívá nejčastěji pouze veškerých provozních nákladů, zatímco správní náklady nebývají brány v potaz. Pro stanovení správné nákladové základny je nezbytné vytvoření detailní funkční analýzy zapojených subjektů a striktně konzistentní vedení účetnictví (Směrnice OECD, 2017a).

Metoda C+ využívá hrubé ziskové přirážky, zatímco čistou ziskovou přirážku využívá Transakční metoda čistého rozpětí, která je popsána v kapitole 1.5.4.

1.5.4 Transakční metoda čistého rozpětí (TNMM)

Transakční metoda čistého rozpětí, zkráceně TNMM z anglického Transactional Net Margin Method, vytváří poměr mezi čistým ziskovým rozpětím vzniklým v rámci závislé transakce mezi sdruženými podniky a další vhodnou základnou v podobě nákladů, tržeb či aktiv. Ve své postatě tato metoda porovnává finanční ukazatele související s řízenou transakcí s finančními ukazateli souvisejícími s neřízenou transakcí. Těmito ekonomickými ukazateli mohou být např. ziskovost, rentabilita ve vztahu k nákladům, prodeji, atp.) (Solilová, Nerudová, 2019).

Pro správnou aplikaci této metody je nezbytné provést funkční analýzu zavislých i nezávislých transakcí a určit, zda jsou tyto transakce srovnatelné, případně jaké úpravy je potřeba provést pro zajištění jejich srovnatelnosti. Indikátor čistého zisku plynoucího ze závislé transakce by měl být určen odkazem na indikátora čistého zisku plynoucího ze srovnatelných nezávislých transakcí. Jestliže toto není pro daňového poplatníka možné, je vhodné jako ukazatel použít čisté ziskové rozpětí, jehož by nabyl nezávislý podnik v rámci srovnatelných transakcí. Tato metoda není nejvhodnější, jestliže každá strana transakce vytváří hodnotný a jedinečný přínos. V takovém případě je spolehlivější transakční metoda rozdělení zisku. Pakliže hodnotné a unikátní přínosy generuje pouze jedna strana, lze aplikovat tzv. jednostranné metody, mezi které se řadí právě transakční metoda čistého rozpětí. Výhodou této metody je to, že indikátory čistého zisku, jako např. rentabilita aktiv, provozní zisk atp., jsou méně náchylné na změny v transakcích (např. oproti cenám v rámci metody CUP). Indikátory čistého zisku jsou navíc celkem rezistentní vůči funkčním rozdílům mezi srovnatelnými a nesrovnatelnými transakcemi ve srovnání s hrubými ziskovými přirážkami. Tyto rozdíly se totiž často odrážejí v rozdílech v rámci provozních nákladů, což může zapříčinit nízké výše ukazatelů čistého provozního zisku navzdory širokému rozsahu hrubých ziskových marží. Další výhodou je nutnost určení finančního ukazatele pouze pro jeden ze spojených subjektů. Co se slabých stránek metody čistého rozpětí týče, indikátor čistého zisku může být ovlivněn jistými faktory, které by jinak měly málo významný, či zcela nevýznamný vliv na cenu nebo hrubé přirážky mezi nespojenými podniky (např. způsob odpisu majetku) (Směrnice OECD, 2017a).

1.5.5 Transakční metoda rozdělení zisku (PSM)

Transakční metoda rozdělní zisku, zkráceně PSM z anglického Profit Split Method, zkoumá zisky, jež plynou z určitých řízených koncernových transakcí. Tato metoda určuje rozdělované zisky mezi spojené podniky ze závislých transakcí; tyto zisky se proto dají označit za kombinované. Nejprve je identifikován zisk spojených osob generovaný ze závislých transakcí, který má být následně rozdělen. Tyto kombinované zisky jsou rozděleny mezi spojené osoby na ekonomicky platném základě. Toto přerozdělení kombinovaných zisků by mělo proběhnout v souladu s principem tržního odstupu a s ohledem na zásluhy zainteresovaných podniků, jež jsou stanoveny na základě funkční analýzy, viz kapitola 1.6. Cílem transakční metody rozdělení zisku je omezení dopadů zvláštních podmínek stanovených v rámci závislé transakce na zisk. Proto tato metoda stanovuje způsob přerozdělení zisků tak, jak by se daly očekávat u nezávislých subjektů a mezi nimi vzniklými nezávislými transakcemi. Tato metoda je na rozdíl od jednostranných metod vhodná pro vysoce integrované činnosti, nebo pokud obě strany transakce vytvářejí unikátní a hodnotný přínos. V takovém případě by nezávislé podniky sdílely zisky plynoucí z dané transakce poměrem dle svých zásluh, a proto je dvoustranná metoda vhodnější než jednostranná. Pokud existují srovnatelná data týkající se přerozdělení zisku mezi nespojenými osobami, pak mohou být použita v analýze přerozdělení zisku mezi spojenými osobami. Pokud však nelze určit srovnatelné údaje, může alokace zisků vyplývat z funkcí a jejich rozložení mezi spojenými osobami. Transakční metoda rozdělení zisku je velmi flexibilní, jelikož přikládá důležitost specifickým a jedinečným okolnostem a skutečnostem mezi spojenými podniky, které mezi nespojenými podniky nenastávají. Výhodou této metody je mimo jiné i to, že při jejím užití nedochází k extrémům v rámci přerozdělení zisku, tzn. hodnoceny jsou obě strany transakce, a proto nenastává situace, kdy jedna strana obdrží extrémní a nepravděpodobný zisk, zatímco strana druhá obdrží zisk nepřiměřeně nízký. Proto je při aplikaci této metody důležitá pečlivě vypracovaná analýza zásluh. Slabá stránka metody rozdělení zisku vzniká při její aplikaci, neboť mohou vznikat bariéry při získávání informací ze zahraničních poboček. Taktéž je komplikované měřit kombinované náklady a výnosy pro všechny zúčastněné závislé transakce, což obnáší vedení účetnictví na stejném základě (Směrnice OECD, 2017).

Použití této metody je vhodné pro úzce provázané či složité a velmi specifické obchodní transakce, nebo pro situaci kdy produkt je výsledkem aktivit spřízněných podniků. Příkladem mohou být např. developerské projekty nebo portfolio management (Solilová, Nerudová, 2019).

1.5.6 Použití metod pro určování převodních cen

Tabulka 2 představuje možné použití jednotlivých metod stanovení převodních cen pro určité oblasti transakcí:

Tabulka 2: Možnosti použití metod pro stanovení převodních cen

Typ transakce	Metoda stanovení převodních cen	Poznámka
Prodej vlastních výrobků	CUP	Nutný předpoklad: známá obvyklá cena za srovnatelný produkt
	C+	Obvyklá cena za srovnatelný produkt není známá
Distribuce (prodej zboží)	CUP	Nutný předpoklad: známá obvyklá cena za srovnatelný produkt
	RPM	Obvyklá cena za srovnatelný produkt není známá
	C+	Komisionář
Služby	CUP	Hodinová sazba
	C+	Paušální sazba
Financování	CUP	Nutný předpoklad: známý obvyklý úrok ve srovnatelné úvěrové aktivitě
	C+ (zákl. sazba + úroková marže)	Obvyklý úrok ve srovnatelné úverové aktivitě není známý
Licencování	CUP	Srovnatelné licence

Zdroj: Vlastní zpracování na základě informací obsažených ve Směrnici OECD (2017a)

Prodej vlastních výrobků

Jak vyplývá z Tabulky 2, pro prodej vlastních výrobků je vhodné použití metody CUP za předpokadu, že je známá obvyklá cena za srovnatelný produkt za srovnatelných okolností. Pokud tomu tak není, pak je vhodné použití metody C+. Prodejem vlastních výrobků se

rozumí prodej statků vytvořených vlastní činností dalšímu subjektu, v tomto případě spojené osobě.

Distribuce

Pro transakce distribučního charakteru je vhodné použití metody CUP za předpokadu, že je známá obvyklá cena za srovnatelný produkt za srovnatelných okolností. Pokud tomu tak není, pak je vhodné použití metody RPM. Pro distribuci se dá použít i metody C+. Pokud na sebe nechá distributor přejít vlastnické právo k obchodovanému zboží, pak na něho přechází i rizika s čímž je spojena odměna podobající se odměně komisionáře. Komisionář získává od spojené osoby odměnu v podobě procenta z prodeje nebo v podobě přirážky k vynaloženým nákladům (GFŘ, 2019).

Vnitropodnikové služby

Pro služby je vhodné použití metody CUP nebo C+ v závislosti na zvolené účtované sazbě a alokačním klíči. Pojem alokační klíč je vysvětlen níže.

Směrnice OECD (2017a) se vyjadřuje k vnitropodnikovým službám v kapitole VII. v bodě 7.2, s. 194*: „Téměř každá nadnárodní skupina musí zajistit pro své členy celou řadu služeb, zejména pak služby správního, technického, finančního a obchodního charakteru. Takové služby mohou zahrnovat řízení, koordinaci a kontrolní činnosti pro celou skupinu. Náklady na zajištění takových služeb mohou být nejprve neseny mateřskou společností, zvlášť pověřeným členem skupiny („střediskem skupinových služeb“) nebo jiným členem skupiny. Kromě služeb, které jsou obyčejně vykonávány interně (tzn. podnikem pro své vlastní potřeby, např. centrální audit, finanční poradenství nebo školení zaměstnanců), zahrnují vnitroskupinové služby často služby, které jsou zpravidla poskytovány externími společnostmi (např. právní a účetní služby).“* Vnitropodnikové služby tvoří významnou nákladovou základnu, a proto bývají častým předmětem daňových kontrol.

Jak uvádí Jelínek (2019), kontrola vnitropodnikových služeb daňovou správou je velmi specifická. Vedle cenotvorby je kontrolováno také to, zda byly služby skutečně poskytnuty (tzv. substance test) a jestli měly tyto služby pro přijímací subjekt skutečný ekonomický přínos (tzv. benefit test). Pro splnění benefit testu je potřeba doložit skutečnost, že pokud by

mateřská společnost vnitropodnikové služby neposkytovala, byla by dceřiná společnost nucena tyto služby odebírat od externího dodavatele nebo si je zajistit ve vlastní režii. Při daňové kontrole nese daňový subjekt důkazní břemeno, tzn. je povinnen doložit, že poskytované služby jsou pro tento subjekt nezbytné a že souvisí s jeho předmětem podnikání. Pro splnění substance testu je potřeba při daňové kontrole předložit veškeré důkazní materiály, které při poskytování služeb vznikají a tím pádem prokazují reálné plnění vnitropodnikových služeb a jejich přínos pro přijímací společnost. Proto je velmi důležité, aby byly veškeré tyto dokumenty pečlivě archivovány.

Alokační klíč je nástroj používající se k alokaci nákladů spojených s vnitropodnikovými službami s ohledem na danou proměnnou, tzv. klíč. Alokačním klíčem může být např. obrat, počet zaměstnanců, počet zařízení atp., jejichž pomocí jsou poměrově rozdělovány náklady mezi jednotlivé entity. Pokud tedy společnost A zaměstnává 20 zaměstnanců a společnost B 10 zaměstnanců, budou náklady na např. vedení účetnictví rozděleny v poměru 20:10 za použití obratu jakožto alokačního klíče (Buckley, Ghauri, 2015).

Jak udává Zpráva EU JTPF (European Union Joint Transfer Pricing Forum, 2010), pro různé typy služeb je vhodné použít různé typy alokačních klíčů. Přehled příkladů služeb a jim vhodně přiřazených alokačních klíčů znázorňuje Tabulka 3.

Tabulka 3: Vnitropodnikové služby - alokační klíče

Služba	Alokační klíč
Centrální nákup surovin	Velikost nákladů na prodané výrobky, úspory nákladů
Business management software	Počet licencí
Marketing	Počet prodejů externím odběratelům, obrat
Lidské zdroje	Počet zaměstnanců
IT podpora	Počet uživatelů, PC jednotek
Účetnictví, finance	Bilanční suma, obrat
Facility management	Rozloha v m^2, počet zaměstnanců

Zdroj: Vlastní zpracování na základě EU JTPF (2010, s. 10)

Financování

Financováním se v tomto případě rozumí poskytování vnitropodnikových úvěrů či jiných zdrojů financování. Jak uvádí Tabulka 2, pro financování je vhodné použití metody CUP, jestliže je známý obvyklý úrok pro srovnatelnou úvěrovou aktivitu. Pokud tomu tak není, pak je vhodné použití metody C+.

Licencování

Jak uvádí Tabulka 2, pro oblast licencování ve smyslu používání jednotné obchodní značky atp. je vhodné použití metody CUP.

1.6 Funkční a riziková analýza

Jak udává Pokyn Generálního finančního ředitelství (dále jen GFŘ) D – 10 (2013), funkční a riziková analýza je nástroj, pomocí kterého jsou jednotlivým spřízněným subjektům přisuzovány vykonávané funkce a nesená rizika v daných realizovaných transakcích. Pro správné určení nastavení funkcí a rizik je nezbytné správné určení struktury a organizace dané obchodní skupiny.

Směrnice OECD (2017a) doporučuje vyhotovení funkční analýzy před vytvořením rozhodnutí o výběru metodiky stanovení převodních cen: *„Při obchodování mezi dvěma nezávislými podniky bude úhrada obvykle odrážet funkce, které každý z podniků vykonává (přičemž se bere v úvahu používaný majetek a podstoupené riziko). Proto je při určení, zda jsou řízené a nezávislé transakce nebo subjekty srovnatelné, nutná funkční analýza. Tato funkční analýza se snaží identifikovat a srovnat ekonomicky významné realizované činnosti a odpovědnosti, použitý majetek a rizika podstoupená stranami příslušných transakcí.“* (Směrnice OECD, 2017a, Kapitola 1.51, s. 33). Mezi sledované funkce patří:

- Strategické rozhodování
- Sjednávání zakázek, tvorba cenové strategie, výrobní sortiment
- Výzkum a vývoj
- Marketing
- Pořízení materiálu pro výrobu, výběr dodavatelů

- Výroba
- Poprodejní činnosti, garance, servis
- Administrativa, poradenství, účetnictví
- Financování, atp.

Vedle realizovaných funkcí jsou sledována i rizika. Směrnice OECD (2017a) uvádí: *„Funkční analýza není úplná, pokud nejsou identifikována a zohledněna významná rizika, která jednotlivé strany zkoumané transakce podstupují, neboť skutečné převzetí rizik ovlivňuje ceny a další podmínky transakcí mezi spojenými podniky. Na otevřeném trhu bývá převzetí zvýšeného rizika kompenzováno zvýšením očekávaného výnosu, i když se skutečný výnos může nebo nemusí zvyšovat v závislosti na tom, do jaké míry jsou rizika skutečně realizována. Úroveň a převzetí rizika jsou tedy ekonomicky relevantní vlastnosti, které mohou hrát významnou roli při určování výsledku analýzy převodních cen".* (Směrnice OECD, 2017a, Kapitola 1.56, s. 34)

Mezi funkcemi a riziky platí přímá úměra: čím více daná entita vykonává funkcí, tím vyšší je její nesené riziko, což ovšem s sebou nese i vyšší potenciální profit.
Sledovanými riziky jsou:

- Tržní riziko – riziko tržní změny výrobků, krize průmyslového odvětví atp.
- Objemové riziko – riziko nevyužitých kapacit
- Výzkum a vývoj
- Riziko pořizovací ceny vstupů
- Výrobní riziko (riziko kvality)
- Měnové riziko

Pro vytvoření uceleného pohledu na obchodní skupinu může být součástí funknční a rizikové analýzy i **analýza aktiv** a **analýza lidských zdrojů**. Analýza aktiv sleduje následující oblasti vlastnictví:

- Výrobní fixní aktiva
- Zásoby
- Obchodní značka
- Seznam zákazníků

- Patenty na výrobky, ochranné známky
- Peněžní prostředky

Analýza lidských zdrojů sleduje oblasti využití lidského kapitálu v následujících oblastech:

- Strategické rozhodování
- Provozní rozhodování a plánování
- Marketing
- Prodej výrobků
- Péče o zákazníka
- Pořizování majetku a investice
- Výroba
- Logistika
- Výzkum a vývoj
- Administrativa, lidské zdroje
- Účetnictví
- Controlling

(Směrnice OECD, 2017a).

1.6.1 Kategorizace entit

Pokyn GFŘ D – 34 (GFŘ, 2019) rozděluje na základě funkční a rizikové analýzy entity do základních skupin dle odváděných funkcí a nesených rizik. Jak tento Pokyn udává, podniky lze definovat dle jejich funkčního a rizikového profilu a závislosti na ostaních členech skupiny jako smluvní / rutinní nebo plnohodnotné. Vzhledem k tomu, že aplikační část této práce se zaměřuje na výrobní podnik, bude na tomto místě věnována pozornost tématu z hledisla výrobních podniků.

Výrobce ve mzdě – výrobcem ve mzdě je takový podnik, který vykonává pouze jednotlivé výrobní úkony, přičemž není vlastníkem zpracovávaného materiálu, plánování výroby probíhá jen operativně a jeho kapacity jsou garantovány objednateli. Výrobce ve mzdě nenese významná rizika (např. skladová nebo tržní rizika) a náleží mu přiměřená a stabilní

odměna za odvedené úkony vycházející ze zpracovatelských nákladů a ziskové přirážky. **Smluvní výrobce** – oproti výrobci ve mzdě vlastní smluvní výrobce zpravidla skladové zásoby a nese s nimi spojená rizika. Smluvní výrobce si samostatně plánuje výrobu s ohledem na objem objednávek a nese do určité míry související rizika, kterými mohou být např. neefektivita z důvodu nevyužití kapacit, zmetkovitost atp. Pro tento typ funkčního a rizikového profilu je vhodné zvolit pro stanovení metody určování převodních cen buď metodu nákladů a přirážky nebo transakční metodu čistého rozpětí. Smluvní výrobce bude dosahovat většího zisku v porovnání s výrobcem ve mzdě, neboť se zisková přirážka uplatňuje na širší portfolio nákladů. Společným znakem výrobce ve mzdě a smluvního výrobce je to, že oba typy fakturují za své výrobní služby přímo do skupiny a nevykonávají obchodní funkce ve smyslu sjednávání zakázek a vyjednávání o odběratelských cenách. V praxi mohou pochopitelně existovat výjimky, Pokyn GFŘ D – 34 udává jen obecné modely.

Plnohodnotný výrobce – protistranu smluvního výrobce a výrobce ve mzdě tvoří plnohodnotný výrobce. Plnohodnotný výrobce nakupuje materiály, polotovary, suroviny atp. na vlastní účet, vytváří zásoby nejen vstupů, ale i hotových výrobků. Zároveň vykonává obchodní funkce, provádí investice do strojů a vlastní nehmotná aktiva. Tento typ výrobce nese tržní riziko, obchodní riziko, rizika spojená s výrobními aktivitami atd., a zároveň má vysoký ziskový potenciál, který však podléhá mnoha faktorům a tedy i výkyvům. Speciálním druhem plnohodnotného výrobce může být **licencovaný výrobce**, který oproti plnohodnotnému výrobci nevlastní nehmotná aktiva – za nehmotná aktiva platí licenční poplatek. Tím pádem licencovaný výrobce nevykonává funkce spojené s vývojem nehmotného majetku a zároveň nenese související rizika. Ostatní funkce a rizika jsou shodná jako u plnohodnotného výrobce (GFŘ, 2019).

1.7 Srovnávací analýza

Srovnávací analýza je součástí procesu určování nejvhodnější metody pro určování převodních cen a slouží ke zkoumání závislých transakcí a nezávislých transakcí, které jsou považovány za srovnatelné. Cílem srovnávací analýzy je nalézt srovnatelné subjekty, které realizují srovnatelné transakce a porovnat jejich cenové rozpětí v rámci daných transakcí.

Srovnávací analýza je procesem výběru srovnatelných podnikatelských subjektů, zatímco následná analýza získaných ekonomických dat se nazývá benchmark. Prvním krokem srovnávací analýzy je nalezení nezávislých srovnatelných subjektů. Pro nalezení srovnatelných nezávislých subjektů jsou sledovány nejčastěji tyto proměnné:

- Geografické faktory
- Relevance trhu
- Akcionáři
- Dceřiné společnosti
- Typ účtů
- Aktivita
- Dostupnost finančních údajů
- Velikostní kritérium
- Počet zaměstnanců

Jakmile jsou známy srovnatelné subjekty, následuje jejich další analyzování a porovnávání. Jestliže existují transakce, které se nedají považovat za srovnatelné, měly by takové transakce být vyřazeny z pozorování (OECD, 2017a). Směrnice OECD (2017a) uvádí doporučený proces pro provádění srovnávací analýzy, jež je vyobrazen na Obrázku 1 v podobě schématu.

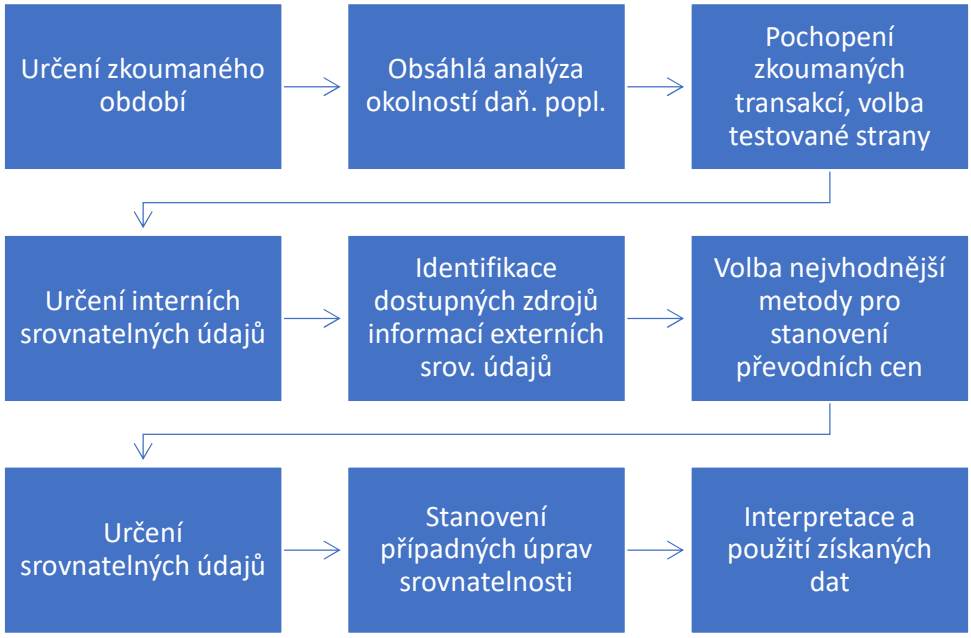

Obrázek 1: Doporučený proces srovnávací analýzy Směrnicí OECD (2017a)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Směrnice OECD (2017a)

Jak je z Obrázku 1 patrné, srovnávací analýza a její zpracování vyžaduje velmi podrobnou přípravu. V prvním kroce je nezbytné určit období, kterého se má realizovaná analýza týkat. Druhým krokem je vytvoření obsáhlé analýzy okolností daňového poplatníka ve smyslu odvětví, konkurence, ekonomických faktorů atp. Třetím krokem je pochopení zkoumaných závislých transakcí, především pomocí funkční a rizikové analýzy. Účelem je volba testované strany, nejvhodnější metody pro určení převodních cen či finančního ukazatele, jež se podrobí testování, a zároveň jsou identifikovány významné faktory srovnatelnosti, jež jsou pro zkoumání podstatné. Čtvrtým krokem je určení a zhodnocení případných stávajících interních srovnatelných údajů. Pátý krok obnáší identifikaci dostupných zdrojů informací vnějších srovnatelných údajů, pokud jsou nezbytné a spolehlivé. Šestým krokem je volba nejvhodnější metody pro stanovení převodních cen spolu se stanovením relevantního finančního ukazatele (s ohledem na zvolenou metodu). Sedmý krok spočívá v určení klíčových vlastností důležitých pro splnění podmínky srovnatelnosti nezávislých transakcí. Osmý krok stanovuje případné úpravy srovnatelnosti a způsob jejich provedení. Posledním krokem je interpretace a použití získaných dat a určení rozpětí tržních hodnot, jež jsou považovány za srovnatelné a spolehlivé (Směrnice OECD, 2017a).

2 Legislativní rámec převodních cen

Druhá část této práce uvádí legislativní rámec převodních cen. Převodní ceny se řídí jistými pravidly, nařízeními a doporučeními, a proto je velmi důležité vymezit dokumenty, jež tato pravidla, nařízení a doporučení vymezují. Tyto předpisy jsou níže seřazeny hierarchicky sestupně dle jejich působnosti, podobně jako právní řád České republiky (dále jen ČR). To znamená, že předpisy nižší právní síly nesmí být v rozporu s předpisy vyšší právní síly. Danými předpisy jsou:

- Mezinárodní smlouvy
- Výkladová pravidla k mezinárodním smlouvám
- Směrnice Evropské unie (dále jen EU)
- Tuzemské zákony
- Nařízení vlády a vyhlášky ministerstev
- Právně nezávazné pokyny ministerstev
- Stanoviska ministerstev
- Důvodové zprávy
- Judikatura příslušeného státu

(e-justice.europa.eu, 2019).

Tato kapitola vymezuje nadnárodní právní úpravu převodních cen z hlediska OECD a z hlediska Evropské unie. Následně je vymezena i národní právní úprava České republiky.

2.1 Nadnárodní úprava převodních cen dle OECD

Výchozím dokumentem v oblasti transferových cen je Směrnice o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy. Směrnice OECD (2017a) o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy je stěžejním dokumentem pro oblast převodních cen členských států OECD.

Směrnice OECD slouží jako výkladové pravidlo k článku 9, 5 a 7 smluv o zamezení dvojího zdanění. Dle Ministerstva financí České republiky má Česká republika momentálně celkem

platných 88 bilaterálních mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění (Ministerstvo financí České republiky, 2019).

Přestože principy Směrnice OECD nejsou přímo zakotveny v českém daňovém zákoně a ani se na Směrnici OECD český zákon přímo neodkazuje, Směrnice OECD je pro Českou republiku závazná. Česká republika je totiž platným signatářem mnohostranné mezinárodní Vídeňské úmluvy o smluvním právu. Článek 31 odstavec 2 Vídeňské úmluvy o smluvním právu říká:

Pro účely výkladu smlouvy se kromě textu, včetně preambule a příloh, celkovou souvislostí rozumí:

a) *každá dohoda vztahující se ke smlouvě, k níž došlo mezi všemi stranami v souvislosti s uzavřením smlouvy;*
b) *každá listina vyhotovená jednou nebo více stranami v souvislosti s uzavřením smlouvy a přijatá ostatními stranami jakožto listina vztahující se ke smlouvě.“*

(Ministerstvo zahraničních věcí, 1987).

Směrnice OECD (2017a) vychází ze Zprávy OECD o převodních cenách a nadnárodních podnicích vydané roku 1979. Tato zpráva byla však schválena v původním znění až dne 27. června 1995 Výborem pro fiskální záležitosti a dne 13. července Rada OECD schválila její zveřejnění. Toto původní vydání bylo od té doby pravidelně doplňováno a aktualizováno. Poslední aktualizace byla provedena a zveřejněna k datu 10. července 2017. Jak udává Řehák a Seidlová (2017), nejvýraznější změny oproti předchozí verzi proběhly v rámci oblastí nehmotného majetku, vnitropodnikových služeb s nízkou přidanou hodnotou, dokumentace převodních cen, aplikace tržního odstupu, smluv o podílení se na nákladech a jejich očekávané přínosy; a v neposlední řadě v oblasti faktorů srovnatelnosti v rámci převodních cen. OECD se snaží soustavně zdokonalovat pravidla ve všech nezbytných směrech, jako např. v oblasti obtížně ocenitelných nehmotných aktiv či ve výkladu a použití transakční metody čistého rozpětí.

OECD vedle Směrnice vytvořila v roce 1977 také Vzorovou úmluvu OECD o daních z příjmu a majetku (dále jen Vzorová úmluva). V angličtině je tento dokument nazýván Model

Tax Convention on Income and on Capital, a aktuálně je platné vydání z listopadu roku 2017 (Forsgren, 2017). Vzorová úmluva OECD (2017b) udává daňovým poplatníkům vzorový návod pro uzavírání bilaterálních smluv o dvojím zdanění s dalšími státy. Základní pojmy spojené s převodními cenami, jako např. spojené podniky či princip tržního odstupu, jsou uvedeny v článku 9 Vzorové úmluvy. Vzorová úmluva jako taková dává instrukce nejen pro sjednávání bilaterálních smluv, ale zejména udává návod pro jejich interpretaci. Podle Nerudové (2014) nejen členské státy OECD, ale i velký počet nečlenských států OECD sjednává bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění na základě Vzorové úmluvy, čímž lze Vzorovou úmluvu pokládat ze všeobecně platný a respektovaný dokument.

Doporučení vycházející ze Směrnice OECD jsou v českém právu reflektována v Pokynech skupiny D, a tudíž veškeré aktualizace Směrnice se odrážejí i v Pokynech skupiny D. Tyto Pokyny jsou dále vysvětleny v kapitole 2.1.3.

2.1.1 Projekt BEPS OECD a Multilaterální konvence

Jak uvádí Novotný (2018), v roce 2013 byl OECD zahájen projekt *Base Erosion and Profit Shifting* (dále jen BEPS), což lze interpretovat jako projekt pro zamezení narušování daňových základů a přesouvání zisků do jiných zemí. Impuls pro vznik tohoto projektu dal únik informací o obcházení pravidel správného zdaňování, který v médiích proběhl pod názvem Panama Papers nebo Luxembourg Leaks. To potvrzuje také prohlášení OECD (2015), ve kterém se udává, že pro rok 2013 činily ztráty na celkových příjmech z globálních daní z příjmů právnických osob 4 – 10 % z celkového objemu celosvětových daní z příjmů, což představuje zhruba 100 – 240 mld USD.

Dle Novotného (2018) je hlavním cílem projektu BEPS zabránit tzv. agresivnímu daňovému plánování; mezi dílčí cíle pak patří zamezení ztrát státního rozpočtu plynoucí z nekorektního danění příjmů právnických osob, zajištění zdaňování příjmů v tom místě, kde je tvořena ekonomická hodnota, a v neposlední řadě úprava daňových systémů tak, aby byly důvěryhodné a spravedlivé. V roce 2016 byla vydána v rámci projektu BEPS tzv. Multilaterální konvence (dále jen MLK). Jedná se o mnohostranné ujednání, které udává základy pro simlutánní vyjednávání změn ve stávajících dvoustranných smlouvách (kterých

je nyní přes 3000) o zamezení dvojího zdanění. MLK udává tři kategorie – první kategorie je tvořena tzv. minimálními standardy, které zdůrazňují důležitost harmonizace smluv alespoň na minimální úrovni. První kategorie udává mimo jiné i to, že účelem smlouvy je zamezení vyhýbání se korektnímu zdanění, dále pak uvádí závazek smluvních stran řešit spory plynoucí ze smlouvy a dosáhnout reciproční shody. Druhá kategorie je tvořena ustanoveními, která budou do smluv o zamezení dvojího zdanění implementována, pokud není danými stranami vyhrazen opak. Tato kategorie upravuje pravidla pro zdanění příjmů právnických osob (dále jen PO), dividend, osob majících dvojí daňové rezidenství, stálé provozovny a pravidla pro její vznik. Konečně třetí kateogrii tvoří alternativy pro správnou aplikaci metod zamezení dvojího zdanění a další alternativy a doložky, a jsou zahrnuty do bilaterálních smluv pouze v případě, že si je smluvní strany výslovně zvolí.

Je důležité brát v potaz to, že ani BEPS a ani MLK *‚neslouží k potírání daňových úniků, ale k odstranění dosud zcela legální možnosti mezinárodního daňového plánování, které je nyní označováno jako agresivní daňové plánování a které, alespoň dle autorů projektu BEPS, je nutné odstranit.‘*(Novotný, 2018, s. 68). Česká republika se připojila k projektu MLK svým podpisem dne 7. 6. 2017, přihlášeno bylo všech 88 bilaterálních smluv o zamezení dvojího zdanění, které má ČR uzavřené s dalšími státy světa. ČR přijala však pouze tzv. minimální standardy vzhledem k závěrům usnesení vlády ze dne 15. 5. 2017.

Finální podoba akčního plánu BEPS byla zveřejněna dne 5. října 2015 OECD a bylo přijato patnáct akčních bodů, jejichž cílem bylo zaměřit se na řešení daných problémů. Základními pilíři přijatých opatření jsou:

- Eliminace daňových úniků pomocí mezinárodního propojení zdanění příjmu právnických osob (tzn. daň z příjmů právnických osob, dále jen DPPO)
- Vyzdvižení ekonomické podstaty probíhajících transakcí (tzv. „substance“)
- Zesílení transparentnosti, předvídatelnosti a určitosti.

BEPS zkoumá primárně funkční a rizikový profil subjektů podílejících se na určitých transakcích. Uvádí také koncept DEMPE, z anglického development, enhancement, maintenance, protection a exploitation, což lze přeložit jako vývoj, zlepšování, údržba, ochrana a využití. Tento koncept byl navržen tak, aby zajistil, že alokace výnosů z využívání

nehmotných aktiv a také alokace nákladů souvisejících s nehmotnými aktivy se provádí kompenzací subjektů skupiny za provedené funkce, za použitá aktiva a rizika převzatá při vývoji, vylepšování, údržbě, ochraně a využívání nehmotného majetku. V tomto případě hraje důležitou roli rozdělení ekonomického vs. právního rozdělení vlastnictví nehmotného majetku (Novotný, 2018).

2.2 Nadnárodní úprava převodních cen dle Evropské unie

Jak udává Úřad pro publikace (2017), členské státy Evropské unie se ve věci převodních cen a jejich dokumentace obecně řídí předpisy a Pokyny OECD. Nicméně i přesto se orgány EU rozhodly téma převodních cen co možná nejlépe ujasnit, a proto bylo v roce 2002 založeno Společné fórum EU pro vnitropodnikové oceňování (dále jen Fórum EU). Fórum EU má za úkol poskytovat podporu Evropské komisi ve věci převodních cen. Za tímto účelem byl v roce 2009 přijat tzv. Revidovaný kodex chování pro účinné provádění Úmluvy o zamezení dvojího zdanění v souvislosti s úpravou zisků sdružených podniků tzv. Arbitrážní konvence.

Jak udává Úřední věstník Evropské unie (2005), zmíněná Arbitrážní konvence udává postupy pro zabránění dvojího zdanění a je klíčovým dokumentem ve věci převodních cen v kontextu právní úpravy EU. Upravuje situace, kdy daňová správa členského státu EU v souvislosti s transferovými cenami zahrne do zisků sdruženého podniku zisk, jež byl již zdaněn u spřízněného subjektu v jiné členské zemi EU. V takovém případě se jedná o dvojí zdanění v souvislosti s převodními cenami. V tomto případě by to znamenalo, že byla zdaněna nepatřičná výše tržeb poskytovatelem plněnění jiné státní příslušnosti. Taková situace je následně ohlášena správci daně příslušného státu a ten je povinen ve lhůtě dvou let dosáhnout dohody se správcem daně protistrany. Nad rámec lhůty může být ustanovena poradní komise, jejíž lhůta pro projednání činí šest měsíců. Následně mají správci daně zainteresovaných států lhůtu šesti měsíců pro implementaci nápravných postupů. Celkem tedy proces řešení neadekvátního zdanění tržeb může trvat až tři roky vzhledem k lhůtám stanoveným EU v rámci Arbitrážní úmluvy. Účelem Arbitrážní konvence je tedy eliminace možného dvojího zdanění v souvislosti se započítáváním zisků spojených podniků. Arbitrážní konvence také stanovuje postupy v případě rozdílné interpretace principu

převodních cen v různých státech a zároveň udává příslušným orgánům povinnost nalézt řešení sporů vzájemnou dohodou. Je však nutno mít na paměti, že Arbitrážní konvence je použitelná pouze pro spory mezi členskými zeměmi EU. Pokud vzniknou spory související s dvojím zdaněním v kontextu převodních cen mezi státy mimo EU, pak jsou tyto spory řešeny na základě mezinárodních smluv, které však oproti Arbitrážní konvenci neudávají žádné lhůty. Arbitrážní konvence je v českém právu zakotvena a zapracována v Pokynu D – 334 (Úřad pro publikace, 2017).

2.2.1 Opatření ATAD Evropské unie

Reakcí Evropské unie na akční plán OECD BEPS je vydané opatření proti agresivnímu daňovému plánování ATAD, z anglického Anti-Tax Avoidance Directive, prostřednictvím Směrnice Rady (EU) 2017/1164 ze dne 12. července 2016. Opatření ATAD udává pět základních bodů, které nabyly pro většinu členských států EU platnosti k 1.1.2019:

- Omezení uznatelnosti nákladů na financování společnosti, tzv. nadměrečních výpůjčních výdajů (závazné od 04/2019)
    - Náklady na financování společnosti jsou daňově uznatelné pouze do výše 80 mil. Kč (resp. 3 mil. EUR), nebo 30 procent zisku daňových poplatníků před daněmi, úroky a odpisy (EBITDA).
    - Tyto restrikce nemusí být uplatněné na půjčky uzavřené před 17. červnem 2016.
- Exitové zdanění, tzv. exit charge (závazné od 04/2019)
    - Jedná se o zdanění při změně daňového rezidentství daňového subjektu nebo při přemístění majetku bez změny vlastnictví.
    - Toto zdanění probíhá ve smyslu úplatného převodu majetku sobě samému (subjektu) za obvyklou tržní cenu.
- Všeobecný zákaz zneužití práva
    - Opatření zcela jasně udává, že transakce, jejichž jediným a prokazatelným cílem je realizace daňové výhody, nesmí být uznány.
- Pravidla pro ovládané zahraniční společnosti (tzv. CFC rules) – zdanění zisku ovládané zahraniční společnosti (závazné od 04/2019)

- Pokud má mateřská společnost zahraniční ovládanou osobu, pak může být zdaněn zisk této ovládané osoby v rámci základu daně mateřské společnosti i přesto, že tento zisk nebyl vyplacen ovládané společnosti. Toto opatření se týká především pasivních příjmů, jako jsou např. úroky, licenční poplatky, dividendy, příjmy z finančních aktivit atp.

- Omezení hybridních nesouladů
  - Nesoulady právních řádů jednotlivých států vedou k tvorbě hybridních prvků. V důsledku vzniku hybridního prvku dojde k odlišnému posouzení dané transakční skutečnosti, což může vést buď k dvojímu nezdanění, nebo naopak dvojímu zdanění

(Úřední věstník Evropské unie, 2017).

2.2.2 Směrnice DAC 6 Evropské unie

Nejnovější směrnicí je Směrnice DAC 6 (Directive 2018/822/EU amending Directive as regards automatic exchange of information on reportable cross-border arrangements, 2018) vydána dne 25. května 2018. Tato směrnice by měla do budoucna přinést oznamovací povinnost a automatickou výměnu informací o realizovaných přeshraničních transakcích, jejichž motivem může být získání daňových výhod. Tato norma musí být v rámci ČR implementována do 31. prosince 2019. Její ustanovení budou aplikovatelná od 1. července 2020.

Tato směrnice zavádí povinnost oznamovat informace týkající se přeshraničních uspořádání, které splňují typizované znaky dané přílohou zákona, a zároveň automatizaci přeshraniční výměny dostupných informací. Směrnice zároveň předvídá střety zájmů ve smyslu rozporu informační povinnosti a profesní mlčenlivosti některých profesí, jako např. notářů, daňových poradců či advokátů. Směrnice v tomto případě uvádí kolizní mechanismus, jehož pomocí je možné respektovat mlčenlivost uloženou zákonem tak, že oznamovací povinnost přechází na jinou osobu, která není vázána mlčenlivostí, např. přímo na daňového poplatníka (Úřední věstník Evropské unie, 2018).

2.3 Lokální úprava převodních cen

Legislativa České republiky je k převodním cenám ve svých předpisech vcelku skoupá. ZDP, a to konkrétněji v § 23 odstavec 7 (s. 47), udává vedle definice spojených osob princip tržního odstupu, jež je vymezen takto: *„Liší-li se ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které by byly sjednány mezi nespojenými osobami v běžných obchodních vztazích za stejných nebo obdobných podmínek, a není-li tento rozdíl uspokojivě doložen, upraví se základ daně poplatníka o zjištěný rozdíl.“*. Výše zmíněný § 23 odstavec 7 zmiňuje vedle principu tržního odstupu také, jak jsou dle práva ČR chápány spojené osoby. Ty se dle tohoto odstavce dělí na kapitálově spojené a jinak spojené osoby. Pojem spojených osob je definován v kapitole 1.2.

ZDP jako doplnění udává také předpisy vztahující se k problematice převodních cen:

- § 22/1/g/3, jež se zabývá překlasifikací rozdílů zjištěných podle § 23/7/, § 25/1/w na dividendy;
- § 22/2, jež vymezuje stálou provozovnu;
- § 23/11, jež vymezuje základ daně stálé provozovny;
- § 25/1/w udává pravidla nízké kapitalizace;
- § 38nc udává závazné posouzení způsobu tvorby převodní ceny sjednávané mezi spojenými osobami;
- § 19 přibližuje možnosti osvobození některých druhů příjmů v případě výplat mezi mateřskou a dceřinou společností;
- § 23 odst. 3 písm, a) bod 19;
- § 23 odst. 3 písm, a) bod 16 – zvýšení základu daně v případě bezúplatného příjmu;
- § 23 odst. 3 písm, a) bod 19 – snížení základu daně v případě bezúplatného příjmu.

Tyto právní předpisy doplňují Pokyny řady D vydávané Ministerstvem financí ČR (dále jen MFČR) a GFŘ. Pro účel této diplomové práce jsou stěžejní Pokyny D – 32, D – 34, D – 334 a Pokyny D – 10 a D – 22. Uvedené Pokyny nejsou právně závazné, avšak poskytují detailnější návod pro aplikaci přístupů zajišťující princip tržního odstupu.

Jak udává GFŘ (2019), účelem Pokynu D – 34 (2019) je usnadnění a sjednocení postupů v procesu zdaňování transferů mezi spojenými podniky nadnárodních společností, ať už z pohledu daňového poplatníka, či z pohledu daňové správy. Pokyn GFŘ D – 32 (2018) se zaměřuje především na postupy daňové správy při posuzování způsobu tvorby transferových cen, zatímco Pokyn MFČR D – 334 (2011c) se zaměřuje na dokumentaci spojenou s transakcemi mezi spojenými osobami a má za úkol nastavit standardy a obecná doporučení pro její tvorbu. Pokyn D – 10 (2013) se zabývá službami s nízkou přidanou hodnotou a Pokyn D – 22 (2015) upřesňuje vybrané paragrafy ZDP.

Pokyn D – 34 byl publikován GFŘ ve Finančním zpravodaji 5/2019 (GFŘ, 2019). Tento Pokyn nahrazuje původní Pokyn D – 332 (MFČR, 2011a). Pokyn D – 34 zmiňuje Dvoustranné smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které jsou uzavírány mezi Českou republikou a dalšími státy. Jak již z jejich názvu vyplývá, mají za úkol zabezpečit to, aby nedocházelo ke dvojímu danění z příjmů a majetku. Tento Pokyn zároveň uvádí Směrnici o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy vydanou OECD. Pokyn D – 34 dále vymezuje sdružené podniky, odkazuje se na jednotlivé části ZDP týkající se převodních cen a také podrobně popisuje metodiku stanovení transferových cen spolu s modelovými příklady. Dále je popsán princip tržního odstupu i jeho zakotvení v české legislativě. Tento Pokyn zároveň představuje srovnávací analýzu a faktory určující srovnatelnost. Vedle toho udává také doporučení, jak při provádění srovnávací analýzy postupovat (GFŘ, 2019).

Pokyn GFŘ D – 32 (GFŘ, 2018), jež byl publikován v listopadu 2018 nahradil Pokyn MFČR D – 333 (MFČR, 2011b). Tento Pokyn popisuje postupy daňové správy a daňového poplatníka ve věci závazného posouzení způsobu vytvoření převodní ceny. Pokyn vymezuje, kdo podává žádost o posouzení a co přesně musí taková žádost obsahovat, komu je žádost předložena a zároveň jsou popsány postupy daňové správy při posuzování způsobu tvorby převodních cen. Daňový subjekt podává žádost o závazné posouzení, načež správce daně rozhodne, zda daný subjekt zvolil správnou metodu tvorby ceny, která zajistí řádné přerozdělení příjmů a výdajů mezi sdruženými podniky. Správce daně se nezaměřuje na ověřování správnosti uvedených finančních ukazatelů poskytnutých daňovým poplatníkem, ani na skutečnou výši nákladů a výnosů, skutečný objem plnění nebo na parametry výrobků a služeb atp., nýbrž prověřuje srovnatelné podmínky a hodnotí, zda použitá metoda pro určení převodní ceny je v souladu s principem tržního odstupu. Dále Pokyn GFŘ D – 32

udává informace ohledně vydání rozhodnutí a jeho účinnosti, správním poplatku a odvolání. Oproti předešlé verzi Pokynu MFČR D – 333 je navíc zpřesněna informace ohledně období, ve kterém lze žádost o závazné posouzení podat. Udává také, že je umožněno požádat o závazné posouzení způsobu určení základu daně daňového nerezidenta z činností výkonávaných stálou provozovnou. Změna však nenastala v úpravě lhůty pro vydání rozhodnutí o závazném posouzení správcem daně, ta zůstává neudána a závisí na podstatě a komplexnosti posuzovaé transakce (GFŘ, 2018).

Pokyn MFČR D – 334 (2011c) je vydáván Ministerstvem financí a dává daňovým poplatníkům doporučení pro rozsah a obsah dokumentace k tvorbě cen mezi spojenými osobami. Pokyn se odkazuje na předpisy EU a OECD, představuje Koncept evropské dokumentace k převodním cenám (dále jen EU TPD, z anglického Transfer Price Directive) a popisuje hlavní zásady při tvorbě dokumence pro stanovení převodních cen mezi spojenými osobami.

Pokyn D – 10 (GFŘ, 2013) je vydáván GFŘ za účelem zajištění jednotného uplatňování daňových právních předpisů při hodnocení služeb s nízkou přidanou hodnotou a snížení administrativní náročnosti při prokazování správnosti nastavení převodních cen. Službami s nízkou přidanou hodnotou se rozumí takové služby, které netvoří hlavní činnost subjektu, nejsou podstatným nákladem či významným příjmem. Celková hodnota služeb s nízkou přidanou hodnotou by neměla za veškeré transakce překročit 10 % obratu a zároveň celkovou sumu 50 mil Kč u poskytovatele a 20 % provozních nákladů a zároveň částku 50 mil Kč u příjemce. Pokyn GFŘ D – 10 také udává informace o posuzovaných okolnostech při prověřování služeb s nízkou přidanou hodnotou a vychází ze zprávy EU JTPF (Guidelines on Low Value Adding Intragroup Services, 2010).

Posledním Pokynem řady D je **Pokyn GFŘ D – 22** (GFŘ, 2015) k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení ZDP. Tento Pokyn řeší mimo jiné problematiku průniku období ve smyslu toho, zda lze osoby pokládat za spojené v době uzavření smlouvy; dále pak upozorňuje na to, že princip tržního odstupu lze v ČR aplikovat také na obchodní vztahy mezi spojenými osobami v tuzemsku atp.

První část práce představila základní pojmy nezbytné pro porozumění zkoumané problematiky, byly detailně popsány metody pro stanovení převodních cen a také byly zmíněny používané analýzy. Dále práce představila legislativní rámec převodních cen. Byly zmíněny nejdůležitější právní předpisy spjaté s převodními cenami na národní i nadnárodní úrovni. Veškeré tyto informace lze považovat za dostačující pro porozumění analytické části práce, která začíná kapitolou 3.

3 Převodní ceny v prostředí vybrané nadnárodní společnosti

Pro účely této diplomové práce byla vybrána nadnárodní společnost, jež z důvodu zachování anonymity nebude v rámci práce jmenována. Celá obchodní skupina bude nazývána jako ABC Group a veškeré udávané číselné hodnoty budou upraveny patřičným koeficientem tak, aby nebyla ztracena jejich vypovídací schopnost a zároveň tak, aby byla zachována jejich důvěrnost. V následujících podkapitolách budou představeni jednotliví členové obchodní skupiny, bude nastíněna organizační struktura a provozní činnosti a následně bude věnována značná pozornost politice převodních cen realizované danou skupinou. Vzhledem k tomu, že veškeré získané informace pochází z české členské společnosti, bude náhled na problematiku převodních cen realizován spíše z pohledu poskytovatele informací, tedy české společnosti.

3.1 Představení obchodní společnosti ABC Group a jejích členů

Vybraná nadnárodní společnost byla založena na území Německé spolkové republiky. Celá ABC Group je tvořena celkem třemi subjekty – společnostmi ABC AG, ABC CZ s.r.o. a ABC DE GmbH. ABC AG představuje mateřskou společnost, jejíž právní forma odpovídá českému ekvivalentu akciové společnosti. Společnost ABC AG je jediným vlastníkem dceřiné společnosti ABC CZ s.r.o., a proto má rozhodující vliv na její provoz a řízení. Dalším členem skupiny je společnost ABC DE GmbH, jejíž právní forma odpovídá českému ekvivalentu společnosti s ručením omezeným. ABC DE GmbH je sesterskou společností mateřské společnosti, tzn. ABC AG má podstatný vliv na její provoz a řízení. Vlastnická struktura a struktura obchodních vazeb je nastíněna níže ve formě dvou schémat označených jako Obrázek 2 a Obrázek 3. Společnost ABC AG má vedle spojených osob ještě řadu poboček umístěných v Německé spolkové republice.

Skupina ABC Group se zabývá především testováním a simulacemi pro automobilový průmysl, návrhy řešení pro plánování, konfiguraci a optimalizaci mobilních sítí a zároveň vývojem softwaru pro management podnikových sítí. Poskytuje odborné konzultace a podpůrné služby v podobě rezidentního inženýrství a vzdálené podpory, uskutečňuje vývoj softwaru a hardwaru, realizuje výrobu komponentů a kompletace komponentních zařízení a systémů. V rámci podpory zákazníka skupina realizuje i školicí semináře a navrhuje nové oblasti test automatizace. Skupina se zaměřuje na prodej vlastní výroby v podobě hardwaru a licencí. Společnost ABC CZ s.r.o. se zaměřuje zejména na produkci hardwaru, vývoj softwaru a realizaci podpůrné a poradenské činnosti.

Mezi hlavní zákazníky ABC Group patří především společnosti podnikající v oblasti automotive a telekomunikací. Nejvýznamnějším trhem pro skupinu ABC Group je český trh a německý trh.

3.2 Vlastnická struktura ABC Group a vnitřní struktura obchodních vztahů

Obrázek 2 naznačuje schéma vlastnické struktury skupiny. Jediná fyzická osoba vlastní v plném rozsahu akciovou společnost ABC AG, tzn. je jejím jediným akcionářem. Stejně tak je jediným vlastníkem společnosti ABC DE GmbH. Představenstvo akciové společnosti je tvořeno dvěma členy. Jediným vlastníkem české společnosti ABC CZ s.r.o. v plném rozsahu je akciová společnost ABC AG, což jí činí její mateřskou společností. Jednateli české společnosti s ručením omezeným jsou členové představenstva německé mateřské společnosti. Posledním členem skupiny je společnost nazvaná „XYZ GmbH“. Mateřská společnost ABC AG má v rámci společnosti XYZ GmbH menší než 20% podíl a její uvedení ve schématu je pouze informativní. Tato společnost se zabývá aktivitami spojenými s oblastí eHealth a nemá žádné obchodní aktivity spojené s českou společností.

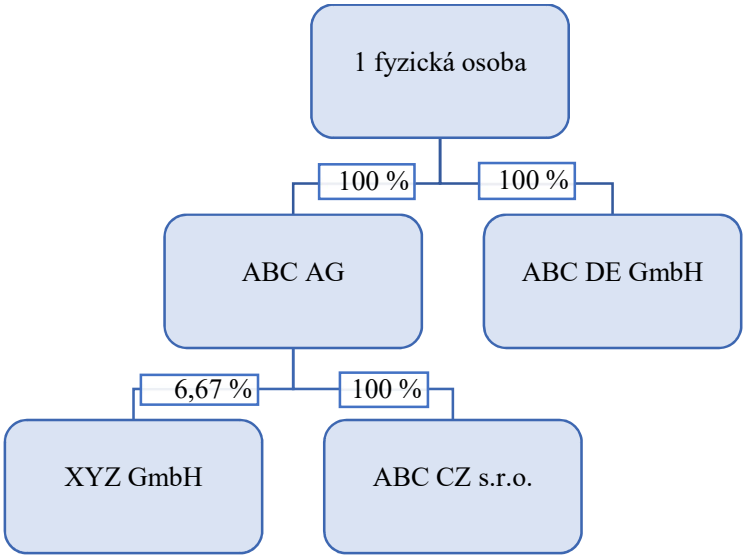

Obrázek 2: Vlastnická struktura skupiny ABC Group

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

Obrázek 3 v podobě schématu přibližuje obchodní vztahy mezi jednotlivými subjekty. Mateřská společnost ABC AG má rozhodující vliv na provozování a řízení české dceřiné společnosti, tzn. je ovládající osobou. ABC CZ s.r.o. je v tomto případě ovládanou osobou. Německá společnost ABC DE GmbH je přidruženou společností společnosti ABC AG, jež v ní vykonává podstatný vliv na provozování a řízení, avšak není její mateřskou společností. Společnosti ABC CZ s.r.o. a ABC DE GmbH jsou nepřímo propojenými subjekty.

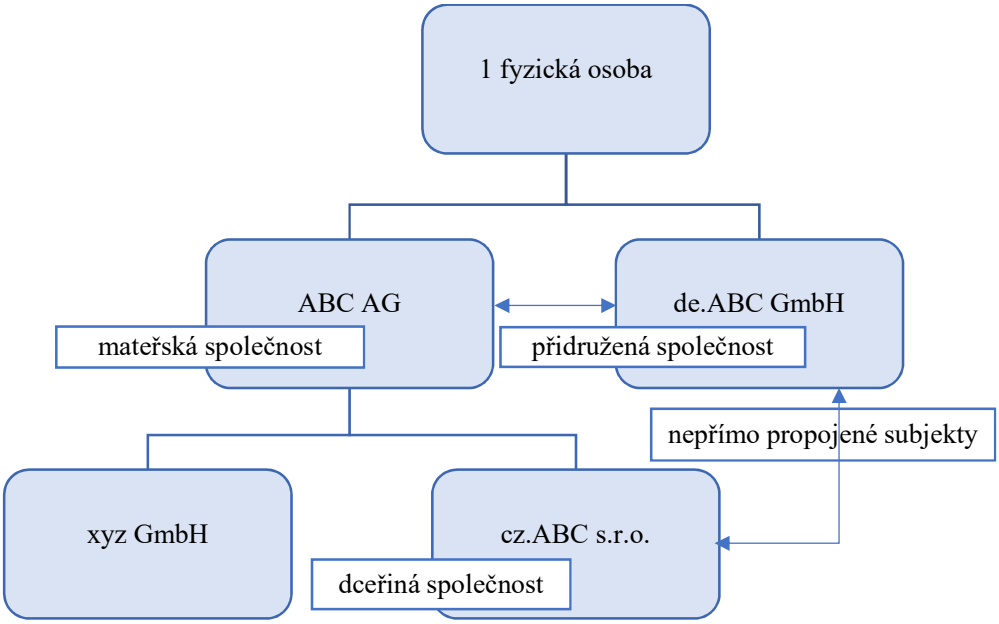

Obrázek 3: Obchodní vztahy členů skupiny ABC Group

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

3.3 Základní ekonomické ukazatele skupiny ABC Group

Pro celkové představení vybrané nadnárodní společnosti byly vytvořeny Tabulky 4 a 5, jež uvádějí základní ekonomické ukazatele skupiny. Tabulka 4 přibližuje základní ekonomické ukazatele skupiny ABC Group ke dni 31.12.2018 (převedeno na CZK kurzem platným k 31.12.2018):

Tabulka 4: Základní ekonomické ukazatele skupiny k 31.12.2018

	Aktiva (CZK)	**Čistý zisk (CZK)**	**Počet zaměstnanců**	**Obrat (CZK)**
ABC AG	100 378 798,00	6 052 538,43	236	737 142 695,00
ABC DE GmbH	3 329 806,44	12 748 303,10	47	351 434 337,00
ABC CZ s.r.o.	2 567 620,00	6 841 340,00	23	71 485 590,00
ABC Group celkem	106 276 224,44	25 642 181,53	306	1 160 062 622,00

Zdroj: vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací; upraveno koeficientem

Pro srovnání byla vytvořena Tabulka 5, která přibližuje základní ekonomické ukazatele skupiny ABC Group ke dni 31.12.2017 (převedeno na CZK kurzem platným k 31.12.2017):

Tabulka 5: Základní ekonomické ukazatele skupiny k 31.12.2017

	Aktiva (CZK)	**Čistý zisk (CZK)**	**Počet zaměstnanců**	**Obrat (CZK)**
ABC AG	85 508 545,00	19 220 212,21	225	644 716 783,00
ABC DE GmbH	1 587 925,53	8 185 304,00	51	171 858 558,00
ABC CZ s.r.o.	1 611 720,00	3 913 140,00	11	33 589 600,00
ABC Group celkem	88 708 190,53	31 318 656,21	287	850 164 941,00

Zdroj: vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací; upraveno koeficientem

3.4 Organizační struktura skupiny ABC Group

Dalším podstatným bodem představení společnosti je přiblížení organizační struktury skupiny ABC Group.

Obrázek 4 přibližuje sjednocenou organizační strukturu společnosti ABC AG. Jak je ze schématu patrné, jednotlivá oddělení jsou rozdělena dle svých charakteristických rysů do pěti základních sekcí. Těmto pěti sekcím je nadřazený provozní ředitel (COO) a výkonný ředitel (CEO).

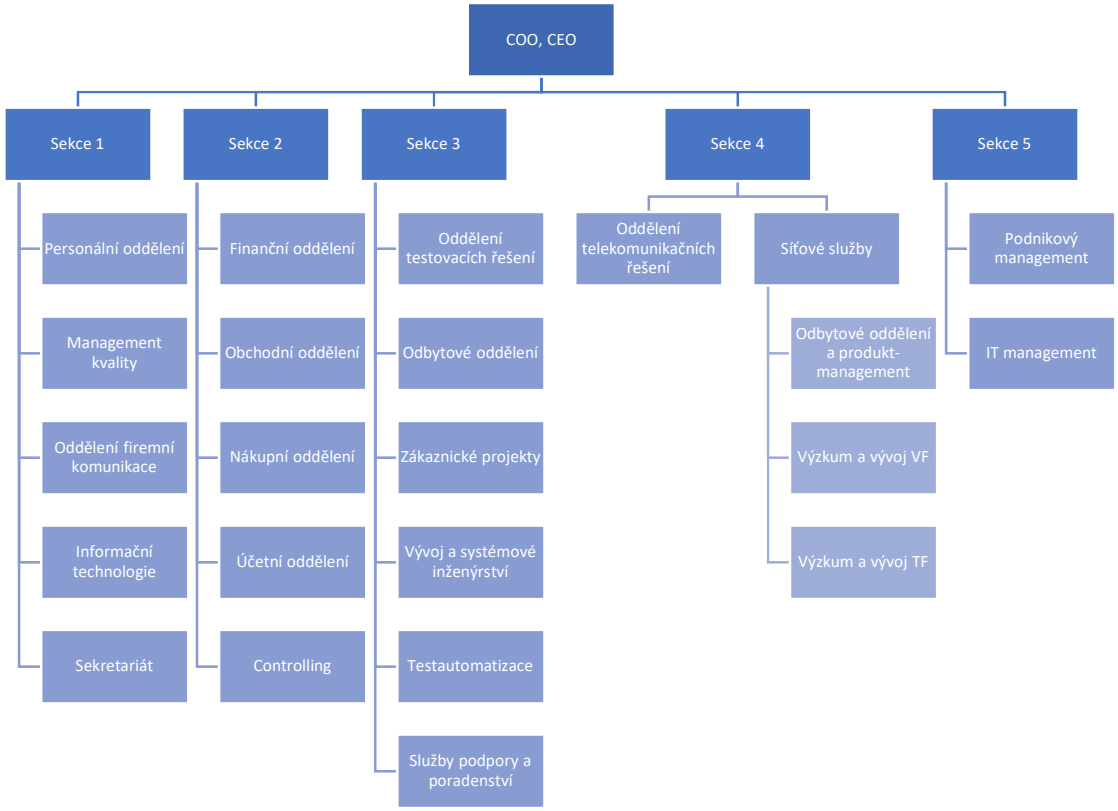

Obrázek 4: Jednotná organizační struktura společností ABC AG a ABC DE GmbH
Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

Organizační struktura společnosti ABC DE GmbH bohužel v čase vypracování diplomové práce není k dispozici, a proto není na tomto místě uvedena. Její absence však nečiní významný problém pro zkoumání daného tématu.

Organizační struktura společnosti ABC CZ s.r.o. uvádí Obrázek 5. Jak je ze schématu patrné, jednotlivá oddělení jsou rozdělena dle místní příslušnosti. Česká společnost má celkem tři pobočky mezi kterými je rozdělen vývoj produktu, podpora a poradenství zákazníka a projektová výroba. Na centrální pobočce s místním určením v českém městě X sídlí mimo jiné vedení společnosti ABC CZ s.r.o. spolu s personálním a obchodním oddělením.

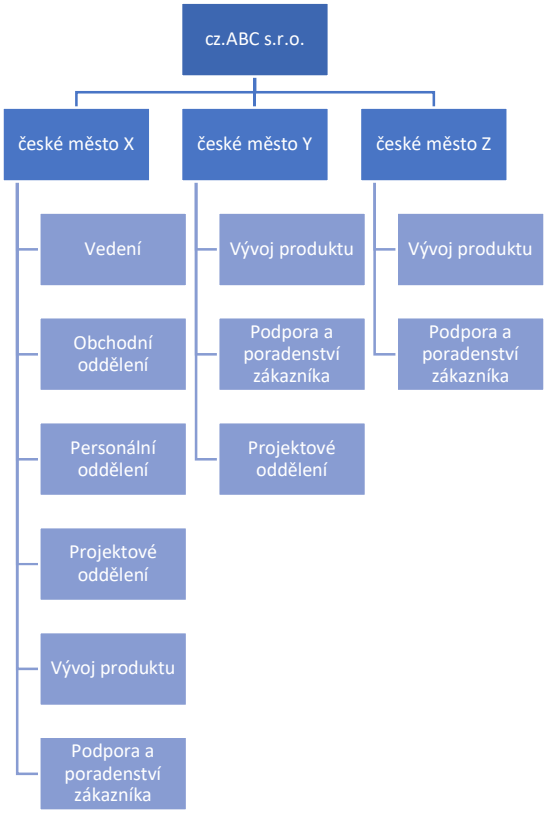

Obrázek 5: Organizační struktura společnosti ABC CZ s.r.o.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

3.5 Supply chain skupiny ABC Group

Obrázek 6 zobrazuje obecný dodavatelský řetězec, nebo-li supply chain, společnosti ABC CZ s.r.o. Spojené osoby skupiny ABC Group jsou vyznačeny světle modrou barvou. Externí subjekty jsou vyznačeny tmavě modrou barvou. Z Obrázku 6 je patrné, že mezi jednotlivými společnostmi ve skupině ABC Group probíhá velká spousta procesů, které znázorňují skupinovou spolupráci na denní bázi. Schéma řetězce je na tomto místě uvedeno z toho důvodu, aby byla zdůrazněna provázanost jednotlivých subjektů skupiny. Tato provázanost se projevuje jak v pořizování vstupů, tak prodeji výrobků a služeb zákazníkům, a také v dodávkách prací, materiálů, interních služeb, činností výzkumu a vývoje (zkr. VaV) atp. Nutno však podotknout, že tok financí a licencí je pouze jednosměrný – a to od matky

k dceřiné společnosti ABC CZ s.r.o. Veškeré realizované transakce jsou detailněji popsány dále v kapitole 5.

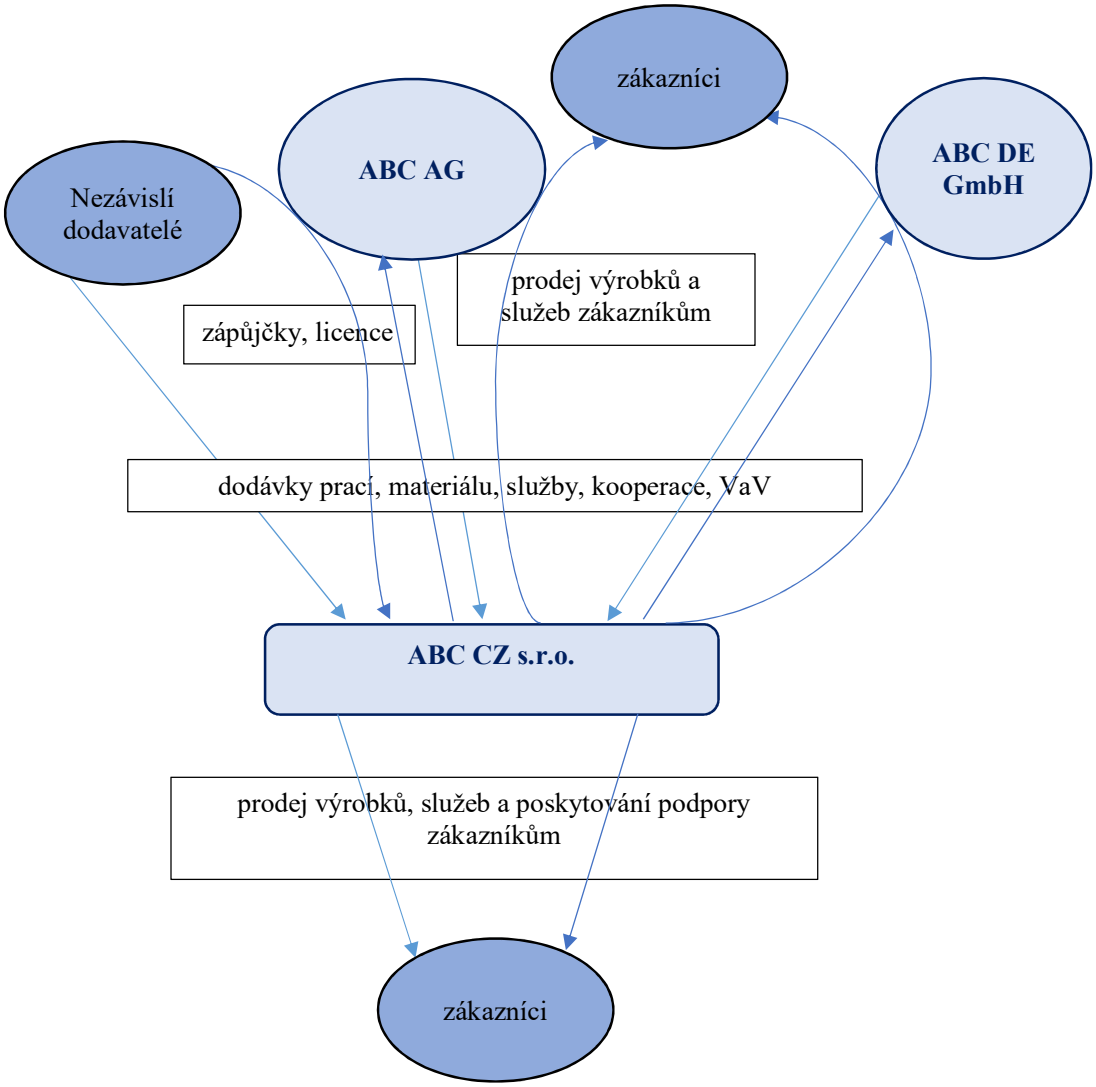

Obrázek 6: Supply chain skupiny ABC Group

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

Jednotlivá schémata pro různé druhy dodavatelských řetězců z pohledu společnosti ABC CZ s.r.o. jsou součástí přílohy této diplomové práce.

3.6 Oblast tržního působení

Společnost ABC CZ s.r.o. působí především v daných segmentech trhu automotive, kde generuje 100 % svého obratu.

Nejvýznamnějším tržním prostředím pro společnost cz. ABC s.r.o. je automotive trh České republiky. Český automobilový trh byl, jak udává Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen MPO, 2019), až do roku 2018 v rozkvětu a dosahoval rekordních výsledků. Automobilový průmysl je pro Českou republiku velmi významným odvětvím – vytváří značný počet pracovních míst, je motorem české ekonomiky, přispívá k regionálnímu rozvoji a zároveň tvoří velkou část státních příjmů v podobě daní. Česká republika se řadí mezi nejvýznamnější světové výrobce v odvětví automotive v přepočtu na jednoho obyvatele – je na prvním místě celosvětového žebříčku ve výrobě autobusů a na druhé příčce ve výrobě osobních automobilů. Co se týče celkového počtu vyrobených dopravních prostředků, zaujímá Česká republika páté místo v žebříčku EU a patnácté místo v celosvětovém žebříčku. Automobilový průmysl generuje přibližně 10 % českého hrubého domácího produktu, přímo zaměstnává 170 tisíc a nepřímo 500 tisíc pracovníků, tvoří pětinu celkového exportu ČR a čtvrtinu průmyslové výroby.

4 Funkční a riziková analýza

Analýza funkcí a rizik poskytuje faktický základ pro nastavení vnitropodnikové cenové politiky. Pomocí této analýzy jsou identifikovány činnosti s přidanou hodnotou v rámci daných řízených transakcí. Princip funkční a rizikové analýzy je podrobněji popsán v kapitole 1.6. Účelem této analýzy je podrobněji popsat vykonávané funkce jednotlivých subjektů skupiny, zapojených aktiv, lidského kapitálu a nesených rizik vztahující se k předmětným transakcícm.

4.1 Funkční analýza skupiny ABC Group

Při zpracování funkční a rizikové analýzy jsou veškeré funkce vykonávané jednotlivými subjekty shrnuty a je měřena intenzita výkonu dané funkce. Každé funkci jsou přidělovány křížky dle její intenzity výkonu – „××“ dva křížky označují primární výkon funkce, zatímco „×“ jeden křížek označuje částečný podíl na výkonu dané funkce. Prázdné pole představuje situaci, kdy se daná společnost na výkonu zkoumané funkce nepodílí. Tabulka 6 udává přehled funkcí a jejich rozdělení v rámci skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o.

Tabulka 6: Přehled funkcí a jejich rozdělení v rámci skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o.

	Funkce	ABC CZ s.r.o.	Společnost ze skupiny ABC	Poznámka
1	Strategické rozhodování		××	ABC AG
2	Sjednávání zakázek, cenová strategie, výrobní sortiment	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
3	Výzkum a vývoj	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
4	Marketing		××	ABC AG
5	Pořízení materiálu pro výrobu / výběr dodavatelů	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
6	Výroba	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
7	Poprodejní činnosti, garance, servis	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
8	Administrativa, poradenství, účetnictví	×	×	ABC AG
9	Financování		××	ABC AG

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

Strategické rozhodování

Strategické rozhodování je v rámci skupiny realizováno centrálně mateřskou společností pro veškeré subjekty skupiny. Celoskupinová strategie udává základ pro určení průmyslového odvětví oblasti podnikání, sestavení organizační struktury skupiny ABC Group, tržních analýz a pracovních postupů. Podnikové strategie udávají také základ pro reakci na konkurenční aktivity a geografické rozvrstvení tržních sil. Veškeré tyto činnosti jsou zabezpečovány, koordinovány a řízeny společností ABC AG s ohledem na požadavky trhu a zákazníků. Tyto strategické cíle jsou následně rozpracovány a realizovány jednotlivými subjekty skupiny.

Sjednávání zakázek, cenová strategie, výrobní sortiment

Všechny samostanté entity skupiny ABC Group přímo realizují aktivity při sjednávání zakázek včetně výrobního sortimentu s ohledem na jim předem určený tržní záběr a umístění. Řídící společnost ABC AG provádí koordinaci veškerých těchto činností a následně má vliv na sestavení finální cenotvorby, např. tvorby finální cenové kalkulace ceny, určení platebních podmínek, rozhodování o uzavírání smluv atp.

Výzkum a vývoj

Všechny subjekty skupiny ABC Group se podílí na výzkumné a vývojové činnosti. Skupiny ABC Group patří mezi významné evropské poskytovatele specifických služeb IT působící ve výrobním odvětví automotive a telco. Pro zachování postavení na trhu a konkurenceschopnosti se musí veškeré společnosti skupiny podílet na neustálém zlepšování, inovovování a vyvíjení nových produktů ve spolupráci se svými zákazníky. Proto jsou provozována vývojová a konstrukční oddělení, která se snaží reagovat na tržní situaci a poptávku ze strany zákazníků. Úkolem těchto oddělení je operativně reagovat na externí i interní podněty a přicházet s novými konstrukčními řešeními.

Marketing

Veškeré aktivity v oblasti prodeje a propagace společnosti jsou vůči současným a potenciálním budoucím zákazníkům vytvářeny zejména společností ABC AG.

Pořízení materiálu pro výrobu / výběr dodavatelů

Dosažení podnikatelského úspěchu jednotlivých entit, a potažmo celé skupiny, je téměř ve všech oborech průmyslu vedle dalších klíčových faktorů závislé na pečlivém výběru dodavatelské základny. Proto všechny členské entity skupiny ABC Group zadávají ve svém lokálním určení zakázky vybraným dodavatelům materiálu a služeb za využití všech pozitivních ekonomických aspektů s těmito aktivitami spojenými.

Výroba

Výrobní proces je pro jednotlivé zakázky uskutečňován veškerými členy skupiny ABC Group. Společnosti jsou samostatně zodpovědné za výrobu s ohledem na zákaznické

zakázky. Společnosti si zároveň samostatně nastavují výrobní proces ve smyslu např. optimalizace výrobního procesu, dodržování norem kvality, minimalizace tvorby odpadu, zapracování subdodávek do konečného produktu atp.

Poprodejní činnosti, garance, servis

Během výrobního procesu jsou prováděny pravidelné kontroly za účelem zajištění nejvyšší možné kvality výrobků dodávaných na trh, jež jsou zajišťovány všemi společnostmi skupiny ABC Group. Poprodejní servis a další poprodejní aktivity a záruky jsou poskytovány dotčenými společnostmi samostatně.

Administrativa, poradenství a účetnictví

Lokální administrativa je v rámci společnosti ABC CZ s.r.o. realizována samostatně v místě působnosti společnosti, podobně jako ekonomické a daňové poradenství a účetnictví. Vybrané činnosti manažerského charakteru jsou české společnosti poskytovány jako vnitopodnikové služby společností ABC AG.

Financování

Zajištění financování podnikatelských činností jednotlivých společností skupiny ABC Group je zajišťováno mateřskou společností ABC AG s ohledem na vztah mezi disponibilními zdroji a aktuální potřebou finančních prostředků jednotlivých entit. Náklady z financování, nejčastěji v podobě úrokových nákladů, jsou neseny jednotlivými přijemci financování samostatně.

4.2 Riziková analýza skupiny ABC Group

V následující části jsou shrnuta rizika související s realizovanými předmětnými transakcemi včetně jejich alokace k jednotlivým členům skupiny ABC Group. Třídění rizik lze uchopit různými způsoby, avšak v rámci analýzy převodních cen je vhodné zohlednit rizika jako výsledek zdrojů vzniku nejistoty.

Tabulka 7 udává přehled rizik a jejich rozložení v rámci skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o. Každému riziku jsou přidělovány křížky s ohledem na jeho intenzitu – „××“ dva křížky označují primární riziko, zatímco „×“ jeden křížek označuje částečný podíl na riziku. Prázdné pole představuje situaci, kdy daná společnost riziko nenese.

Tabulka 7: Přehled rizik a jejich rozložení v rámci skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o.

	Riziko	**ABC CZ s.r.o.**	**Společnost ze skupiny ABC**	**Poznámka**
1	Tržní riziko (riziko změny tržní ceny výrobků, krize průmyslového odvětví, atp.)		××	ABC AG
2	Objemové riziko (riziko nevyužité kapacity)	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
3	Výzkum a vývoj		××	ABC AG ABC DE GmbH
4	Riziko pořizovací ceny vstupů	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
5	Výrobní riziko (riziko kvality)	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
6	Kurzové riziko	××		

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

Tržní riziko

Tržní riziko v tomto kontextu představuje např. riziko změny tržní ceny výrobků, krize průmyslového odvětví, poptávková a prodejní rizika, atp. Hrozba tržního rizika nastává v okamžiku, kdy je společnost vystavena nepříznivým obchodním podmínkám, což může být zapříčiněno např. zvýšenou konkurencí na trhu, nepříznivým vývojem poptávky, nepříznivým nastavením cenové hladiny či dodacích podmínek, apod. Takovéto negativní

působení tržních faktorů může mít negativní vliv na hodnotu investic, což představuje tržní riziko. V odvětví automotive se tržní riziko projevuje především poklesem poptávky po produktech tohoto průmyslového oboru. Tržní rizika jsou obecně nesena společností, jež tvoří strategická rozhodnutí a tím nese spojená rizika, tedy společností ABC AG.

Objemové riziko

Objemovým rizikem se v tomto kontextu rozumí riziko nevyužité kapacity daným subjektem. Riziko nevyužité kapacity, neboli objemové riziko, je neseno společností, pokud se společnost podílí na vyjednávání zásadních odbytových dohod. Riziko nevyužité kapacity tkví především ve znemožnění výroby jakožto důsledku nedostatku kvalifikovaného personálu či vhodného vybavení, např. strojního. Objemové riziko je velmi významným rizikem, neboť zákazník očekává precizní a bezchybné plnění zakázky s ohledem na sjednané specifikace v předem určených termínech. Objemové riziko je neseno všemi společnostmi, které se funkčně podílí na zakázkových procesech a jejich řízení a které mají možnost rozhodování v rámci těchto procesů. V tomto případě je objemové riziko neseno všemi členy skupiny ABC Group.

Výzkum a vývoj

Výzkumné a vývojové činnosti jsou realizované všemi subjekty skupiny ABC Group. S těmito činnostmi jsou spojené i zodpovědné procesy a související náklady. Veškeré náklady na činnosti spojené s výzkumem a vývojem jsou však realizovány společnostmi ABC AG a ABC DE GmbH, proto jim přísluší i rizika spojená s touto oblastí. Tyto společnosti jsou totiž zadavateli inovativních úkolů, které jsou následně nabízeny na trzích jednotně za skupiny ABC Group.

Riziko pořizovací ceny

Riziko pořizovací ceny představuje riziko změny materiálových či jiných vstupů do výroby. Toto riziko je nesené všemi společnostmi skupiny ABC Group samostatně. Sjednaná cena zakázky se v průběhu její realizace nemění, avšak cena nákladů je závislá na aktuálních tržních výkyvech. Riziku zvýšení nákladů tedy podléhají dotčené společnosti samostaně, stejně jako možné úspoře nákladů při příznivém vývoji tržních změn.

Výrobní riziko – kvalitativní riziko

Každá společnost je samostatně zodpovědná za kvalitu svých vyráběných produktů a s tím spojená rizika. Každá společnost ručí za kvalitu zákazníkovi samostatně a zároveň poskytuje poprodejní procesy, servis, montáž, atp.

Kurzové riziko

Kurzové riziko nastává v okamžiku, kdy nákup výrobních vstupů je účtován v jedné měně, zatímco prodej hotových výrobků je účtovám v odlišné měně. Toto riziko je plném rozsahu neseno společností ABC CZ s.r.o., neboť je to jediná entita skupiny s odlišnou měnou.

4.3 Analýza aktiv skupiny ABC Group

Tabulka 8 představuje přehled aktiv a rozložení jejich vlastnictví mezi jednotlivými členy skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o. Každému druhu aktiv jsou přidělovány křížky s ohledem na jeho vlastnictví – „××“ dva křížky označují primární podíl vlastnictví, zatímco „×“ jeden křížek označuje částečný podíl na vlastnictví daného aktiva. Prázdné pole představuje situaci, kdy daná společnost nemá podíl na vlastnictví daného aktiva.

Tabulka 8: Přehled aktiv a jejich rozložení v rámci skupiny ABC Group s ohledem na společnost ABC CZ s.r.o.

	Aktiva	ABC CZ s.r.o.	Společnost ze skupiny ABC	Poznámka
1	Výrobní fixní aktiva	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
2	Zásoby	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
3	Obchodní značka		××	ABC AG
4	Seznam zákazníků	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
5	Patenty na výrobky, ochranné známky		××	ABC AG
6	Peněžní prostředky	×	×	ABC AG

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

Jak vyplývá z Tabulky 8, veškeré členské subjekty skupiny ABC Group vlastní majetek nezbytný pro realizaci výrobních aktivit nabízených skupinou na trhu včetně potřebných zásob. Toto je způsobeno tím, že veškeré členské subjekty se podílí na vlastní výrobě. Nemovitý majetek je až na výjimky předmětem pronájmu poskytovaným třetími osobami. Nehmotný majetek v podobě know-how, obchodní značky a patentů byl registrován úředním způsobem a je v plném vlastnictví společnosti ABC AG. Skupina ABC Group sdílí a společně obstarává seznam zákazníků. Peněžní prostředky pro účely financování činnosti jsou alokovány s ohledem na potřeby formou úvěrů a zápůjček.

4.4 Analýza lidských zdrojů skupiny ABC Group

Pro skupinu ABC Group je velmi podstatná dostupnost kvalifikované a motivované pracovní síly a s tím spojený růst produktivity. Společnost ABC CZ s.r.o. se jakožto převážně výrobní společnost orientuje především na činnosti spojené s vývojem a výrobou.

Tabulka 9 uvádí přehled lidských zdrojů a jejich rozložení mezi jednotlivé členy skupiny ABC Group s ohledem na jejich zapojování v různých oblastech činností. Každé oblasti využití lidských zdrojů jsou přidělovány křížky s ohledem na jeho zapojení v jednotlivých oblastech činností – „××“ dva křížky označují primární zapojení, zatímco „×“ jeden křížek označuje částečné zapojení lidských zdrojů. Prázdné pole představuje situaci, kdy daná společnost nerealizuje žádné zapojení daných lidských zdrojů.

Tabulka 9: Přehled lidských zdrojů a jejich rozložení v rámci skupiny ABC Group

	Oblasti využití lidských zdrojů	**ABC CZ s.r.o.**	**Společnost ze skupiny ABC**	**Poznámka**
1	Strategické rozhodování		××	ABC AG
2	Provozní rozhodování a plánování	×	×	ABC AG
3	Marketing		××	ABC AG
4	Prodej výrobků	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
5	Péče o zákazníka	×	×	ABC AG
6	Pořizování majetku a investice		××	ABC AG
7	Výroba	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
8	Logistika	××		
9	Výzkum a vývoj	×	×	ABC AG ABC DE GmbH
10	Administrativa, lidské zdroje	×	×	ABC AG
11	Účetnictví	××		
12	Controlling		××	ABC AG

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací

Rozložení lidských zdrojů reflektuje rozložení funkcí a majetku v rámci skupiny ABC Group. Společnost ABC CZ s.r.o. zaměstnává především pracovníky oblasti výzkumu a vývoje, specializované pracovníky na výrobu, ale také pracovníky péče o klienty

a administrativní pracovníky. Účetnické a logistické služby jsou českou společností outsourcovány externími společnostmi. Společnost ABC CZ s.r.o. má možnost vlastního rozhodování a plánování jež je zajišťováno pověřenou osobou vystupující jako odpovědný zástupce společnosti.

4.5 Shrnutí funkční a rizikové analýzy skupiny ABC Group

Funkční a riziková analýza ukázala, že rozložení funkcí a rizik přesně odpovídá a následuje strategii skupiny. Z tohoto nastavení taktéž vychází nastavení obchodního modelu, kdy společnost ABC CZ s.r.o. působí v roli smluvního výrobce. Smluvní výrobce nese související omezená podnikatelská rizika. Obdobné postavení má v rámci skupiny i společnost ABC DE GmbH. Společnost ABC AG zastává funkci poskytovatele vnitropodnikových služeb, strategického řízení, zápůjček / úvěrů a licencí. To ze společnosti ABC AG činí plnohodnotného výrobce, s čímž jsou spojená veškerá strategická rizika.

5 Přehled realizovaných koncernových transakcí z pohledu společnosti ABC CZ s.r.o.

Společnosti skupiny ABC Group se dohodly na společné a kooperativní spolupráci. Interní procesy jsou standardizovány a optimalizovány, probíhá společný vývoj a stávající produkty a řešení jsou koordinovány z hlediska prodeje. Za účelem optimálního využití synergických efektů mezi všemi společnostmi skupiny se spolupráce nevztahuje pouze na technickou oblast, ale také na interní procesy, postupy a struktury. Cílem spolupráce je v budoucnu ještě lépe vyhovět požadavkům na vývoj softwaru a systémů, jakož i podpory místních zákazníků. Záměrem je posílit celou skupinu jak technicky, tak ekonomicky. Následující podkapitoly představují řízené transakce mezi členy skupiny a popisují je.

5.1 Provádění zakázek sjednaných společnostmi ABC AG a ABC DE GmbH

Společnost ABC CZ s.r.o. byla mimo jiné vytvořena za účelem spolupráce na zákaznických projektech a podpory při nedostatečných kapacitách německých společností. Proto je provádění zakázek a spolupráce na zákázkách častým předmětem řízených skupinových transakcí. Realizovaná výroba je v rámci české pobočky řízena z velké části samostatně – nákup i skladování materiálů a s tím spojená administrativa a následné vlastní zpracování v rámci výrobního procesu jsou koordinovány samostatně společností ABC CZ s.r.o. Pokud existuje smluvní vztah ve smyslu zakázky u jedné z německých společností, a česká společnost se částečně nebo celkově podílí na zpracování této zakázky, pak jsou finální výrobky prodány zákazníkovi danou německou společností, která nese veškeré záruky. Co se týče spolupráce na zákaznických projektech, uvedená plnění jsou poskytována na základě individuláních vnitropodnikových objednávek.

Pro transakce realizace zakázek sjednaných ostatními členy skupiny je z praktického důvodu a s přihlédnutím k okolnostem transakce používána v rámci procesu cenotvorby metoda při opětovném prodeji (tzv. RPM). Je to tedy taková situace, kdy německá společnost, ať už

ABC DE GmbH nebo ABC AG, obdrží zakázku od koncového zákazníka a např. z důvodu nedostatečných kapacit postoupí část zakázky ke zpracování společnosti ABC CZ s.r.o. Pro tyto transakce je pro určení převodních cen používána metoda ceny při opětovném prodeji, přičemž německá společnost distribuuje vybrané pozice zakázky české společnosti. Metoda ceny při opětovném prodeji v tomto případě stanovuje převodní ceny na základě konečné ceny pro koncového zákazníka, od které je odečtena marže/přirážka pro společnost, která zakázku sjednala a která nakonec zakázku vyfakturuje koncovému zákazníkovi – jedná se tedy o tzv. provizi distributorovi. Hodnoty, kterých marže nabývají pro jednotlivé subjekty skupiny udává Tabulka 10. Pokud je zakázka sjednána německou společností a pak následně předána ke zpracování české společnosti, hodnota zakázky, která je předmětem vnitroskupinové transakce, je snížena o 7,5 % ceny zakázky. Tato marže/přirážka slouží k pokrytí nákladů německé společnosti spojených s finálním prodejem. To znamená, že německá společnost si ponechá 7,5 % hodnoty vybraných pozic zakázky a zbytek hodnoty připadá české společnosti, jež danou část zakázky zpracovává. Pokud by tomu bylo naopak a česká společnost by byla v pozici společnosti, která sjednala zakázku s koncovým zákazníkem, avšak pro nedostatečné kapacity by byla zakázka předána spojené osobě ke zpracování, pak by české společnosti připadla marže/přirážka k pokrytí nákladů spojených se sjednáním zakázky a finálním prodejem ve výši 10 % ceny zakázky.

Tabulka 10: Hodnota marže distributora pro společnost sjednávající zakázku

Subjekt	Marže pro distributora (%)
ABC AG	7,50
ABC DE GmbH	7,50
ABC CZ s.r.o.	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Optimální řešením pro stanovení převodní ceny by u tohoto typu transakcí bylo zjištění existence srovnatelné interní nebo externí transakce. Takové transakce bohužel nejsou známy, neboť se jedná o prodej výrobků/zařízení velmi specifického charakteru. Neexistuje tedy dostatečná základna informací pro uplatňování metody srovnatelné nezávislé ceny (tzv. CUP). Pokud si přidružené společnosti mezi sebou vyměňují statky, které jsou následně prodávány za obvyklé ceny, pak je metoda stanovení ceny při opětovném prodeji vhodná

pro stanovení převodních cen. Přiměřená náhrada za poskytnuté služby v rámci skupiny se vypočítá snížením ceny účtované společnosti třetí strany obvyklou přirážkou sníženou o funkci a riziko dalšího prodeje. Úroveň přirážky, která je tvořena příslušnou pořizovací cenou a přiměřeným ziskovým rozpětím, resp. marží pro společnost sjednávající zakázku, závisí především na tom, zda dodávka nebo služba prošla před opětovným prodejem zpracováním, vylepšením nebo jinou úpravou. Je třeba brát v úvahu také období mezi nákupem a dalším prodejem, změnami směnných kurzů a vstupem nehmotného majetku (např. ochranných známek) do dalšího prodeje.

5.2 Nákup materiálu od společností ABC AG a ABC DE GmbH

Společnost ABC CZ s.r.o. realizuje velmi specifickou výrobu, která vyžaduje dostupnost velmi specifických komponentů. Tyto komponenty jsou produkovány spřízněnými osobami, a proto se tento materiál velmi často stává předmětem řízených transakcí. Jedná se obvykle o materiál elektrotechnického charakteru, který je vyráběn německými společnostmi ABC AG nebo ABC DE GmbH, a nebo ověřenými německými dodavateli. Dodávky materiálu jsou sjednávány individuálně pro jednotlivé projekty na základě poptávky, nabídky a objednávky. Zároveň neexistují žádné srovnatelné interní ani externí transakce, neboť se jedná vždy o materiál upravený velmi specificky a na míru danému projektu, nelze tedy použít metodu srovnatelné nezávislé ceny pro stanovení převodních cen. Společnost ABC CZ s.r.o. používá v rámci takovýchto řízených transakcí metody nákladů a přirážky (C+) pro stanovení převodních cen. Tato metoda byla vybrána zejména proto, že stanovení nákladů za jednotlivé výrobky je snadno proveditelné stejně jako určení ziskové přirážky. Procentuální výše ziskové přirážky je pro jednotlivé subjekty uvedena v Tabulce 11.

Tabulka 11: Zisková přirážka - materiálové řízené transakce

Subjekt	Zisková přirážka (%)
ABC AG	7,50
ABC DE GmbH	7,50
ABC CZ s.r.o.	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Vedle ziskové přirážky je k přímým materiálovým nákladům připočítávána také přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů spojených s materiálovými řízenými transakcemi – tedy nepřímé náklady. Výše nepřímých nákladů vychází z podílu obratu jednotlivých členů skupiny na celkovém obratu skupiny. Nepřímé náklady mohou například souviset s náklady na provoz strojů, nadstandardními administrativními náklady, balením, pojištěním, náklady na doručení atd. Pro jednotlivé členy skupiny nabývají tyto přirážky různých hodnot, jak uvádí Tabulka 12.

Tabulka 12: Přirážka pro pokrytí nepřímých nákladů spojených s materiálovými řízenými transakcemi

Subjekt	Přirážka pro pokrytí nepřímých nákladů (%)
ABC AG	23,06
ABC DE GmbH	16,90
ABC CZ s.r.o.	21,29

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Zde je modelová situace: společnočnost ABC CZ s.r.o. nakupuje materiál od společnosti ABC DE GmbH. Stanovení převodní ceny v rámci materiálových transakcí ve vztahu ABC DE GmbH – ABC CZ s.r.o. je nastíněno v následující Tabulce 13. Modelová situace uvádí řízenou materiálovou transakci. Tento materiál je následně českou společností zpracován v rámci výrobního procesu. Přímé náklady představují náklady přímo spojené s výrobou daného obchodovaného materiálu německou společností ABC DE GmbH. K této ceně je následně připočteno 16,9 % přirážky pro pokrytí nepřímých nákladů výroby a zároveň je připočtena zisková přirážka ve výši 7,5 %. Příklad uvedený v Tabulce namísto reálné měny uvádí neurčitou peněžní jednotku, zn. pnj.

Tabulka 13: Modelová situace výpočtu pevodních cen pro řízené materiálové transakce

Příklad výpočtu převodní ceny materiálu: ABC DE GmbH → ABC CZ s.r.o.		
Přímé náklady		**100 pnj**
Přirážka pro pokrytí nepřímých nákladů (16,9 %)	$\frac{přímé\ náklady}{(100-16{,}9-7{,}5)*16{,}9}$	22,35 pnj
Zisková přirážka (7,5 %)	$\frac{přímé\ náklady}{(100-16{,}9-7{,}5)*7{,}5}$	9,92 pnj
Převodní cena v rámci skupiny		**132,27 pnj**

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Jak vyplývá z Tabulky 13 modelové situace, cena za materiál, jež bude vyfakturována společnosti ABC CZ s.r.o. společností ABC DE GmbH, bude celkem 132,27 pnj. Pro tento typ transakcí je používána metoda nákladů a přirážky. V metodě nákladů a přirážky je cena převodu stanovena na základě nákladů přidružené společnosti vypočtených na ekonomickém základě, přičemž se bere v úvahu přiměřená marže dosažená společnostmi, které jsou srovnatelné s ohledem na vykonávané funkce a převzatá rizika.

5.3 Poskytování činností vývoje společnostem ABC AG a ABC DE GmbH

Vývoj je v rámci skupiny uskutečňován všemi společnostmi skupiny ABC Group. Výzkumná a vývojová činnost je rozprostřena rovnoměrně mezi veškeré subjekty skupiny ABC Group. Jedná se především o vývoj softwaru a hardwaru sloužícího k provozu a obsluze vyráběných zařízení. Vývoj je financován prodejem licencí a poplatků z nich plynoucích. Vlastníky výsledků výzkumu a vývoje jsou společnosti ABC DE GmbH (50 %) a ABC AG (50 %). Veškeré vnitropodnikové nastavení výzkumných a vývojových činností je předmětem interní smlouvy o výzkumné a vývojové spolupráci.

Veškeré náklady spojené s činnostmi vývoje náleží společnostem ABC AG a ABC DE GmbH, tedy i náklady spojené s činnostmi vývoje společnosti ABC CZ s.r.o. jsou rozdělovány mezi německé společnosti rovným dílem. Náklady společnosti ABC CZ s.r.o. mají především mzdový charakter. Pro oblast vývoje jsou skupinou určené vnitropodnikové

hodinové sazby, jež se liší dle kvalifikovanosti zaměstnanců. Zaměstnanci jsou děleni do čtyř základních skupin. Přehled vnitropodnikových hodinových sazeb uvádí Tabulka 14, pro porovnání jsou udány také interní hodinové sazby pro jednotlivé skupiny zaměstnanců. Příklad uvedený v Tabulce namísto reálné měny uvádí neurčitou peněžní jednotku, zn. pnj.

Tabulka 14: Přehled vniktropodnikových hodinových sazeb

Vnitropodniková hodinová sazba	Interní hodinová sazba	Typ zaměstnance dle kvalifikace
14 pnj	12 pnj	Student
30 pnj	26 pnj	Technik
45 pnj	39 pnj	Specialista
115 pnj	100 pnj	Konzultant

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Výpočet nákladů spojených s vývojem se tedy určí jako součin odpracovaných hodin odvedených zaměstnanci a vnitropodnikové hodinové sazby s ohledem na kategorii, do které daný zaměstnanec spadá. Vnitropodniková hodinová sazba v sobě automaticky započítává nepřímé náklady a také ziskovou přirážku, jejichž výše je celkem 15 %, a proto je hodnota vnitropodnikové ceny vyšší než hodnota interní hodinové sazby.

Je zde další modelová situace: na projektech spojených s vývojem bylo odpracováno celkem 10 hodin českými zaměstnanci spadajícími do skupiny „Konzultantů“. Vzhledem k tomu, že se obě německé společnosti podílí na nákladech plynoucích z aktivit spojených s vývojem v poměru 1:1, bude i tato hodnota vyfakturována oběma německým entitám v tomto poměru. To znamená, že hodnota řízené transakce mezi společnostmi ABC CZ s.r.o. a ABC AG bude mít hodnotu 575 pnj, stejně jako řízená transakce mezi společnostmi ABC CZ s.r.o. a ABC DE GmbH. Jak je z modelové situace patrné, pro řízené transakce spojené s vývojem je použita metoda nákladů a přirážky k určení převodních cen.

Pokud však nastane situace, kdy do činností vývoje vstupují i jiné než personální náklady, je postup obdobný jako u určování ceny materiálu. Příkladem mohou být materiálové náklady, cestovní náklady, náklady na ubytování atp. K těmto nákladům je připočtena

zisková přirážka, která pro společnost ABC CZ s.r.o. nabývá hodnoty 10 %. Přehled ziskových přirážek skupiny udává Tabulka 15.

Tabulka 15: Přehled čistých ziskových přirážek pro oblast výzkumu a vývoje

Subjekt	Zisková přirážka (%)
ABC AG	7,5
ABC DE GmbH	7,5
ABC CZ s.r.o.	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Dalším vstupem pro výpočet fakturační hodnoty v případě přítomnosti dalších dodatečných nákladů spojených s činnosti výzkumu a vývoje je přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů výzkumu a vývoje, kterými mohou být např. administrativní náklady, materiálové náklady atp. Tato přirážka je určená podílem obratu jednotlivých společností na celkovém obratu skupiny. Výše těchto přirážek pro jednotlivé společnosti skupiny ABC Group udává Tabulka 16. Pro společnost ABC CZ s.r.o. tato přirážka nabývá hodnoty 21,29 %.

Tabulka 16: Přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů spojených s činnostmi výzkumu a vývoje

Subjekt	Přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů (%)
ABC AG	23,06
ABC DE GmbH	16,90
ABC CZ s.r.o.	21,29

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Stanovení převodní ceny v případě přítomnosti dalších nákladů spojených s činností vývoje uvádí Tabulka 17. Společnost ABC CZ s.r.o. realizuje činnosti vývoje, přičemž smluvními vlastníky výsledků těchto činností jsou společnost ABC DE GmbH a ABC AG, a tudíž nesou veškeré náklady s těmito činnostmi spojenými. Tabulka 17 popisuje modelovou situaci: při realizaci vývojové činnosti vznikly dodatečné náklady s těmito činnostmi spojenými v celkové hodnotě 230 pnj. (příklad uvedený v Tabulce 17 namísto reálné měny uvádí neurčitou peněžní jednotku, zn. pnj.). K přímým nákladům výzkumu a vývoje je připočtena zisková přirážka a přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů spojených s činnostmi vývoje způsobem, který naznačuje Tabulka 17.

Tabulka 17: Příklad výpočtu převodní ceny v oblasti výzkumu a vývoje

Příklad výpočtu převodní ceny v oblasti výzkumu a vývoje v případě dodatečncýh nákladů s těmito činnostmi spojenými: cz. ABC s.r.o. → ABC AG a ABC DE GmbH		
Dodatečné náklady vývoje		**230 pnj**
Zisková přirážka (10 %)	$\frac{dod.náklady\ vývoje}{(100-21{,}29-10)*10}$	33,43 pnj
Přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů výzkumu a vývoje (21,29 %)	$\frac{dod.náklady\ vývoje}{(100-21{,}29-10)*21{,}29}$	70,83 pnj
Převodní cena v rámci skupiny		**334,26 pnj**

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Jak vyplývá z Tabulky 17, celková cena za dodatečné náklady vývoje, kterou společnost ABC CZ s.r.o. vyfakturuje společnostem ABC AG a ABC DE GmbH, bude 334,26 pnj. Vzhledem k tomu, že se obě německé společnosti podílí na nákladech plynoucích z aktivit spojených s výzkumem a vývojem v poměru 1:1, bude i tato hodnota vyfakturována oběma německým entitám v tomto poměru. To znamená, že hodnota dané řízené transakce mezi společnostmi ABC CZ s.r.o. a ABC AG bude mít hodnotu 167,13 pnj, stejně jako řízená transakce mezi společnosti ABC CZ s.r.o. a ABC DE GmbH. Jak je z modelové situace patrné, pro řízené transakce spojené s dodatečnými náklady vývoje je použita metoda nákladů a přirážky (C+) k určení převodních cen.

5.4 Poskytování vnitropodnikových služeb společností ABC AG

Společnost ABC CZ s.r.o. spadá vzhledem k míře vlastnictví v rámci vnitropodnikových služeb pod mateřskou společnost. Vnitropodnikovými službami se v tomto slova smyslu rozumí oblasti správy, správy lidských zdrojů, informačních technologií, správy obchodních aktivit, vnitropodnikové komunikace, atp. Centralizace rutinních funkcí má za účel dosažení nákladových úspor u příjemců vnitropodnikových služeb za pomoci využití synergického efektu. Taktéž je cílem zajistit pro všechny členy skupiny jednotný standard služeb. Pokud

by měly být dané služby poskytovány externě, došlo by k neefektivnímu a nákladnějšímu využívání služeb, které si nejsou společnosti schopny zajistit samostatně.

Vitropodnikové úmluvy jsou v rámci skupiny ABC Group předmětem smlouvy o poskytování služeb mezi společnostmi skupiny. Společnost ABC AG používá pro stanovení ceny vnitropodnikových služeb společnosti ABC CZ s.r.o. metodu nákladů a přirážky, tzn. C+. Tvorba ceny vychází z vynaložených nákladů, ke kterým je následně přičtena přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů vnitropodnikových služeb, která pro všechny členy skupiny nabývá hodnot, jež udává Tabulka 18. Tyto náklady mohou představovat náklady na administrativní materiály, výpočetní techniku atp. Jak udává Tabulka 18, přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů interních služeb není pro českou společnost určená, neboť česká společnost ostatním členům skupiny žádně služby neposkytuje, a proto zatím nebylo nutné výši této přirážky určit.

Tabulka 18: Procentuální přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů interních služeb

Subjekt	**Přirážka pro pokrytí vedlejších nákladů vnitropodnikovýc služeb (%)**
ABC AG	11,60
ABC DE GmbH	5,93
ABC CZ s.r.o.	N/A

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Dalším krokem k dosažení konečné fakturační ceny za vnitropodnikové služby je připočtení přirážky určené alokačním klíčem v podobě podílu jednotlivých společností skupiny na celkovém obratu vnitropodnikových služeb celé ABC Group. Výši procentuální přirážky určené alokačním klíčem pro jednotlivé členy skupiny udává Tabulka 19. Celkový obrat vnitropodnikových služeb skupiny je přerozdělen pomocí alokačního klíče v podobě podílu na obratu vnitropodnikových služeb, tzn. že společnost ABC AG se na celkovém obratu vnitropodnikových služeb podílí ze 69,12 %, společnost ABC DE GmbH se podílí z 24,22 % a společnost ABC CZ s.r.o. se podílí pouze 6,66 %.

Tabulka 19: Procentuální přirážka určena alokačním klíčem pro vnitropodnikové služby

Subjekt	Přirážka určená alokačním klíčem (%)
ABC AG	69,12
ABC DE GmbH	24,22
ABC CZ s.r.o.	6,66

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Následně je připočtena zisková přirážka, jejíž hodnoty jsou udány pro jednotlivé společnosti skupin v Tabulce 20:

Tabulka 20: Čistá marže pro vnitropodnikové služby

Subjekt	Čistá marže (%)
ABC AG	7,5
ABC DE GmbH	7,5
ABC CZ s.r.o.	10

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

Stanovení výpočtu převodní ceny v oblasti vnitropodnikových služeb skupiny ABC Group je nastíněno v Tabulce 21. Jelikož k těmto transakcím dochází zpravidla ve směru ABC AG → ABC CZ s.r.o., je tato transakce použita jako modelová situace. Jedná se o přímé náklady zvýšené o přirážku pro pokrytí vedlejších nákladů interních služeb ve výši 11,60 %, dále o přirážku určenou alokačním klíčem používající veličinu obratu vnitropodnikových služeb ve výši 6,66 % a následné zvýšení o ziskovou přirážku ve výši 7,5 %. Příklad uvedený v Tabulce 21 namísto reálné měny uvádí neurčitou peněžní jednotku, zn. pnj. Jak je z Tabulky 21 patrné, při celkových nákladech 100 pnj bude společnosti ABC CZ s.r.o. vyfakturováno celkem 8,10 pnj za poskytnuté vnitropodnikové služby společností ABC AG.

Tabulka 21: Modelová situace výpočtu hodnoty transakce v oblasti vnitropodnikových služeb

Příklad výpočtu převodní ceny pro vnitropodnikové služby: ABC AG → ABC CZ s.r.o.		
Přímé vnitropodnikové náklady celé skupiny		**100 pnj**
Přirážka pro pokrytí nepřímých nákladů vnitropodnikových služeb (11,6 %)	$\frac{přímé\ vnitropodnikové\ náklady}{(100 - 11{,}6) \times 11{,}6}$	13,12 pnj
Součet přímých a nepřímých nákladů		113,12 pnj
Připočtení přirážky určené obratem subjektu (6,66 %) a ziskové marže (7,5 %)	$celk.náklady \times 0{,}0666 \times (1 + 0{,}075)$	8,10 pnj
Převodní cena v rámci skupiny		**8,10 pnj**

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

5.5 Licenční poplatky společnosti ABC AG

Působení společnosti ABC CZ s.r.o. pod značkou „ABC“ se dá považovat taktéž za jistý druh interní transakce. Společnost ABC CZ s.r.o. má spolu s mateřskou společností uzavřenou smlouvu upravující tyto náležitosti. Tato interní dohoda udává, že společnost ABC CZ s.r.o. poskytne společnosti ABC AG řádný a úplný seznam uvádějící kumulovaný součet veškerých příjmů plynoucích z prodejů produktů a služeb realizovaných pod značkou „ABC“ v rámci transakcí mezi nespojenými osobami. Směrodatným ukazatelem je pak veličina čistého obratu. Společnost ABC CZ s.r.o. vyplácí mateřské společnost ABC AG poplatek ve výši 1 % z ročního čistého obratu jakožto kompenzaci za využívání obchodní značky skupiny. Veškeré informace nezbytné pro určení veličiny čistého obratu je společnost ABC CZ s.r.o. povinna doložit mateřské společnosti ABC AG vždy do 31. ledna roku následujícího po kalendářním roce užívání obchodní značky skupiny.

5.6 Poskytování úvěrů společností ABC AG

Momentálně nemá společnost ABC CZ s.r.o. sjednaný žádný úvěr poskytovaný mateřskou společností, avšak v minulosti byla tato transakce realizována. V únoru roku 2016 byl mateřskou společností poskytnut společnosti ABC CZ s.r.o. kontokorentní úvěr ve výši 150 000,- € s úrokovou mírou 4 % p. a. s datem splatnosti k 31.12.2020. Tento úvěr byl splacen ke dni 31.12.2018 a byl určený na provozní účely spojené s podnikatelskou činností společnosti ABC CZ s.r.o. Nyní není česká společnost zatížena žádnými závazky v podobě úvěrů.

Jak udává Směrnice OECD (2017a), pokud je možné aplikovat metodu srovnatelné nezávislé ceny a další metodu s obdobnou spolehlivostí pro stanovení převodních cen, pak by měla být preferována metoda srovnatelné nezávislé ceny. K transakcím spojeným s poskytováním úvěrů v rámci obchodní skupiny slouží k nalezení nezávislé srovnatelné transakce tržní úrokové sazby v oblasti poskytování úvěrů, které jsou srovnatelné s úvěry poskytovanými ve skupině.

5.7 Přehled obratů jednotlivých okruhů transakcí

Pro shrnutí a porovnání jednotlivých tansakcí byla vytvořena Tabulka 22. Tabulka 22 udává jednotlivé transakce a přiřazuje jim čísla s ohledem na číslo příslušné podkapitoly. To znamená, že transakce provádění zakázek sjednaných společnostmi ABC AG a ABC DE GmbH mají v Tabulce 22 označení 5.1, transakce nákupu materiálu od společností ABC AG a ABC DE GmbH mají v Tabulce 22 označení 5.2 atd. Dále je rozlišeno období kalendářních let 2018 a 2019. V okamžiku zpracování této diplomové práce není rok 2019 ještě ukončený, a proto se nedají udané hodnoty pro rok 2019 považovat za finální.

Jak vyplývá z Tabulky 22, provádění zakázek sjednaných společnostmi ABC AG a ABC DE GmbH (5.1) je společností ABC CZ s.r.o. realizováno ve značné míře, avšak v rámci obou sledovaných obdobích převažuje provádění zakázek sjednaných společností ABC DE GmbH. Zároveň se dá z uvedených dat vyčíst, že objem prováděných zakázek sjednaných společností ABC AG v roce 2019 vzrostl oproti předešlému roku o téměř 30 % a u společnosti ABC DE GmbH téměř o 14 %.

Tabulka 22 udává taktéž hodnoty čistého obratu realizovaného nákupem materiálů od společností ABC AG a ABC DE GmbH (5.2). Jak vyplývá z níže uvedených hodnot, v roce 2018 byla většina nákupů prováděna českou společností ve spolupráci se společností ABC DE GmbH, kdežto v roce 2019 nastala opačná situace – česká společnost realizovala více nákupů materiálů ve spolupráci se společností ABC AG.

Co se týče výzkumné činnosti prováděné českou společností pro společnosti ABC AG a ABC DE GmbH, i pro tyto transakce udává Tabulka 22 hodnoty čistých obratů. Jak je z Tabulky 22 patrné, obě hodnoty pro jednotlivé společnosti jsou v jednom kalendářním roce shodné. To je zapříčiněno způsobem realizace a podstatou této transakce, jak již bylo popsáno v kapitole 5.3, tedy shodným rozdělením výsledků a nákladů výzkumu a vývoje mezi společnosti ABC AG a ABC DE GmbH.

Významných hodnot nabývá čistý obrat společnosti ABC AG plynoucí z poskytovaných vnitropodnikových služeb společnosti ABC CZ s.r.o. Tabulka 22 udává meziroční nárůst čistého obratu společnosti ABC AG za poskytnutí vnitropodnikových služeb společnosti ABC CZ s.r.o., jehož hodnota činí téměř 10 %.

Poslední sledovanou transakcí jsou licenční poplatky vyplacené společností ABC CZ s.r.o. společnosti ABC AG. Pro rok 2019 není tato hodnota zatím známa, neboť dochází k vyčíslení této částky vždy během prvního měsíce následujícího kalendářního roku (v tomto případě tedy roku 2020).

Tabulka 22: Přehled obratů jednotlivých druhů transakcí s ohledem na ABC CZ s.r.o.

pnj	**5.1**		**5.2**		**5.3**		**5.4**	**5.5**
	ABC AG	ABC DE GmbH	ABC AG	ABC DE GmbH	ABC AG	ABC DE GmbH		
2018	9 554,2	233 697,3	31 850,9	76 767,2	259 159,1	259 158,5	276 081,3	18 412,3
2019	12 405,9	266 374,0	73 623,1	41 727,3	228 294,3	228 293,7	302 926,8	N/A

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých interních informací, upraveno koeficientem

6 Srovnávací a benchmark analýza skupiny ABC Group

Jak uvádí kapitola 1.7, srovnávací analýza je nedílnou součástí procesu výběru nejvhodnější metody pro stanovení převodních cen. Pro zpracování srovnávací analýzy je obecně nejčastěji využíváno databáze AMADEUS provozovanou belgickou společností Bureau van Dijk Electronic Publishing. Tato databáze slouží pro vyhledávání nezávislých srovnatelných subjektů. Databáze obsahuje finanční a ekonomické informace o více než 19 milionech evropských společností, a proto je vhodným zdrojem informací pro získání vstupních dat. Databáze AMADEUS je hojně využívána správci daně při vyhledávání srovnatelných subjektů ze účelem určení převodních cen (Bureau van Dijk Electronic Publishing, 2019). Cílem srovnávací analýzy je nalezení rozptylu obvyklé ziskové přirážky realizované srovnatelnými společnostmi za srovnatelných podmínek. Analýza bude zaměřena na celou skupinu ABC Group, a proto budou za srovnatelné považovány ty společnosti, jejichž zařazení a oborový profil je obdobný.

6.1 Činnosti v oblasti informačních technologií

Řízené transakce skupiny v oblasti informačních technologií probíhají především v rámci zakázek sjednaných společnostmi ABC AG nebo ABC DE GmbH a následým zpracováním společností ABC CZ s.r.o. (detailněji popsáno v kapitole 5.1).

Sledovanými kritérii první srovnávací a benchmark analýzy jsou:

1. Celkový počet společností v rozsahu analýzy
2. Status: pro srovnávání je nutné vyselektovat společnosti, které aktivně provozují svou podnikatelskou činnost, nejsou tedy v úpadku, likvidaci atp.
3. Rok založení společnosti: důležitý je i faktor představující „stáří podniku“, pro ideální srovnatelnost byly v potaz brány pouze ty podniky, které byly založeny od roku 2012 dál.
4. Geografické faktory: sledována bude geografická příslušnost srovnávaných společností, budou vybrány aktivní společnosti se sídlem v České republice,

Slovenské republice, Maďarské republice a Polské republice. Tímto bude zabezpečeno jednotné pojetí problematiky převodních cen s ohledem na Směrnici OECD, která udává všeobecný návod pro uchopení zkoumané problematiky.

5. Provozované aktivity: srovnatelné společnosti budou určovány také na základě provozovaných aktivit. Tyto aktivity musí být relevantní pro srovnatelnost, nelze srovnávat společnosti realizující diametrálně odlišné podnikatelské aktivity. Vodítkem pro určení srovnatelných podnikatelských aktivit jsou kódy NACE, v tomto případě byl použit kód 6200 – Činnosti v oblasti informačních technologií. (Kesely, 2018)
6. Indikátor nezávislosti: v rámci srovnávací analýzy dojde i k selekci pomocí zhodnocení vlastnické struktury – existují tři základní třídy:
    - Skupina A: nezávislé podniky, společnosti s nízkou koncentrací vlastnictví; další dělení na:
        - A+ : společnosti s více než 6 akcionáři a/nebo společnosti, jejichž suma přímého vlastnictví přesahuje 75 %
        - A : společnosti s 4 nebo 5 akcionáři a/nebo společnosti, které jsou konečnými vlastníky jiné společnosti, i když její akcionáři nejsou udáni
        - A- : společnosti s 1 – 3 akcionáři
    - Skupina B: společnosti se střední až nízkou koncentrací vlastnictví nižší než 50 %; další dělení na B+, B a B – podobným principem jako u třídy A
    - Skupina C: společnosti se středně až vysokou koncentrací vlastnictví vyšší než 50 %; další dělení na C+, C a C - podobným principem jako u třídy A (ResearchGate, 2019)

   Pro potřeby této srovnávací analýzy je nejpodstatnější třída A a její podskupiny. Společnosti, které spadají do třídy A+, A nebo A- budou tedy brány za srovnatelné se skupinou ABC Group, která spadá do skupiny A -.
7. Časové určení: zkoumané období bude stanoveno mezi roky 2016 – 2018, tedy 3 leté období, v jehož průběhu byl zaznamenán ekonomický růst, což je pro srovnávací analýzu přívětivé.

8. Provozní výnosy (obrat): důležitým indikátorem srovnatelnosti bude i výše provozních výnosů, neboli obratu. Jeho minimální výše pro srovnatelnost je pro všechny jednotlivé roky 2016, 2017 a 2018 stanovena na 1 000 000,- €.
9. EBIT: dalším důležitým ekonomickým faktorem pro srovnávání je zisk před zdaněním a úroky, neboli EBIT. Za srovnatelné podniky jsou považovány ty podniky, jejichž EBIT dosáhl alespoň v jednom roce ze tří vybraných minimální hodnoty 0,- €. Minimální nulová hodnota je vybrána proto, že nelze srovnávat ztrátové údaje.
10. Počet zaměstnanců: srovnatelná společnost by měla mít i srovnatelnou velikost jako zkoumaná společnost. Toto kritérium bude splněno sledováním počtu zaměstnanců a to konkrétně tak, že v letech 2016, 2017 a 2018 se počet zaměstnanců pohyboval v mezích min = 5 a max = 50.

Tabulka 23: Srovnávací analýza – oblast informačních technologií

Kritérium		**Počet společností**
1.	Celkový počet společností v rozsahu analýzy	3 507 252
2.	Status: aktivní	2 843 504
3.	Rok založení: 2012 a dál	2 288 803
4.	Sídlo společnosti: Česká republika, Slovenská republika, Maďarská republika, Polská republika	160 028
5.	NACE: 6201, 6202	2 272
6.	BvD indikátor nezávislosti: A+, A, A-	81
7.	Dostupná data pro roky: 2016, 2017, 2018	68
8.	Provozní výnosy (obrat): pro všechna jednotlivá období 2016, 2017, 2018; min = 1 000 000,- €	48
9.	EBIT: alespoň jedno období 2016, 2017, 2018; min = 0,- €	46
10.	Počet zaměstnanců: pro všechna jednotlivá období 2016, 2017, 2018; min = 5, max = 50	27
Výsledný počet srovntalených podniků		**27**

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

Výsledkem stanovení výše zmíněných proměnných jsou údaje, které shrnuje Tabulka 23. Tabulka 23 je čitelná sestupně a dá se interpretovat takto: databáze AMADEUS určila celkem 3 507 252 společností v rozsahu analýzy. Z toho je 2 843 504 společností aktivních a z toho 2 288 803 společností bylo založeno v roce 2012 a dál. Z toho pouze 160 028 společností má sídlo buď v České, Slovenské, Maďarské nebo Polské republice. Z toho celkem 2 272 společností provozuje obdobnou činnost jako skupina ABC Group s ohledem na udávané kódy NACE. Z toho bylo nalezeno celkem 81 společností, které s ohledem na jejich vlastnickou strukturu spadají do skupin A+, A nebo A-. Dostupná data pro roky 2016, 2017 a 2018 byla nalezena pro 68 společností. Minimální stanovené výše provozních výnosů z toho dosáhlo 48 společností. Minimální stanovené výše ukazatele EBIT dosáhlo celkem 46 společností. Poslední kritérium sledující minimální a maximální počet zaměstnanců splnilo celkem 27 společností. Výsledný počet srovnatelných společností je tedy 27. Srovnávací analýza tedy určila celkem 27 srovnatelných testovaných stran. U všech těchto podniků budou zkoumány dva základní finanční ukazatele – EBIT margin a OPEX mark-up.

EBIT margin I.

Finanční ukazatel EBIT margin slouží k posouzení operativní ziskovosti podniku. Tento ukazatel se vypočítá jako podíl zisku před zdaněním a úroky a celkových tržeb, přičemž ukazatel EBIT je v čitateli a celkové tržby (tzn. provozní výnosy) ve jmenovateli. Pomocí ukazatele EBIT margin lze celkem snadno zjistit výkonnost firmy na základě zjištěné profitability. Čím je EBIT margin vyšší, tím menší objem operativních nákladů je potřeba pro generování daných tržeb podniku. Díky tomu je dosahováno vyšší operativní ziskovosti podniku (Forsgren, 2017).

Operativní ziskovost vybraných 27 společností je zkoumána v prvním kroce benchmark analýzy transakcí spojených s vývojem a údržbou softwaru a poradenských a podpůrných činností. Tabulka 24 udává pro jednotlivé roky procentuální výše ukazatele EBIT margin. Nejdůležitějším sloupcem je sloupec označený EBIT margin 2016 – 2018, který dává všechna získaná data dohromady a určuje extrémní situace (min a max) a běžné hodnoty zkoumaného souboru. Vypovídací schopnost mají ty hodnoty, které jsou barevně odlišené, neboť tvoří 1. – 3. kvartil zkoumaného rozsahu a nezahrnují extrémní případy. Jak je

z Tabulky 24 patrné, ukazatel EBIT margin nabýval na trhu za daných srovnatelných podmínek hodnot od 3,4 % do 13,6 % s mediánem hodnot 7,0 %. Pokud se tedy ziskovost zkoumaného podniku ABC CZ s.r.o. pohybuje v tomto rozmezí, lze předpokládat, že je politika převodních cen stanovena správně, tedy že převodní ceny neukrajují neúměrně zisky společnosti a nejsou tyto zisky odváděny do zahraničí.

Tabulka 24: EBIT margin analýza I.

	EBIT margin (%)			
	2016	**2017**	**2018**	**2016 - 2018**
Min. hodnota	0,5	-9,9	0,1	2,0
1. kvartil	1,7	4,6	3,6	**3,4**
Medián	4,7	6,1	8,1	**7,0**
3. kvartil	18,0	14,8	10,4	**13,6**
Max. hodnota	31,7	28,2	22,3	26,1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

OPEX mark-up I.

Ukazatel OPEX mark-up představuje přirážku k provozním nákladům dané společnosti. Provozními náklady se rozumí běžné operativní výdaje podniku - přímé i nepřímé náklady ve smyslu materiálových nákladů, mzdových nákladů, daní a poplatků, pojištění, nákladů na energie, provoz budov a vybavení, nákladů na licence, marketing, údržbu a opravy atd. Do provozních nákladů nevstupují finanční, resp. neivenstiční náklady, jako jsou např. úrokové náklady. Provozní náklady, zn. OPEX z anglického „operational expenditures“, tvoří většinu běžných nákladů firmy (Forsgren, 2017).

Skupina ABC Group pro zkoumanou činnost využívá metody ceny při opětovném prodeji pro určení převodních cen. Používaná přirážka byla zkoumána i v následujícím kroku benchmark analýzy. Pro jednotlivé roky 2016, 2017 a 2018 byly zjištěny OPEX mark-upy všech 27 společností a byly zjišteny hodnoty, které jsou uvedené v Tabulce 25. Nejpodstatnějším sloupcem je sloupec nazvaný OPEx mark-up 2016 – 2018, který dává veškerá získaná data dohromady. Pro analýzu OPEX mark-upu nejsou opět podstatné extrémní hodnoty (min a max), nýbrž jsou to hodnoty umístěné v 1. – 3. kvartilu daného rozpětí. Z toho tedy vyplývá, že nejběžnější hodnoty OPEX mark-upu na trhu za daných

srovnatelných podmínek nabývaly hodnot od 3,6 % do 15,7 %. Pokud se i OPEX mark-up zkoumané skupiny ABC Group pohybuje v těchto mezích, lze jej považovat za správně stanovený. Skupina ABC Group používá hodnotu ziskové přirážky 7,5 %, resp. 10 % u zkoumaného typu transakcí, a proto lze tuto přirážku považovat za správně zvolenou, neboť spadá do vymezeného rozsahu.

Tabulka 25: OPEX mark-up analýza I.

	OPEX mark-up (%)			
	2016	**2017**	**2018**	**2016 - 2018**
Min. hodnota	0,5	-9,0	0,1	2,1
1. kvartil	1,7	4,8	3,7	**3,6**
Medián	5,0	6,5	8,8	**7,5**
3. kvartil	22,0	17,4	11,6	**15,7**
Max. hodnota	46,4	39,3	28,7	35,3

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

6.2 Materiálové transakce

Další zkoumanou skupinou transakcí jsou řízené materiálové transakce ve směru nákup materiálu společností ABC CZ s.r.o. od společností ABC DE GmbH a/nebo ABC AG (detailněji popsáno v kapitole 5.2). Zkoumaná kritéria srovnávací analýzy jsou velmi podobná kritériím předešlé analýzy, a proto zde nejsou detailněji popsána. Kritérii pro srovnatelnost jsou:

1. Celkový počet společností v rozsahu analýzy
2. Status: aktivní
3. Rok založení společnosti: 2012 a dál
4. Geografické faktory: společnosti se sídlem v zemích Evropské Unie (28)
5. Provozované aktivity: NACE kód 261 – Výroba elektronických součástek a desek; 262 – Výroba počítačů a periferních zařízení; 265 – Výroba měřicích, zkušebních a navigačních přístrojů, výroba časoměrných přístrojů (Kesely, 2018)
6. Indikátor nezávislosti: A+, A, A – (ResearchGate, 2019)
7. Časové určení: 2016, 2017, 2018

8. Provozní výnosy (obrat): pro všechny jednotlivé roky 2016, 2017 a 2018: min = 5 000 000,- €
9. EBIT: pro alespoň jeden rok ze třech vybraných 2016, 2017 a 2018: min = 0,- €

Tabulka 26: Srovnávací analýza – materiálové transakce

Kritérium		**Počet společností**
1.	Celkový počet společností v rozsahu analýzy	3 507 252
2.	Status: aktivní	2 843 504
3.	Rok založení: 2012 a dál	2 288 803
4.	Sídlo společnosti: Evropská Unie	1 932 804
5.	NACE: 261, 262, 265	7 929
6.	BvD indikátor nezávislosti: A+, A, A-	318
7.	Dostupná data pro roky: 2016, 2017, 2018	213
8.	Provozní výnosy (obrat): pro všechna jednotlivá období 2016, 2017, 2018; min = 5 000 000,- €	73
9.	EBIT: alespoň pro jedno období 2016, 2017, 2018; min = 0,- €	66
Výsledný počet srovntalených podniků		**66**

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

Veškeré tyto proměnné vstupují do srovnávací analýzy řízených materiálových transakcí skupiny ABC Group. Výsledky shrnuje Tabulka 26. Tabulka 26 je čitelná sestupně a lze ji interpretovat takto: databáze AMADEUS určila celkem 3 507 252 společností v rozsahu analýzy. Z toho je 2 843 504 společností aktivních a z toho 2 288 803 společností bylo založeno v roce 2012 a dál. Tato část je shodná s předešlou srovnávací analýzou. Z toho celkem 1 932 804 společností má sídlo v členské zemi evropské Unie. Z toho celkem 7 929 společností provozuje obdobnou činnost jako skupina ABC Group s ohledem na udávané kódy NACE. Z toho bylo nalezeno celkem 318 společností, které s ohledem na jejich vlastnickou strukturu spadají do skupin A+, A nebo A-. Dostupná data pro roky 2016, 2017 a 2018 byla nalezena pro 213 společností. Minimální stanovené výše provozních výnosů z toho dosáhlo 73 relevantních společností. Minimální stanovené výše ukazatele EBIT dosáhlo celkem 66 relevantních společností. Výsledný počet srovnatelných společností je tedy 66.

EBIT margin II.

Operativní ziskovost vybraných 66 společností je zkoumána v prvním kroce benchmark analýzy řízených transakcí spojených s nákupy a prodeji materiálu mezi členy skupiny ABC Group. Tabulka 27 udává pro jednotlivé roky procentuální výše ukazatele EBIT margin. Nejdůležitějším sloupcem je opět sloupec označený EBIT margin 2016 – 2018, který dává všechna získaná data dohromady a určuje extrémní situace (min a max) a hodnoty 1. – 3. kvartilu zkoumaného rozsahu. Vypovídací schopnost mají ty hodnoty, které jsou barevně odlišené neboť nezahrnují extrémní případy. Jak je z Tabulky 27 patrné, ukazatel EBIT margin nabýval na trhu za daných srovnatelných podmínek hodnot od 4,2 % do 12,9 % s mediánem hodnot 7,0 %. Pokud se tedy ziskovost společnosti prodávající materiál společnosti ABC CZ s.r.o. pohybuje v tomto rozmezí, lze předpokládat, že je politika převodních cen stanovena správně. Tedy že převodní ceny neukrajují neúměrně zisky prodávajících společností a nejsou tyto zisky odváděny do zahraničí.

Tabulka 27: EBIT margin analýza II.

	EBIT margin (%)			
	2016	**2017**	**2018**	**2016 - 2018**
Min. hodnota	-51,2	-19,7	-49,1	-9,7
1. kvartil	3,3	3,8	3,3	**4,2**
Medián	8,7	7,3	7,6	**7,9**
3. kvartil	15,1	13,6	11,6	**12,9**
Max. hodnota	38,9	33,1	31,8	33,3

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

OPEX mark-up II.

Skupina ABC Group pro zkoumané řízené transakce využívá metody nákladů a přirážky pro určení převodních cen – tedy metody, která k přímým a nepřímým nákladům přičítá ziskovou přirážku. Tato přirážka byla zkoumána i v následujícím kroku benchmark analýzy. Pro jednotlivé roky 2016, 2017 a 2018 byly zjištěny OPEX mark-upy všech 66 společností a byly zjišteny hodnoty, které jsou uvedené v Tabulce 28. Nejpodstatnějším sloupcem je sloupec nazvaný OPEX mark-up 2016 – 2018, který dává veškerá získaná data dohromady. Pro analýzu OPEX mark-upu nejsou opět podstatné extrémní hodnoty (min a max), nýbrž

jsou to hodnoty umístěné v 1. – 3. kvartilu daného rozpětí. Z toho tedy vyplývá, že nejběžnější hodnoty OPEX mark-upu na trhu za daných srovnatelných podmínek nabývaly hodnot od 4,4 % do 14,8 % s mediánem hodnot 8,5 %. Pokud se i OPEX mark-up společností realizující prodej materiálu spřízněné osobě pohybuje v těchto mezích, lze jej považovat za správně stanovený. Společnosti ABC DE GmbH i ABC AG používají hodnotu ziskové přirážky 7,5 % u zkoumaného typu transakcí, a proto lze tuto přirážku považovat za správně zvolenou, neboť spadá do vymezeného rozsahu.

Tabulka 28: OPEX mark-up analýza II.

	OPEX mark-up (%)			
	2016	**2017**	**2018**	**2016 - 2018**
Min. hodnota	-33,9	-16,5	-32,9	-8,9
1. kvartil	3,4	3,9	3,4	**4,4**
Medián	9,6	7,8	8,2	**8,5**
3. kvartil	17,8	15,7	13,1	**14,8**
Max. hodnota	63,7	49,4	46,6	49,9

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

6.3 Transakce spojené s oblastí vývoje

Poslední zkoumanou skupinou transakcí jsou řízené transakce spojené s oblastí vývoje (detailněji popsáno v kapitole 5.3). Zkoumaná kritéria srovnávací analýzy jsou velmi podobná kritériím předešlých analýz, a proto zde nejsou detailněji popsána. Kritérii pro srovnatelnost jsou:

1. Celkový počet společností v rozsahu analýzy
2. Status: aktivní
3. Geografické faktory: společnosti se sídlem v zemích Evropské Unie (28)
4. Rok založení společnosti: 2012 a dál
5. Provozované aktivity: NACE kód 7219 – Ostatní výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd (Kesely, 2018)
6. Indikátor nezávislosti: A+, A, A – (ResearchGate, 2019)
7. Časové určení: 2015, 2016, 2017

8. Provozní výnosy (obrat): pro všechny jednotlivé roky 2015, 2016, 2017: min = 1 000 000,- €

Tabulka 29: Srovnávací analýza – transakce spojené s oblastí výzkumu a vývoje

Kritérium		**Počet společností**
1.	Celkový počet společností v rozsahu analýzy	3 177 115
2.	Status: aktivní	2 713 377
3.	Sídlo společnosti: Evropská Unie	2 143 454
4.	Rok založení: 2012 a dál	1 858 491
5.	NACE: 7219	3 587
6.	BvD indikátor nezávislosti: A+, A, A-	303
7.	Dostupná data pro roky: 2015, 2016, 2017	227
8.	Provozní výnosy (obrat): pro všechna jednotlivá období 2015, 2016, 2017; min = 1 000 000,- €	85
Výsledný počet srovntalených podniků		**85**

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

Veškeré tyto proměnné vstupují do srovnávací analýzy řízených transakcí spojených s oblastí výzkumu a vývoje skupiny ABC Group. Výsledky shrnuje Tabulka 29. Tabulka 29 je čitelná sestupně a lze ji interpretovat takto: databáze AMADEUS určila celkem 3 177 115 společností v rozsahu analýzy. Z toho je 2 713 377 společností aktivních, celkem 2 143 454 společností má sídlo v členské zemi evropské Unie a z toho 1 858 491 společností bylo založeno v roce 2012 a dál. Z toho celkem 3 587 společností provozuje obdobnou činnost jako skupina ABC Group s ohledem na udávané kódy NACE. Z toho bylo nalezeno celkem 303 společností, které s ohledem na jejich vlastnickou strukturu spadají do skupin A+, A nebo A-. Dostupná data pro roky 2015, 2016 a 2017 byla nalezena pro 227 společností. Minimální stanovené výše provozních výnosů z toho dosáhlo 85 relevantních společností. Výsledný počet srovnatelných společností je tedy 85.

EBIT margin

Operativní ziskovost vybraných 85 společností je zkoumána v prvním kroce benchmark analýzy řízených transakcí spojených s oblastí výzkumu a vývoje skupiny ABC Group. Tabulka 30 udává pro jednotlivé roky procentuální výše ukazatele EBIT margin. Nejdůležitějším sloupcem je opět sloupec označený EBIT margin 2015 – 2017, který dává všechna získaná data dohromady a určuje extrémní situace (min a max) a hodnoty 1. – 3. kvartilu zkoumaného rozsahu. Vypovídací schopnost mají ty hodnoty, které jsou barevně odlišené, neboť nezahrnují extrémní případy. Jak je z Tabulky 30 patrné, ukazatel EBIT margin nabýval na trhu za daných srovnatelných podmínek hodnot od 1,3 % do 16,2 % s mediánem hodnot 4,9 %. Pokud se tedy ziskovost společnosti ABC CZ s.r.o. prodávající dané statky spojené s výzkumem a vývojem pohybuje v tomto rozmezí, lze předpokládat, že je politika převodních cen stanovena správně.

Tabulka 30: EBIT margin analýza III.

	EBIT margin (%)			
	2015	**2016**	**2017**	**2015 - 2017**
Min. hodnota	-42,2	-18,2	-31,1	-13,5
1. kvartil	-0,9	1,7	0,6	**1,3**
Medián	4,5	6,2	8,5	**4,9**
3. kvartil	6,3	22,0	13,2	**16,2**
Max. hodnota	31,6	63,3	53,8	45,5

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

OPEX mark-up

Skupina ABC Group pro zkoumané řízené transakce využívá metody nákladů a přirážky pro určení převodních cen – tedy metody, která k přímým a nepřímým nákladům přičítá ziskovou přirážku. Tato přirážka byla zkoumána i v následujícím kroku benchmark analýzy. Pro jednotlivé roky 2015, 2016 a 2017 byly zjištěny OPEX mark-upy všech 85 společností a byly zjišteny hodnoty, které jsou uvedené v Tabulce 31. Nejpodstatnějším sloupcem je sloupec nazvaný OPEX mark-up 2015 – 2017, který dává veškerá získaná data dohromady. Pro analýzu OPEX mark-upu nejsou opět podstatné extrémní hodnoty (min a max), nýbrž jsou to hodnoty umístěné v 1. – 3. kvartilu daného rozpětí. Z toho tedy vyplývá, že

nejběžnější hodnoty OPEX mark-upu na trhu za daných srovnatelných podmínek nabývaly hodnot od 1,3 % do 19,3 % s mediánem hodnot 5,1 %. Pokud se i OPEX mark-up společností realizující prodej materiálu spřízněné osobě pohybuje v těchto mezích, lze jej považovat za správně stanovený. Skupina ABC Group používá hodnotu ziskové přirážky ve výši 7,5 %, resp. 10 % k přímým a nepřímým nákladům u zkoumaného typu transakcí, a proto lze tuto přirážku považovat za správně zvolenou, neboť spadá do vymezeného rozsahu.

Tabulka 31: OPEX mark-up analýza III.

	OPEX mark-up (%)			
	2015	**2016**	**2017**	**2015 - 2017**
Min. hodnota	-29,7	-15,4	-23,7	-11,9
1. kvartil	-0,9	1,7	0,6	**1,3**
Medián	4,7	6,7	9,3	**5,1**
3. kvartil	6,7	28,2	15,2	**19,3**
Max. hodnota	46,3	172,8	116,2	83,4

Zdroj: Vlastní zpracování na základě poskytnutých informací daňovým poradcem spol. ABC CZ s.r.o. (databáze Amadeus)

7 Interpretace výsledků a vlastní doporučení

V rámci předchozích kapitol 3 – 6 byly popsány jednotlivé články nadnárodní skupiny včetně jejího přístupu k převodním cenám. Byla provedena funkční a riziková analýza, byly detailně prozkoumány realizované řízené transakce a byla provedena srovnávací a benchmark analýza. Tato kapitola shrnuje dosažené výsledky a udává doporučení pro zkvalitnění politiky transferových cen dané skupiny.

7.1 Realizace zakázek sjednaných společnostmi ABC AG a ABC GmbH

Jak bylo zjištěno, pro vnitropodnikové transakce spojené se zakázkami sjednanými jinými členy skupiny je pro stanovení převodních cen využívána metoda ceny při opětovném prodeji (tzv. RPM). Tato metoda není pro daný druh transakcí v zásadě nevhodná, ale svou povahou způsobuje **velmi nesnadné určování ziskovosti společnosti**, jež zakázku přejímá. Tyto zakázky bývají totiž přejímány s veškerými kalkulacemi a rozpočty, které jsou však přesně stanovené pro společnost, který zakázku uzavírá. Tyto kalkulace se pak v praxi pochopitelně často ukazují jako nerelevantní pro společnost, která zakázku přejímá a zpracovává. Pokud je zakázka sjednána v Německu a je předána do Čech ke zpracování, často musí být nakupovány komponenty, které mají německé společnosti běžně k dispozici – jsou např. tvořeny vlastní výrobou německých společností. Při nákupu těchto komponentů (cenotvorba viz kapitola 5.2) českou společností se zvyšují náklady za použitý materiál, se kterými však převzaté kalkulace nepočítají. Ovšem opačná situace nastává u těchto transakcí v oblasti mzdových nákladů. Je obecně známo, že české platové ohodnocení je nižší než německé, a proto se v rámci zpracování zakázek pro spojenou osobu může stát, že rozpočet bude přesahovat reálné náklady na zaměstnance. Tento scénář je z pohledu ziskovosti přívětivý, ale je nutné brát v potaz to, že česká společnost byla založena vcelku nedávno, její procesy nejsou zcela automatizované, stále jsou přijímání noví zaměstnanci, jsou tvořeny nové týmy atp., a proto nelze výrobu české společnosti považovat za zcela efektivní, čímž se vzniklý rozpočtový polštář, a tím pádem ziskovost, značně ztenčuje. Z toho vyplývá, že pro českou společnost za takovýchto podmínek není zcela výhodné zakázky německých

spojených subjektů přijímat – materiálové i mzdové náklady jsou v konečném výsledku na hraně či často vyšší než kalkulované náklady. Navíc je nutné připočítat převodní ceny v podobě metody ceny při opětovném prodeji – tedy marži pro distributora. Česká společnost tedy ukrojí z kalkulované marže 7,5 % pro zachování principu tržního odstupu, čímž se však z dané zakázky stává velmi málo zisková zakázka.

Jaké by tedy bylo optimální řešení této situace? Ideálním stavem by bylo použít spolehlivou metodu nákladů a přirážky či transakční metodu čistého rozpětí, a to následujícím způsobem: při každé zakázce, která by měla být zpracována českou společností, by bylo vhodné vypracovat vlastní kalkulaci pro zhotovení dané zakázky. Měly by být započítány veškeré náklady a k nim by měla být připočtena zisková přirážka pro zachování principu tržního odstupu. Za takto zjištěnou cenu by měla být zakázka zhotovena a nemohlo by se stát to, co je momentální běžnou praxí – zjišťování nízké profitability dané zakázky až v jejím průběhu či dokonce k jejímu konci. Momentální nastavení zaručuje německé společnosti, jež sjednala zakázku, ziskovost 7,5 %, což je s ohledem na provedenou benchmark analýzu (viz kapitola 6.1) v naprostém pořádku. Nicméně ziskovost české společnosti na těchto zakázkách je při momentálním nastavení relativně nízká, což není zcela v pořádku a tato skutečnost by mohla být důvodem pro upoutání pozornosti daňové správy. Pokud by pro tento typ transakcí byla použita metoda nákladů a přirážky nebo transakční metoda čistého rozpětí, byla by zajištěna ziskovost pro českou společnost, přičemž ziskovost německé společnosti by vyplynula až následně – mohla by být ve finále nižší, ale i klidně vyšší, než je její momentální nastavení. Hlavním benefitem přijetí metody nákladů a přirážky nebo transakční metody čistého rozpětí tkví v tom, že česká společnost má možnost si vypočítat přesně nákladovost dané zakázky a určit si, kde je hranice ziskovosti, za kterou je ochotná zakázku přijmou a za jakou nikoli. S ohledem na provedenou benchmark analýzu lze říci, že rozpětí cílené ziskovosti z pohledu české společnosti (zpracovatel zakázky) je vcelku široké: od 3,4 % do 13,6 %, a tedy poskytuje dostatečný prostor pro optimání nastavení. Nevýhodou přijetí této metody tkví v dodatečné administrativní zátěži, která je však v tomto případě nezbytná. Pochopitelně bude muset česká společnost vypracovat nové kalkulace, ale i tak lze vycházet z kalkulací poskytnutých německými společnostmi – je potřeba pouze adekvátně upravit náklady a zajistit dostatečnou ziskovost dané zakázky.

7.2 Nákup materiálu od společností ABC AG a ABC DE GmbH

Transakce v rámci zkoumané skupiny spojené s přeprodejem materiálu používají pro stanovení převodních cen metodu nákladů a přirážky, která se zdá být nejvhodnější možnou metodou. S ohledem na výstupy benchmark analýzy, tzn. zjištění čistého ziskového rozpětí, je aplikovatelná taktéž transakční metoda čistého rozpětí. Pro prodej vlastních výrobků v rámci skupiny je Směrnicí OECD (2017) doporučována buď metoda nákladů a přirážky nebo metoda srovnatelné nezávislé ceny (tzv. CUP; viz Tabulka 2, s. 26). Metoda CUP není zcela dobře použitelná, neboť dané obchodované materiály nemají v rámci interních či externích transakcích srovnatelné ekvivalenty, což je dáno jejich velmi specifickým charakterem. Práce tedy doporučuje ponechání momentálního nastavení převodních cen, neboť je v souladu s principem tržního odstupu a je vhodně aplikované.

7.3 Poskytování činností vývoje společnostem ABC AG a ABC DE GmbH

Cenotvorba činností vývoje poskytovaného německým společnostem skupiny využívá taktéž metody nákladů a přirážky, která se opět zdá být nejvhodnější možnou metodou. Jedná se o cenotvorbu na základě hodinových sazeb a pro tento typ transakcí je tato metoda stanovení převodních cen doporučována i Směrnicí OECD (2017a). Vedle toho je pro tento typ transakcí také doporučována cenotvorba na základě paušální sazby (viz Tabulka 2, s. 26). Avšak tento způsob cenotvorby není v tomto případě nejvhodnější, neboť se nejedná o opakující se činnosti. Činnosti výzkumu a vývoje záleží na řadě faktorů, kterými se musí řídit, a proto je jejich podstata a četnost velmi rozmanitá v různých časových obdobích.
S ohledem na provedenou benchmark analýzu lze konstatovat, že nastavení převodních cen v oblasti transakcí spojených s činnostmi vývoje je v souladu s principem tržního odstupu, a proto práce doporučuje ponechání momentálního nastavení.

7.4 Poskytování vnitropodnikových služeb společností ABC AG

Vnitropodnikové služby poskytované mateřskou společností české společnosti tvoří významnou část nákladů české společnosti, a proto je potřeba těmto nákladům věnovat dostatečnou pozornost. Používaná matoda pro určení převodních cen vnitropodnikových služeb na základě nákladů a přirážky (tzv. C+) je v souladu s doporučeními uvedenými ve Směrnici OECD (viz Tabulka 2, s. 26). Použitá metoda zároveň odpovídá závěrům Zprávy EU JTPF (2010). Zmíněná zpráva uvádí tržní přirážku spojenou s podpůrnými službami, která se obvykle pohybuje v rozmezí od 3 % do 10 %. S ohledem na Zprávu EU JTPF (2010) se dá usuzovat, že způsob stanovení převodní ceny a výše přirážky k příslušným nákladům je v souladu s principem tržního odstupu. Nicméně Pokyn GFŘ D – 10 (2013) uvádí hodnotu přirážky k službám s nízkou přidanou hodnotou ve výši 3 % až 7 %, a proto by pro skupinu bylo optimální ponížit aktuálně realizovanou přirážku, která nabývá hodnoty 7,5 % tak, aby spadala do rozmezí udávaného GFŘ v Pokynu D – 10. Jak udává zmíněný Pokyn, je velmi důležité nést na paměti, že za služby s nízkou přidanou hodnotou jsou považovány pouze ty služby, které představují rutinní funkce a netvoří podstatný náklad či příjem zainteresovaných subjektů, jak je zmíněno v kapitole 2.2.

Cenotvorba v oblasti vnitropodnikových služeb není v rámci zkoumané skupiny nastavena zrovna ideálně zejména proto, že pro veškeré služby využívá obratu jakožto alokačního klíče. Avšak jak udává Zpráva EU JTPF (2010), pro různé typy služeb je vhodné použít různé typy alokačních klíčů. Přehled příkladů vnitropodnikových služeb a jim vhodně přiřazených alokačních klíčů znázorňuje Tabulka 3 uvedená v kapitole 1.5.6, s. 28. Jak je z Tabulky 3 patrné, obrat se jako alokační klíč používá pouze pro některé vnitropodnikové služby. Skupina subjektů by tedy měla přehodnotit uchopení cenotvorby v rámci vnitropodnikových služeb a transakcí s nimi spojenými.

Zároveň, jak je uvedeno v kapitole 1.5.6, by měla skupina ABC Group věnovat pozornost podmínkám pro splnění substance testu, benefit testu a price testu. Tedy aby byla při případné daňové kontrole schopna doložit reálné uskutečnění transakcí a jejich ekonomický přínos. Při daňové kontrole jsou nejprve zkoumány právě tyto podmínky, až jako třetí

instance je zkoumána cena. Pokud tedy není splněn benefit a/nebo substance test, není dále zkoumána cenotvorba a daná transakce je obratem vyňata z nákladů snižujících daňový základ a dojde k doměření daňové povinnosti. Proto je velmi důležité, aby skupina ABC Group schraňovala veškeré důkazní a podpůrné materiály prokazující reálné uskutečnění vnitropodnikových transakcí ve smyslu vnitropodnikových služeb a jejich skutečný ekonomický přínos.

7.5 Licenční poplatky společnosti ABC AG

Jak uvádí Horáček, Čada a Hajn (2017), sazby licenčních poplatků v tržním prostředí se pohybují v rozpětí 0,5 až 10 % z čisté prodejní ceny výrobků. V praxi se dle zmíněných autorů se nejčastěji vyskytují sazby v rozpětí 2 až 8 %. Z toho vyplývá, že smluvně stanovená hodnota licenčního poplatku zkoumané skupiny ve výši 1 % z ročního čistého obratu plynoucího z prodejů nezávislým subjektům je v souladu s principem tržního odstupu a odpovídá srovnatelným tržním podmínkám, přestože se pohybuje na spodní hranici zjištěného rozpětí.

Na základě získaných informací práce skupině ABC Group doporučuje do budoucna sledovat vývoj sazeb licenčních poplatků v tržním prostředí, aby byla schopna případně pružně reagovat a realizovanou sazbu licenčních poplatků adekvátně upravit tak, aby byla v souladu s principem tržního odstupu. Je nutné věnovat pozornost i tomu, aby bylo počítáno 1 % z ročního čistého obratu generovaného ze zákaznických zakázek, nikoli ze zakázek obchodovaných mezi spojenými osobami. V takovém případě totiž licenční značka nehraje roli, zakázky by byly přeprodány bez ohledu na ni, neboť se jedná o spojené osoby (Komora daňových poradců ČR, 2016).

7.6 Poskytování úvěrů společností ABC AG

Vnitropodnikové transakce zkoumané skupiny spojené s poskytováním úvěru aplikují metodu srovnatelné nezávislé ceny (tzv. CUP), přičemž byly zkoumány externí nezávislé srovnatelné transakce realizované na trhu poskytování úvěrů a zápůjček. Vývoj úrokových

sazeb poskytnutých bankami nefinančním podnikům znázorňuje Obrázek 7. Úvěr byl mateřskou společností poskytnut dceřiné české společnosti v roce 2016. Úrokové sazby oscilovaly mezi roky 2012 a 2018 okolo hodnoty 2 %. Jak uvádí Kurzy.cz (2019), úrokové sazby se u úvěrů do 30 mil Kč poskytovaných bankami nefinančním podnikům pohybovaly v rozmezí od 1,39 % do 2,08 %. Sjednaná úroková sazba v rámci skupiny byla realizována ve výši 4 %. Je patrné, že realizovaná úroková sazba je vyšší než tržní úroková sazba v daném časovém období, což bylo zapříčiněno vedlejšími faktory, např. absencí zajištění, neposkytnutím záruk, snadnou dosažitelností finančních prostředků atp.

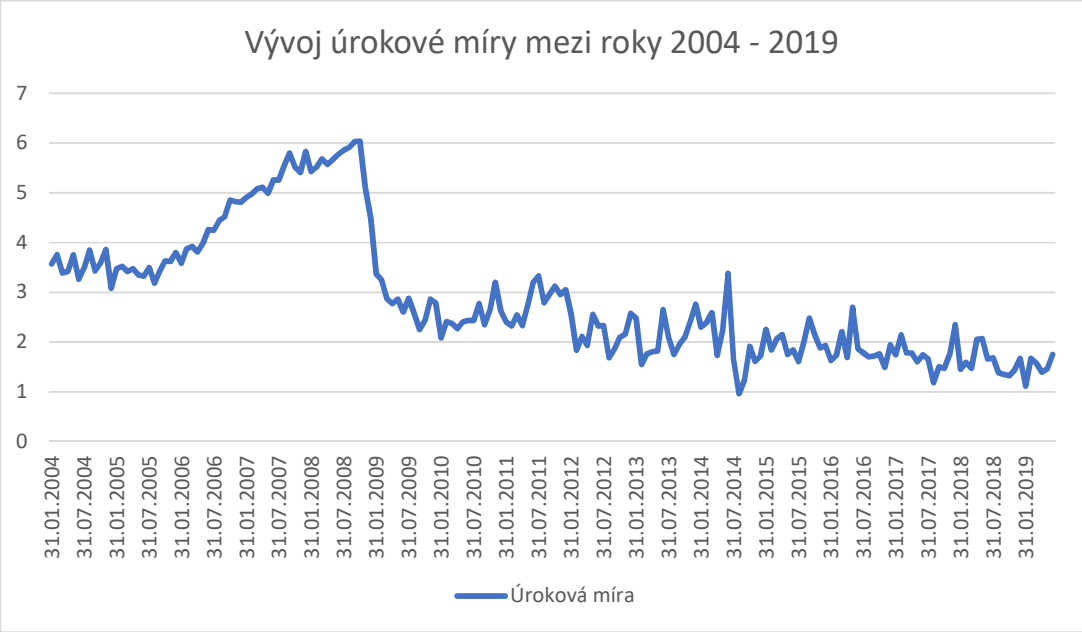

Obrázek 7: Vývoj úrokových sazeb poskytnutých bankami nefinančním podnikům v ČR mezi roky 2004 a 2019 (do částky 30 mil. CZK)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat získaných z kurzy.cz, 2019

Pro budoucí úvěrové transakce je doporučeno podrobné ověření správnosti úrokových sazeb na trhu. Zároveň je nutno nést na paměti, že úrokové sazby by měly být upravovány každý kalendářní rok s ohledem na situaci trhu pro zachování srovnatelnosti a tím pádem principu tržního odstupu (Komora daňových poradců ČR, 2016).

8 Závěr

Na základě teoretického a analytického zkoumání bylo cílem diplomové práce detailně prozkoumat problematiku převodních cen u vybrané nadnárodní společnosti a navrhnout řešení pro optimalizaci přístupu k převodním cenám. Při jejím zpracování bylo postupováno s ohledem na aktuálně platné právní předpisy a na základě porozumnění obchodních a ekonomických vztahů v rámci zkoumané nadnárodní společnosti. Tato diplomová práce vychází z informací, podkladů a pokynů poskytnutých zástupci zkoumané skupiny, a zároveň z veřejně dostupných informačních zdrojů a databází ekonomických ukazatelů.

Teoretická část práce uvádí podstatné právní dokumenty vztahující se k problematice převodních cen, a tvoří tedy základnu pro analytickou část práce. Nejvýznamnějším dokumentem je Směrnice OECD, která slouží podnikům jako návod pro uchopení převodních cen. Český zákon upravuje převodní ceny v ZDP v § 23 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb. Vedle právních předpisů uvádí teoretická část i základní pojmy spojené s převodními cenami, jež jsou pro zkoumanou problematiku stěžejní.

Pro účely analytické části této práce byla vybrána nadnárodní společnost složená z německé mateřské společnosti, německé spřízněné společnosti a české dceřiné společnosti, které pro zachování anonymity nejsou jménovány. Vybraná nadnárodní společnost se skládá ze tří spojených subjketů, které mezi sebou realizují řízené transakce, tedy jsou spojenými osobami. Tyto transakce byly rozděleny do šesti základních skupin s ohledem na jejich charakter. U transakcí bylo následně zkoumáno nastavení převodních cen a byly dány i modelové situace spolu s příklady výpočtů převodních cen.

Jak bylo zjištěno, převodní ceny by se měly řídit především dodržováním principu tržního odstupu. Tento princip uvádí Směrnice OECD (2017a), která je s ohledem na Vídeňskou úmluvu o smluvním právu závazná i pro subjekty se sídlem v ČR. Princip tržního odstupu říká, že transakce realizované mezi spojenými subjekty musí být srovnatelné s transakcemi realizovanými mezi nespojenými subjekty. Závislé transakce by tedy měly být obdobného cenového charakteru jako transakce nezávislé probíhající v tržním prostředí. Pro zjištění srovnatelnosti transakcí slouží srovnávací analýza, jež byla aplikována na závislé transakce

zkoumané skupiny. Pro správné zjištění fungování transakcí mezi spojenými osobami bylo však nejprve nutné aplikovat funkční a rizikovou analýzu, pomocí které byly zjištěny funkce realizované jednotlivými členy skupiny a s nimi spojená nesená rizika. Na základě funkční a rizikové analýzy byl sestaven výčet uskutečňovaných vnitropodnikových transakcí, u nichž byla popsána metoda určování převodních cen.

Jak prokázaly uskutečněné analýzy, většina převodních cen je v rámci skupiny nastavena v podstatě správně. Nebyly zjištěny žádné významné nesoulady s národními či nadnárodními normami. Je však nutné podotknout to, že žádná metoda stanovení převodních cen není nesprávná, pokud je její aplikace obhajitelná. Směrnice OECD (2017a) udává pouze doporučení pro použití základních pěti metod stanovení převodních cen a druhy transakcí, pro které jsou dané metody vhodné, avšak tento předpis není závazný. Každá společnost si smí zvolit metodu stanovení převodních cen tak, jak uzná za vhodné. Musí však zajistit to, že vybraná metoda zabezpečí dodržení principu tržního odstupu u realizovaných vnitropodnikových transakcí a zároveň to, že bude schopna obhájit použití dané metody při případné daňové kontrole. Podpůrným argumentem pro obhájení používané metody určování převodních cen mohou být výstupy srovnávací a benchmark analýzy. Pomocí srovnávací analýzy byly nalezeny srovnatelné podnikatelské subjekty a realizované transakce v tržním prostředí. Benchmark analýza byla provedena za účelem zjištění tržního rozpětí. Jak ukázaly výsledky získané pomocí databáze AMADEUS, zkoumané vnitropodnikové transakce a jejich provozní marže jsou v souladu se zjištěnými tržními rozpětími. Tyto výsledky potvrzují to, že vnitroskupinové nastavení převodních cen je v souladu s principem tržního odstupu a jsou odpovídající tržním cenám. To však neznamená, že převodní ceny jsou nastaveny nejvhodnějším možným způsobem.

Proto práce prověřuje vhodnost zvolených metod určování převodních cen. Výsledkem této části analýzy jsou především doporučení pro optimálnější uchopení problematiky převodních cen dané nadnárodní společnosti. Těmto doporučením předcházelo podrobné zkoumání stávajícího stavu nastavení převodních cen a jsou podložena právními předpisy a doporučeními pochazejících ze stran OECD, EU a ČR. Byla zjištěna určitá nevhodnost použití dostupných metod stanovení převodních cen. Pro transakce spojené s obchodovanými zakázkami práce doporučuje přejít z metody ceny při opětovném prodeji

buď na metodu nákladů a přirážky, a nebo na transakční metodu čistého rozpětí. Tyto dvě metody jsou si velmi podobné, jediný rozdíl spočívá v aplikaci hrubé ziskové přirážky u metody nákladů a přirážky a čisté ziskové přirážky u transakční metody čistého rozpětí. Metoda nákladů a přirážky se doporučuje v takovém případě, pokud není známá velikost tržní čisté ziskové přirážky, která z pochopitelných důvodů není běžně dostupnou informací. Avšak tato informace byla zjištěna pomocí benchmark analýzy. Tudíž nyní lze vedle metody nákladů a přirážky využít i transakční metody čistého rozpětí. Co se týče materiálových transakcí, jedná se o podobný případ jako u zákázkových transakcí. Momentálně je používána metoda nákladů a přirážky, která je správně aplikovaná. Po benchmark analýze je známo i čisté ziskové rozpětí a tím pádem může být pro tento typ transakcí použita i transakční metoda čistého rozpětí. Co se týče transakcí spojených s aktivitami výzkumu a vývoje, bylo shledáno, že tyto transakce a jejich oceňování jsou nastaveny správně. Transakce vnitropodnikových služeb by měly namísto 7,5% ziskové marže používat marži ve výši maximálně 7 % s ohledem na Pokyn D – 10. Zároveň je doporučeno společnosti používat rozdílné alokační klíče pro rozdílné vnitropodnikové služby, neboť momentálně je používán alokační klíč v podobě obratu, který však není pro všechny obchodované služby právě optimální. Dalším důležitým připomenutím vztahujícím se k vnitropodnikovým službám je to, že je nutné evidovat veškeré podpůrné dokumenty vnitropodnikových služeb, aby mohl být splněn substance test a benefit test v případě daňové kontroly. Transakce licenčního charakteru jsou v souladu s principem tržního odstupu při používání metody srovnatelné nezávislé ceny. U tohoto druhu transakcí je však potřeba sledovat vývoj licenčních sazeb na trhu pro zachování principu tržního odstupu. Posledními transakcemi jsou transakce úvěrového charakteru, které jsou v rámci skupiny spíše výjimečné. Do budoucna je doporučeno nastavit převodní ceny tak, aby odrážely situaci na trhu s ohledem na vnitřní nastavení záruk, zajištění atp. a pamatovat na každoroční úpravu výše úroku s ohledem na tržní prostředí.

Jak vyplynulo z Tabulky 1, počet daňových kontrol se zvyšuje stejně jako výše doměřených částek plynoucích z nekorektně nastavených převodních cen. Daňové správy se v posledních letech zaměřují na kontroly převodních cen a varují nejen před doměřováním, ale také možnými pokutami, které mohou být pro řadu podniků fatální. Podniky obchodující v rámci skupiny by tedy neměly problematiku převodních cen v žádném případě podceňovat, je

důležité jí věnovat dostatek pozornosti a případně vyhledat odborné poradenství. Je vždy dobré počítat s případnou daňovou kontrolou a připravit se na ni tak, aby byly dostatečně podloženy veškeré skutečnosti. K tomu slouží dokumentace k převodním cenám. Zároveň se podnikům doporučuje využití institutu závazného posouzení, díky kterému je zjištěna správnost nastavení převodních cen.

Hlavním přínosem této práce je detailní analýza momentálního nastavení převodních cen u vybrané nadnárodní společnosti a určení, zda je při vnitroskupinových transakcí dodržován princip tržního odstupu. Bylo zjištěno, že aktuální nastavení je v souladu s principem tržního odstupu, avšak existuje prostor optimalizaci nastavení převodních cen. Diplomová práce proto uvádí slabé stránky momentálního nastavení a doporučuje vhodnější způsoby nastavení převodních cen v rámci jednotlivých řízených transakcí u vybrané nadnárodní společnosti. Čímž je splněn cíl práce, který tkví v navržení řešení pro zkvalitnění přístupu vybrané nadnárodní spoečnosti k problematice převodních cen na základě teoretické rešerše a informací získaných pomocí aplikovaných analýz a zkoumání.

Seznam použité literatury

Citace

BUCKLEY, Peter J. a Pervez N. GHAURI. 2015. International business strategy: theory and practice. New York: Routledge. ISBN 978-0-415-62469-5.

BUREAU VAN DIJK ELECTRONIC PUBLISHING. 2019. *Welcome to the business of certainty* [online]. [cit. 2019-12-01]. Dostupné z: https://www.bvdinfo.com/en-gb/about-us

E-JUSTICE.EUROPA.EU. 2019. *Právo členského státu - Česká republika.* [online]. 19.6.2019 [cit. 2019-09-04]. Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_member_state_law-6-cz-maximizeMS-cs.do?member=1

EU JOINT TRANSFER PRICING FORUM. 2010. *JTPF REPORT: GUIDELINES ON LOW VALUE ADDING INTRA-GROUP SERVICES*. Brussels: EUROPEAN COMMISSION. DOC: JTPF/020/REV3/2009/EN.

FORSGREN, Mats. 2017. Theories of the multinational firm: a multidimensional creature in the global economy. Third edition. Northampton, MA, USA: Edward Elgar Publishing. ISBN 978-178-5367-151.

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. 2013. Pokyn GFŘ D – 10 ke službám s nízkou přidanou hodnotou poskytovaným mezi spojenými osobami/sdruženými podniky. In: . Praha: 2013, 37488/12-3131-13228.

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. 2015. Pokyn GFŘ D-22 k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: . Praha: 2015, 5606/15/7100-10

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. 2018. Pokyn GFŘ D – 32: *Sdělení Generálního finančního ředitelství k závaznému posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednávaná mezi spojenými osobami a ke způsobu určení základu daně daňového*

nerezidenta z činností vykonávaných prostřednictvím stálé provozovny. In: . Praha: 58337/18/7100-40113-800219.

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. 2019. Pokyn GFŘ D – 34: *Sdělení k uplatňování mezinárodních standardů při zdaňování transakcí mezi sdruženými podniky - převodní ceny*. In: . Praha. Č.j.: 45076/19/7100-40113-110343. Dostupné také z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L0822&from=EN

HORÁČEK, Roman, Karel ČADA a Petr HAJN. 2017. Práva k průmyslovému vlastnictví. 3., doplněné a přepracované vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-655-5.

JELÍNEK, Michal. 2019. Převodní ceny: když zaklepe finanční úřad. *BusinessInfo.cz* [online]. 6.3.2019 [cit. 2019-11-25]. Dostupné z: https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prevodni-ceny-kdyz-zaklepe-financni-urad-119495.html

KESELY, Andrej. 2018. Kódy CZ-NACE. *CZ-NACE* [online]. [cit. 2019-12-07]. Dostupné z: http://www.nace.cz/

KOMORA DAŇOVÝCH PORADCŮ ČESKÉ REPUBLIKY. 2016. Bulletin 2/2016. Brno: Komora daňových poradců České republilky, Wolters Kluwer ČR. ISSN 1211-9946.

KURZY.CZ. 2019. *Úvěry poskytnuté bankami nefinančním podnikům v ČR - v EUR - ekonomika ČNB* [online]. In: . 2019 [cit. 2019-12-04]. ISSN 1801-8688. Dostupné z: https://www.kurzy.cz/cnb/ekonomika/uvery-poskytnute-bankami-nefinancnim-podnikum-v-cr-v-eur/

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. 2011a. POKYN D – 332: *Sdělení Ministerstva financí k uplatňování mezinárodních standardů při zdaňování transakcí mezi sdruženými podniky – převodní ceny.* In: . Ministerstvo financí, 2011, 39/86 829/2009-393.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. 2011b. POKYN D – 333: *Sdělení Ministerstva financí k závaznému posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednávaná mezi spojenými osobami*. In: . Ministerstvo financí, 2011, 39/ 86 838/2009-393.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. 2011c. POKYN D – 334: *Sdělení Ministerstva financí k rozsahu dokumentace způsobu tvorby cen mezi spojenými osobami*. In: . Ministerstvo financí, 2011, 39/86 849/2009-393.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. 2019. Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojímu zdanění v oboru daní z příjmu, resp. z příjmu a z majetku [online]. 20.08.2019 [cit. 2019-10-26]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. 2019. *PANORAMA ZPRACOVATELSKÉHO PRŮMYSLU ČR 2018* [online]. Praha [cit. 2019-11-13]. ISBN 978-80-906942-6-2. Dostupné z: : https://www.mpo.cz/assets/cz/prumysl/zpracovatelsky-prumysl/panorama-zpracovatelskeho-prumyslu/2019/10/panorama_cz_web.pdf

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. 1987. Vyhláška ministra zahraničních věcí: o Vídeňské úmluvě o smluvním právu. [online] In : 15/1988 Sb. 1987. [cit. 2019-12-07] Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1988-15#f2815288

NERUDOVÁ, Danuše. 2014. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-626-6.

NOVOTNÝ, Petr. 2018. Projekt Base erosion and profit shifting. Acta Universitatis Carolinae. Iuridica. Praha: Karolinum, 64(1), 67-72. ISSN 0323-0619.

OECD. 2015. Explanatory Statement, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, 2015 [cit. 2019-06-27]. Dostupné z: www.oecd.org/tax/beps-explanatory-statement-2015.pdf

SMĚRNICE OECD. 2017a. *Směrnice OECD o převodních cenách pro nadnárodní podniky a daňové správy* [online]. Paris: OECD Publishing, (převzalo Ministerstvo financí České republiky), 2017, 367 s. [cit. 2019-06-27]. ISBN 978-92-64-26273-7. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/ms-prime-dane/Smernice-OECD-k-prevodnim-cenam-2017CZ.pdf.pdf

OECD. 2017b. *Model Tax Convention on Income and on Capital: Condensed Version 2017* [online]. OECD Publishing, [cit. 2019-06-27]. ISBN 978-92-64-28794-5. Dostupné z: http://dx.doi.org/10.1787/mtc_cond-2017-en

POKYN D – 332. 2011. Sdělení Ministerstva financí k uplatňování mezinárodních standardů při zdaňování transakcí mezi sdruženými podniky – převodní ceny. In: . Ministerstvo financí, 2011, 39/86 829/2009-393.

POKYN D – 334. 2011. Sdělení Ministerstva financí k rozsahu dokumentace způsobu tvorby cen mezi spojenými osobami. In: . Ministerstvo financí, 2011, 39/86 849/2009-393.

RESEARCHGATE. 2019. Ownership Concentration and Performance Recovery Patterns in the European Union - Scientific Figure on ResearchGate.: Table 2 . BvD independence indicators. *ResearchGate* [online]. [cit. 2019-12-07]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/figure/BvD-independence-indicators_tbl2_331090956

ŘEHÁK, Zdeněk a Soňa SAIDLOVÁ. 2017. Daňové a právní aktuality: Směrnice OECD o převodních cenách 2017 [online]. KPMG Česká republika, s.r.o. [cit. 2019-07-01]. Dostupné z: https://danovky.cz/cs/smernice-oecd-o-prevodnich-cenach-2017.

SOLILOVÁ, Veronika a Danuše NERUDOVÁ. 2019. *Transferové ceny: unikátní komplexní zpracování problematiky : praktické pojetí formou případových studií*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-169-1.

ÚŘAD PRO PUBLIKACE. 2017. Zamezení dvojího zdanění (arbitráž). *EUR-LEX* [online]. Generální ředitelství pro daně a celní unii, 14.12.2017 [cit. 2019-07-01]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/LSU/?uri=celex%3A41990A0436

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE. 2005. Úmluva o zamezení dvojího zdanění v souvislosti s úpravou zisků sdružených podniků [online], 30.6.2005 [cit. 2019-07-01]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:41990A0436

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE. 2017. *NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2017/1164*. In: . Brusel: L 170/3. Dostupné také z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1164

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE. 2018. *SMĚRNICE RADY (EU) 2018/822*. In: . Brusel: L 139/1. Dostupné také z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L0822&from=EN

Zákon č. 586/1992 Sb. 1992. Zákon České národní rady o daních z příjmů, In: Sbírka zákonů. 20.11.1992, 117/1992.

Bibliografie

GILPIN, R. and Jean M. GILPIN. 2001. Global political economy: understanding the international economic order. Princeton, N.J.: Princeton University Press, c2001, xii, 423 p. ISBN 06-910-8677-X.

HILL, Charles W. L. a G. Tomas M. HULT. 2017. *International business: competing in the global marketplace*. 11 e. New York: McGraw-Hill Education. ISBN 978-1-260-08415-3.

RYLOVÁ, Zuzana. *Mezinárodní dvojí zdanění: smlouvy o zamezení dvojího zdanění, určení rezidence, způsoby vybírání daně, příjmy zahraničních osob, příjmy rezidentů, smlouva se Slovenskem včetně komentáře, převodní ceny*. Olomouc: ANAG, 2005-. Daně (ANAG).

Seznam příloh

Příloha A – Supply chain model 1 106
Příloha B – Supply chain model 2 107
Příloha C – Supply chain model 2.1 108
Příloha D – Supply chain model 3 109
Příloha E – Supply chain model 3.1 110

Příloha A – Supply chain model 1

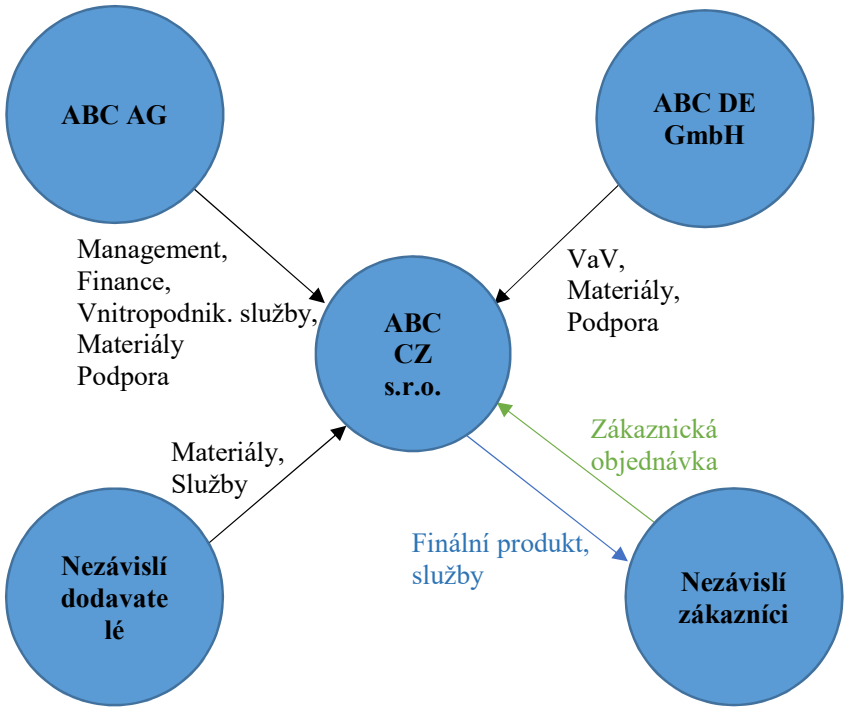

Příloha B – Supply chain model 2

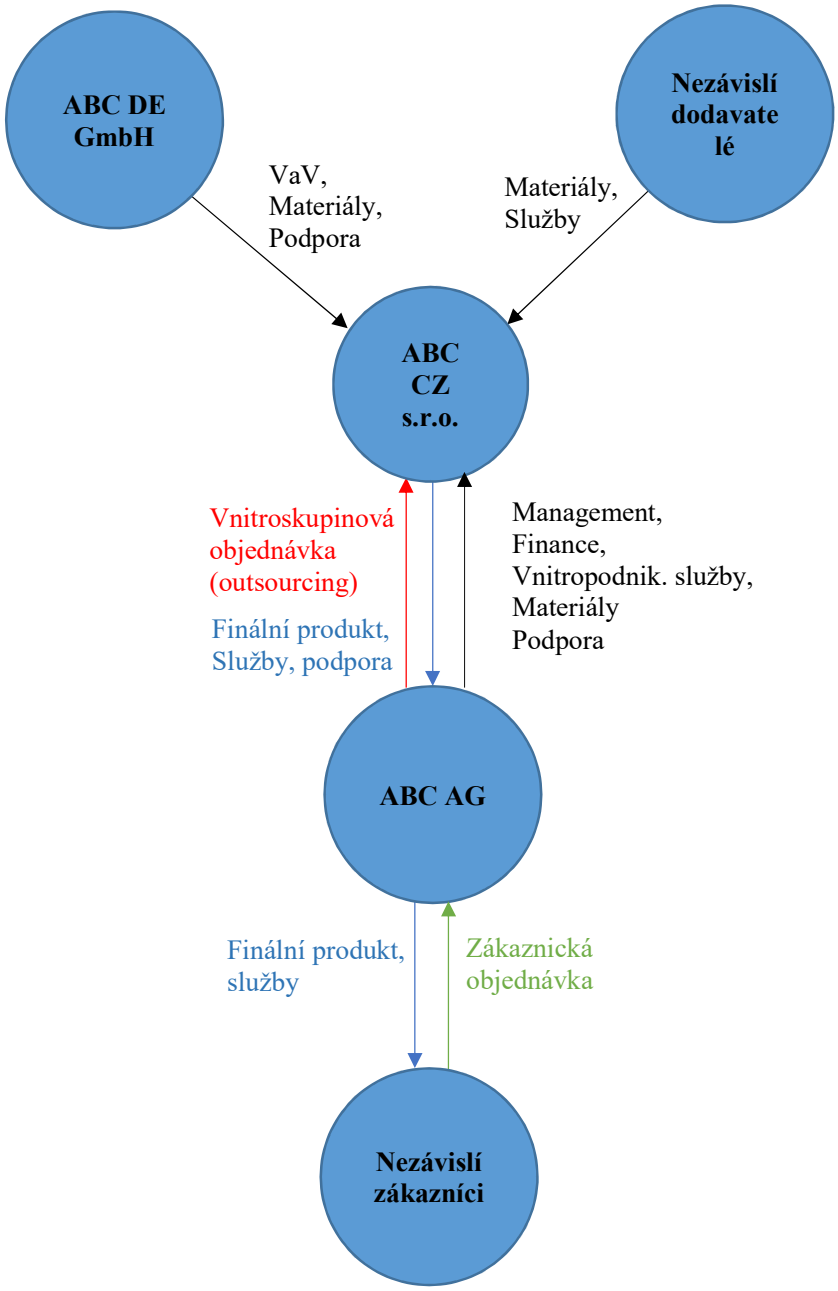

Příloha C – Supply chain model 2.1

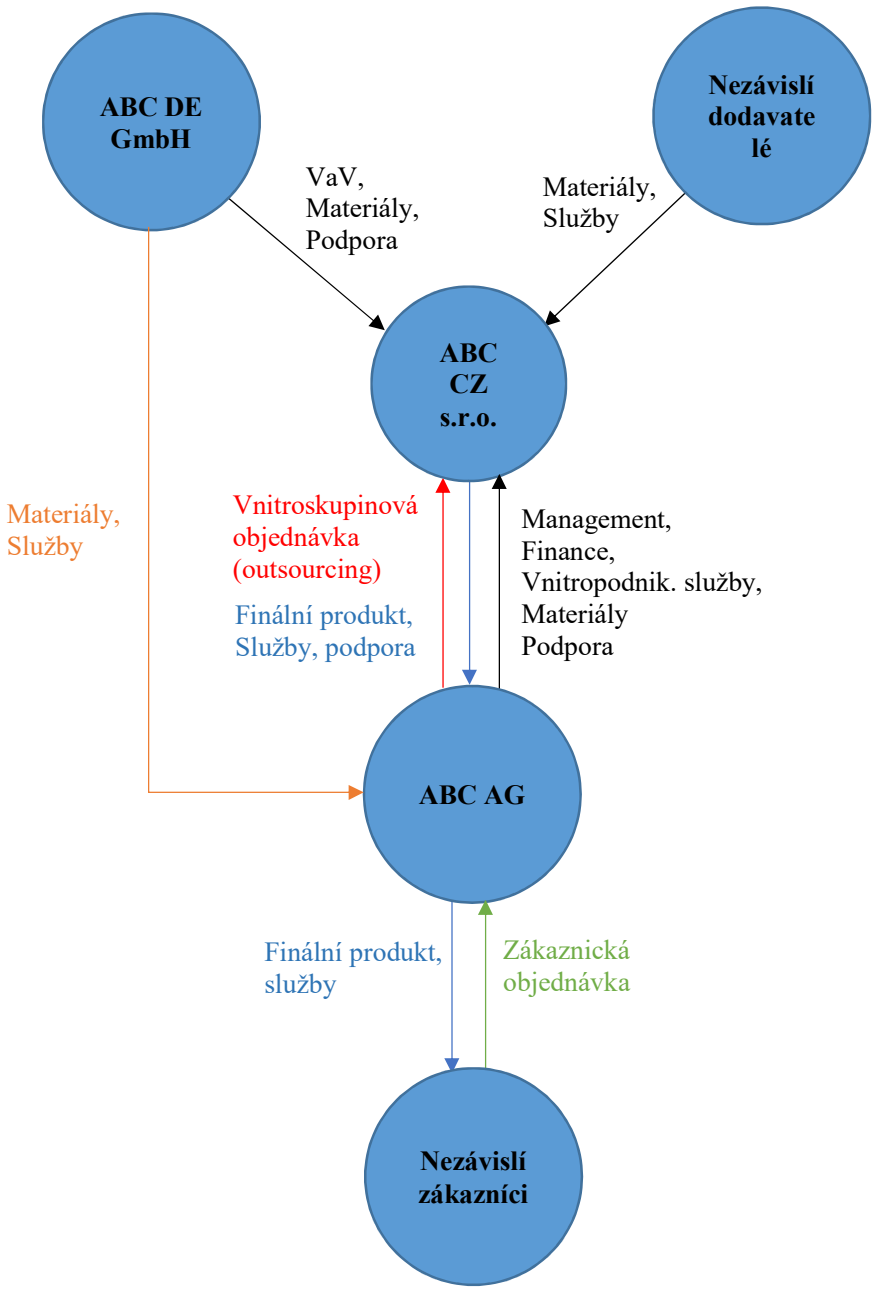

Příloha D – Supply chain model 3

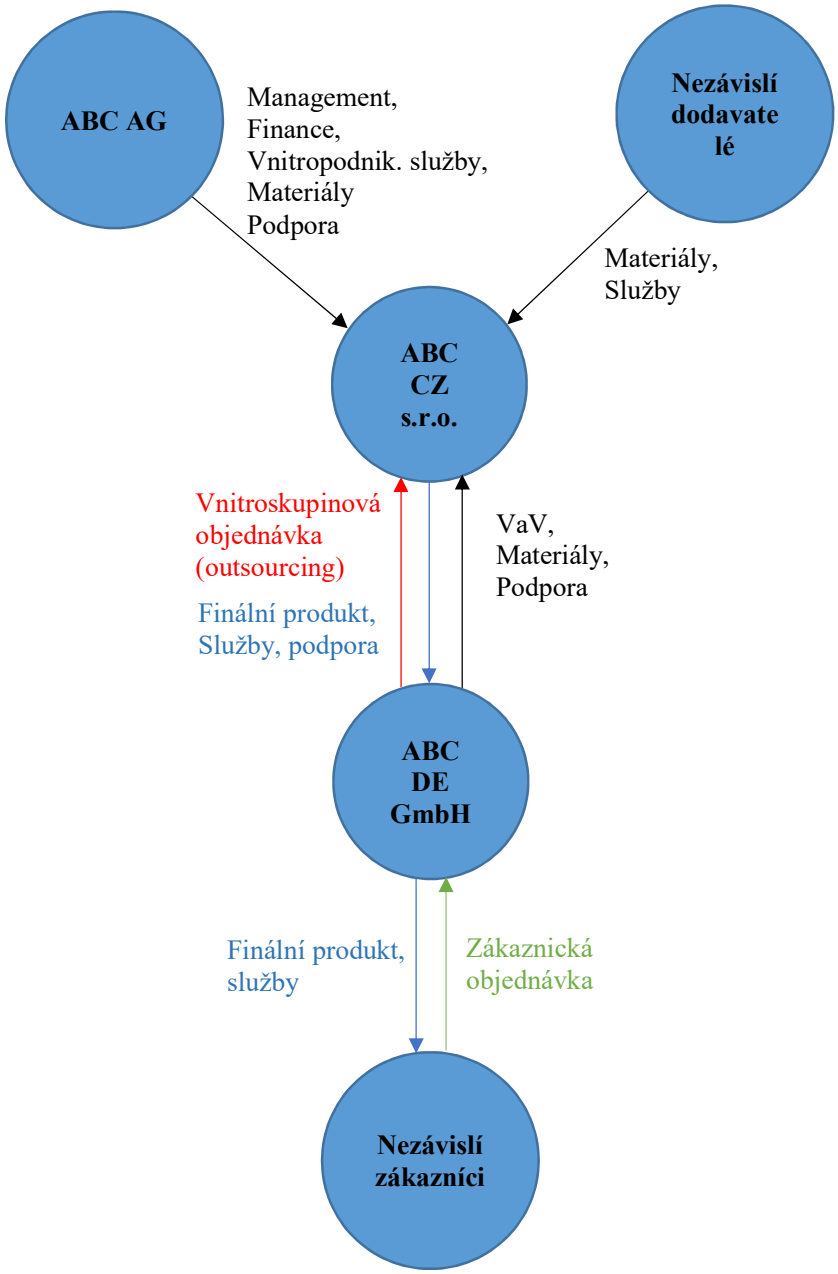
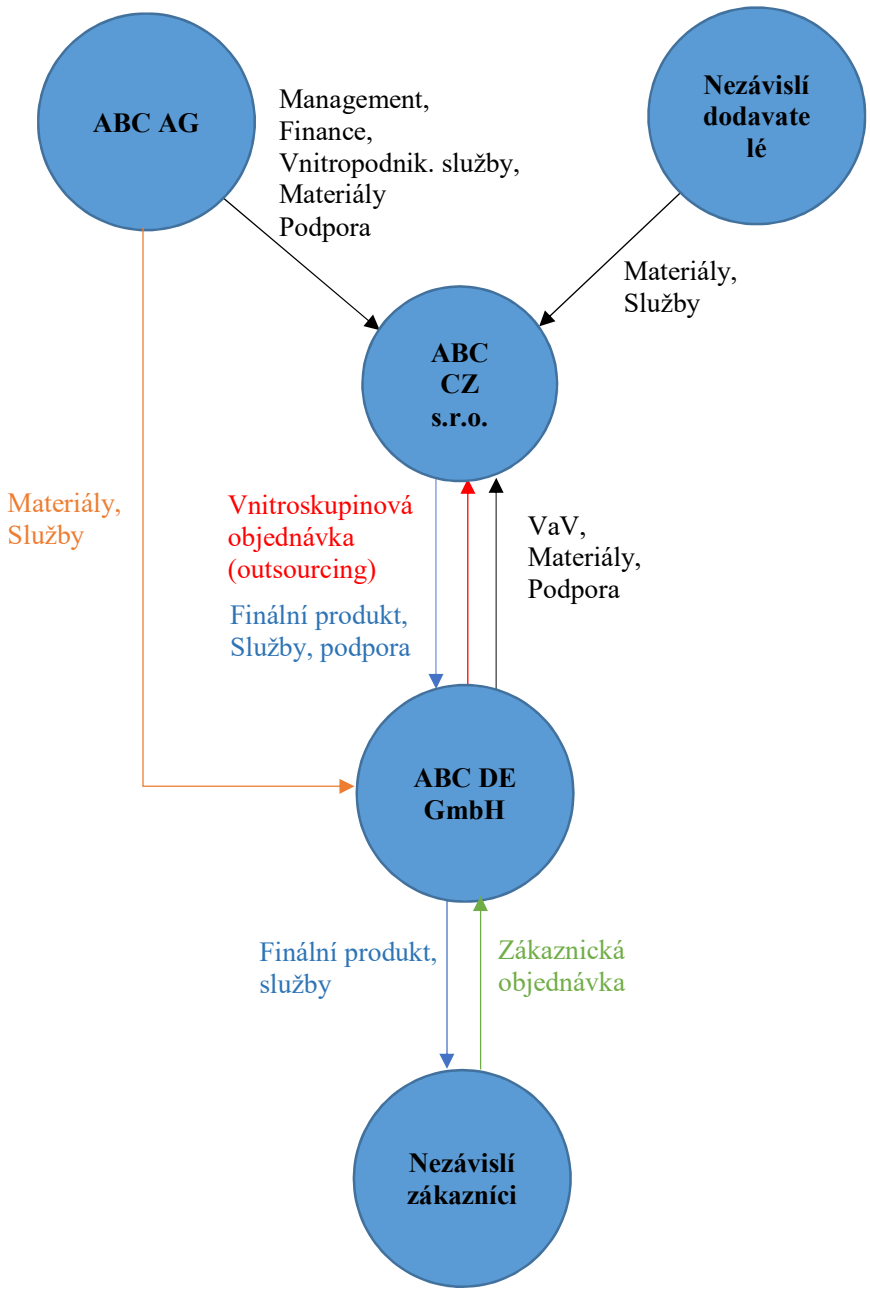
Příloha E – Supply chain model 3.1